

MOLNÁR GÉZA

A Land

REGÉNY

BUDAPEST

**Tipográfia:
DOMJÁN ISTVÁN**

© Molnár Géza

Az író könyvéről:

Az ébredés utáni pillanatok, a reggel fényben úszó percek. Minden előzmény nélkül, váratlanul az jutott eszembe: mi lenne, ha létrejönne egy társadalom, amelyben az emberek nem ismerik a pénzt, hanem Idővel fizetnek mindenért, amit használnak,

amit fogyasztanak. Hogy is lehetne az? Milyen is lehetne?

Egy magasan civilizált társadalom, mely sokkal jobb, tökéletesebb, mint amiben ma élünk.

Hogy is van ez?

Az író úgy gondolkodik, hogy elkezd írni, jegyezni.

... Az Utolsó Nagy Jégkorszak letarolta az eddig létezett társadalmakat, országokat, birodalmakat. A Föld kontinensei szétszakadtak, eltávolodtak egymástól. Mindent előről kellett kezdeni, létrejött a szupercivilizált Land s vetéltársa, a maga mögött hagyott civilizációt újra építő, lemaradt Vad Föld.

Ahhoz, hogy valamennyire belelássak a problémába, ennek a magasrendű, minket sokszorosan túlfejtett civilizációnak, a Landnak az életébe, a témához hozzá kellett olvasnom, sok mindent meg kellett ismernem. Hetek, hónapok teltek, míg a génkutatások, a DNS-felfedezések világában tájékozódni tudtam. Így voltam a fúziós-energia birtokba vételére irányuló tudománnyal, de nemkülönben a Világűr, a bolygók, a naprendszerek, a galaxisok felderítésével, az űrhajózás gondjaival. Tájékozódnom kellett a modern hadviselés, a fegyverek továbbfejlesztésére hivatott intézetek eredményeiben, terveiben. (Nagy segítségemre volt ebben legidősebb unokám, ki a modern nyelvek birtokában és korunk sci-fi irodalmának ismerőjeként is a nékem szükséges forrásanyagok kiválogatója és összegyűjtője volt.)

Igen, igen, mindez nagyon fontos. És az emberek, kik ezt a szupercivilizációt lakják, mindennapjaikat élik?... Dolgoznak, szeretnek, gyűlölnék, veszélyes kihívásokkal, kalandokkal néznek szembe, néha az űrutazások során is.

Az írás előtt és írás közben meg kellett formálnom, létre kellett hoznom őket. Itt élnek, itt vannak a lapok között.

Így jött létre ez a könyv, A Land.

Bizakodom, hogy az olvasók megismerik és megszeretik ezt j a munkámat is.

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

Itt ültek a tanácskozóteremben a műbőrrel bevont kényelmes karosszékekben, az asztalon mindegyikük előtt a kis számítógépek, melyeken a felszólalásokat, a direktívákat jegyezték, most még lezárva, nehogy illetéktelenek kezébe jussanak az ott tárolt információk.

A Land Védelmi Hivatalának kutató és fejlesztő intézetéből a lézer és gamma-sugarak alkalmazásával foglalkozó tudóscsoport tagjai voltak most jelen, Konrád, a szekció vezetője tegnap azzal búcsúzott tőlük, hogy mára fontos bejelentések várhatók. Valóban, alig foglalták el helyeiket, Konrád társaságában megjelent két ismeretlen polgár, az asztalfőn Konrád mellett foglaltak helyet.

A gondosan elfüggönyözött, a külvilág elől lezárt termet rejtett fényforrások világították meg, mindent jól láthatóvá, megfigyelhetővé téve. Alex most is rajta felejtette szemét Konrád vastag, tömött bajuszán, mely két oldalán hegyesre volt pödörve, ez a bajuszviselet itt a Landon teljesen szokatlan volt, Alex is csak Vad Földön találko-

zott vele, amikor tárgyalódelegációval járt odaát. A kollegák ugratták is a főnököt a bajusz miatt, Konrád azonban mindig arra hivatkozott, hogy az asszony ragaszkodik hozzá és neki a családi béke többet ér, mint a bajusz levágása, netán megkurtítása. A szekció tagjai hitték is, nem is ezt az érvelést, sőt akadtak, akik egyenesen Lucát, a főnök titkárnőjét gyanúsították a bajusz pártfogásával, akit a rossz nyelvek szerint gyengéd szálak fűztek Konrádhoz.

A főnök jobbán ülő középtermetű, pirosposzsgás pufók arcú férfi, éles-kemény tekintetével fürkészve vizslatta végig az asztal körül ülő tudósokat, mintha csak azt kutatna volna, vajon mindnyájan megbízhatók-e az általa közlendők befogadására? Alex arra gondolt, merő képtelenség az itt jelenlevőkre gyanakodni, hisz ők dolgozták ki eddig is a Land hadseregének abszolút fölényt biztosító fegyvereket. De talán nem is gyanakvás ez, csupán valami régóta felvett rossz szokás...

A másik ismeretlen magas, csontsovány, sárgára-sápadt arcú férfi volt, aranykeretes szemüvege nem rejtette el ideges pislogását, hunyorgását. Agyondohányzott, magát agyondolgozó hivatali vagy gyári vezető lehetett.

Konrád bemutatta őket néhány udvarias, előzékeny szó kíséretében. A jobbán ülőről közölte, ő Tamás tábornok a Land védereje tüzérségének parancsnoka, a baloldali férfi pedig Benjámín főigazgató, a Land fegyvergyárainak főnöke.

Először Tamás tábornok emelkedett szólásra. Szeméből eltűnt a kemény gyanakvás, bizalmatlanság, arcát kedves-barátságos mosoly ragyogta be.

– Barátaim, tisztelt tudóskollegák! Jó hírrel jövök. Az önök által elméletileg kidolgozott lézerágyú a lőtéri kipróbálások során teljes mértékben beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Ez a lézerágyú két másodperc alatt négyszáz olyan fénylöketet bocsátott ki, amely könnyedén átlukasztott egy öt centiméter vastagságú acéllemezt. Teljességgel bizonyosak lehetünk abban, hogy elpusztítja az ellenséges tankokat, tüzérségi fegyvereket. Mi több, egy lézerágyút átengedtünk, hogy pontos legyek, kölcsönadtunk a légvédelem parancsnokságának is. Ok egy kísérleti célokból felbocsátott ballisztikus rakétát is megsemmisítettek vele. Jelen voltam a lőtéri kísérleteknél s magam is konstatálhattam, hogy a gyilkos sugár teljességgel láthatatlan volt. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a lézerágyú az ellenség számára felderíthetetlen, az ellenséges célpont megsemmisül, felrobban, mielőtt a támadót felfedezhetnék. Másik, szinte felbecsülhetetlen előnye a súlya, a légierő szerint a lézerágyút egy most rendszerbe állított vadászgép is el tudja juttatni a harci cselekmények színhelyére.

Tamás tábornok most Benjámín főigazgató felé fordult, úgy folytatta szavait:

– A sikerben természetesen eléggé meg nem becsülhető része van a lézerágyút az önök számításai, tervei, paramétereik alapján legyártó, bevethető állapotban nekünk átadó fegyvergyáraknak. Az egész bonyolult folyamatot Benjámín főigazgató úr vezette, irányította.

Míg a tábornok beszélt, Konrád szemmel látható elégedettséggel simogatta vastag, hegyesre pödrött bajuszát, ez az akaratlanul hiú mozdulata mindig mosolyt ébresztett Alexben.

Tamás tábornok mielőtt leült, barátságos, invitáló mozdulattal kérte fel beszédje megtartására Benjámín főigazgatót, aki feltehetően nem volt gyakorlott szónok, mert mindjárt mentegetőzéssel, zavart torokköszörüléssel indította szavait.

– Kérem, kedves kollegák, mint mondani szokták, nem vagyok a szavak embere, sokkal inkább a gyakorlati tevékenységben érzem otthon magam. Mindazonáltal osztom a tábornok elismerését, hiszen ez a lézerágyú valóban kifogástalan szerkezet... – szavait köhögési roham szakította félbe, nadrágjából zsebkendőt kotort elő, azt szája elé téve fejezte be a köhögést, majd az asztalra kikészített dobozából kivett egy tablettát,

azt mohón szopogatta, s végül elnyelte – elnézést, elnézést, kollegák, nem tudóbaj, a doktorok az átkozott bagót szidják, szerintük tele van a tudóm kátránnyal, magam is gondolom, hogy ettől köhögök, de mit tehetek, ha gyermekkorom óta rabságban tart ez a szenvedély. No de végül is nem erről akarok beszélni, hanem a tudóskollegáknak elismerésemet, gratulációmot kell kifejeznem. Engedjék meg, hogy valamire felhívjam a figyelmet. Ez a lézerágyú nem valamiféle zseniális ötletként jutott a kollegák eszébe. Nem akarom csökkenteni a jelenlevők érdemeit, de fel kell hívnom a figyelmet arra, hogy a lézerfegyver, pontosabban a lézerágyú konstrukcióját több évtizedes tudományos kutatás előzte meg. Közel negyven év... Míg végül is sikerre vezetett az önök munkája, tisztelt kollegák és kifejlesztették a szilárd halmazállapotú lézerfegyvert. Az eddig használt kémiai lézerektől különbözően önök összekapcsolták a lézert az elektromossággal és így találták meg azt a hihetetlenül erős sugarat, melyről az imént Konrád tábornok beszélt... – újabb köhögési roham indult, de ezt Benjámint főigazgató a tablettáival már a kezdeteknél el tudta fojtani. – Félreértés ne essék, nem ennek a tudóscsapatnak érdemeit akarom kétségbe vonni, pontosabban nem az ötlet jelentőségét. Tehát nem azt, hogy valakinek a fejében megvillan egy szikra, egy ötlet s az elvezet egy korszakos jelentőségű felfedezéshez, egy találmányhoz, mint ez a lézerágyúnál is tapasztalható volt. Nyilvánvaló, hogy az elődök által létrehozott szilárd halmazállapotú lézer nélkül önök se jutottak volna el a lézer és elektromosság összekapcsolásának gondolatához. Nagyon alapos, nagyon gondos csapatmunka eredménye a lézerágyú. És amit nekünk kezünkbe adtak, a tervek, számítások, a felhasználható ötvözetek – mindez ennek a tudóscsapatnak zseniális hozzáértését, képességeit bizonyítja. Miért mondom most mindezt? Mert meggyőződésem, hogy önök ezzel a lézerágyúval nem tettek pontot tudományos tevékenységük végére. Talán más irányba fognak elindulni, hiszen a fúziós energia birtoklása kimeríthetetlen lehetőségeit nyitja újabb és újabb találmányok megalkotásának. De az is lehet, hogy a megkezdett úton mennek tovább, s a Land fegyvergyárai... – ismételt köhögési rohamba fúltak szavai. Mikor végre újra levegőhöz jutott, gyorsan befejezte felszólalását: – Csak annyit még, a magam és valamennyi kollegám nevében gratulációnk, s elismerésünk mindnyájuknak...

Benjámint főigazgató leült, szemüvegét levette, s a köhögéstől könnybe lábadt szemeit törölgette zsebkendőjével.

Konrád udvarias szavakkal köszönte meg a jeles vendégek elismerését, s biztosította őket, hogy a szekció, mint eddig, úgy ezután is mindent megtesz, hogy a tudomány eredményeit a Land véderejének szolgálatában gyümölcsöztesse.

Az ajtóig kísérte vendégeit, majd ismét a kollegákhoz fordulva bejelentette, hogy az Intézet vezetősége a szekció minden tagját a legmagasabb fokú kitüntetésre terjesztette fel a Land Központi Elnökségénél.

Alex arra gondolt, az Elnökséget már nyilvánvalóan korábban tájékoztatták a lézerágyú kipróbálásának eredményeiről, így születhetett a döntés a szekció tudósainak kitüntetéséről. Bizonyára már a kezdetektől figyelemmel kísérték a lézerágyú kifejlesztésére irányuló munkát, ami egyébként teljesen természetes, hisz az Elnökség kezében van a Land élete, sorsa.

Konrád áttért a szekció feladataira, most, hogy a lézerágyúval kapcsolatos munkájuk véget ért, más irányú tevékenységet kell felvállalniuk. „Új, elméleti kihívások állnak előttünk...”

Alex most már nem figyelt rá, jól tudta, hogy a szekció munkája még sok további tárgyalás, megbeszélés után körvonalazódik véglegessé. Gondolatai visszatértek Benjámint főigazgató beszédéhez. Mit is jelentettek az ötletre vonatkozó szavai? Az ötlet és a csapatmunka összekapcsolása... Nem fejtette ki teljes világossággal a gondo-

latait, a mondanivalóját, a köhögési rohamok megakadályozták ebben. Talán éppen az ötlet, a megvillanó szikra fontosságát akarta kifejezni...

... És ekkor váratlanul megfogalmazódott az agyában egy szó, s megjelent előtte a szóhoz kapcsolódóan egy tárgy képe: a lézerpuska.

Ó, ó, a lézerpuska... Hogy-hogy ezzel eddig nem foglalkoztak?... Csak a lézerágyú, a nagyteljesítményű, nagyhatósugarú fegyver. Ami abszolút és tökéletes védelmet nyújt a tankok, ágyúk, ballisztikus rakéták ellen. És a hadsereg? A katona? Az emberanyag? Az egyes katonára, egy katonára nem lehet lézerágyúval lőni. Lehet, de nem éri meg. Vad Föld katonája egy személyben is ellenség. Lehet jól képzett felderítő, aki magányosan lopakodik előre, akit ki kell lőni, meg kell semmisíteni... De jöhet egy raj, egy szakasz... Sorozatlövő kézfegyver kell. Olyan, ami éjjel is lát... Lézerpuskák már vannak, de lézer-elektromos kézfegyver még nincs. Ezt kell megtervezni, megalkotni.

Elhatározta, holnap benyújtja Konrádnak az ötletet.

A kollegákkal ebédelni ment, a délután gyorsan haladt. Gondolataiban újra és újra felmerült a lézerpuska, formáját is elképzelte. Lézerfegyverek ma is vannak a hadseregben és a rendvédelmi szerveknél, de lézer-elektromos kézfegyver még nincs. A harcászatban ez óriási jelentőségű lesz, Konrád egész biztosan felkarolja az ötletet. Az övét. Ez kizárólagosan tőle származik, valószínűleg őt fogja megbízni a csapatmunka irányításával.

Végül is nem tudott másnapig várni, irodájában felkereste Konrádot, s előadta a lézer-elektromos puska ötletét.

Konrád elgondolkozva simogatta, pödörgette bajuszát. Középtermetű férfi volt, pufók piros arccal, erősen gömbölyödő pocakkal, lógó csapott vállakkal. Alex fejében már máskor is megfordult a gyanú, hogy a kisportolt, atlétatermet hiányát szeretné a főnök a harcias, dús bajusszal ellensúlyozni. Talán tekintélyét is erősíteni akarta a kollegák előtt, bár erre semmi szüksége nem volt, a szekcióban mindenki elismerte verhetetlen elméleti felkészültségét, tudását a szakterületén.

– Az ötlet a lézer-elektromos kézfegyver megalkotása valóban nagy gondolat, természetszerűleg követi a lézerágyút, melyre most már a magunk részéről végleg pontot tehetünk. Valójában ennek a két fegyvernek létrehozásán párhuzamosan kellett volna dolgoznunk, de mint a bölcs szólásmondás is figyelmünkbe ajánlja, jobb később, mint soha – hirtelen kutató, éles pillantást vetett Alexre. – Te természetesen magadnak akarod ezzel az ötlettel learatni a babért, s felteszem, a kísérleteket s a szükséges elméleti csapatmunkát is te akarod irányítani.

– Igen, mivel az ötlet, az indító gondolat az enyém – mondta Alex. – Természetesen akkor, ha ez lehetséges.

– Részemről rendben van, de tudod, hogy a munka elindításához a legfelső fórum, az Elnökség jóváhagyása szükséges, e nélkül moccanni se tudunk. A felterjesztést, a szükséges adminisztratív teendőket én elvégzem. Az első lépcső az Intézet igazgatósága, egyetértésükben bízhatunk, utána jön az Elnökség, remélem, zöld utat adnak a kísérleteknek, hacsak nincs valami sürgősebb, fontosabb megbízásuk.

Kis szünetet tartott, gondolkodott, s még ezt mondta:

– Az ötlet... Per pillanat stimmel. De az előttünk járó tudóscsapat, azok, akikre Benjámín főigazgató is hivatkozott, s akik az ő elődeiket is ideszámítva, negyven évig eredménytelenül próbálkoztak a lézerágyú létrehozásával, nos, ők már a lézer-elektromos puska kifejlesztésén is munkálkodtak, de hiába. Ha úgy vesszük, az ötlet tehát náluk volt, ha nem is mentek vele semmire. A te ötleted éppen jó időben született.

Konrád tehát megnyugtatta Alexet. Búcsúzóul még hozzátette:

– A döntés hamar meglesz, az Elnökség nem heverteti az ügyeket. Remélem néhány nap múltán összeállíthatod a csapatot, s hozzáfoghattok a tervezéshez, a tervek kidolgozásához, amit aztán átadhatunk Benjáminéknak. – Kis kurta nevetéssel még hozzátette: – Remélhetőleg nem ültök rajta negyven évig...

A kollegák szervezkedtek, hogy a munka sikerére, a várható kitüntetésre beülnek konyakozni a bárba. Konrád velük tartott, Alex az invitálás elől kitért, még mennie kellett a Megasztárba, Edina reggel, mielőtt elment, összeírta a szükséges bevásárlásokat.

Az északi sugárúton ment a bevásárló központba. Intézetükhöz aránylag közel feküdt, erre a távolságra felesleges lett volna a vákuumos alagutakat igénybe venni.

Esteledett, kint a parkolóban kigyúltak a nagy fényerejű világítótestek, itt bent, az áruházban a falakról, a mennyezetről, a padozatból is erősödött a mindent betöltő, mindenhová behatoló világosság, mely több volt, teljesebb, mint a déli órák napragyogása.

Sokan voltak a Megasztárban, férfiak, nők, kik munkájukat befejezván most intézték a bevásárlást. Fiatalok, kik a főiskolákról, egyetemekről jöttek, hogy szemrevételezzék az új divatholmikát, öregemberek rövidre nyírt fehér szakállal, öregasszonyok sminkelve, kifestve, legtöbbször a kozmetikai cikketeket fürkészsze, ráncatlanító krémek, rúzsok között válogatva. A polcokon, üvegezett vitrinekben minden megtalálható volt, amire az életviteléhez szükség lehetett, a legkiválóbb minőségben, a származási hely s garancia feltüntetésével. A gyártási hely néha a Land nagyon távoli vidékeire esett, ahol a Metropolisz lakói közül csak kevesen fordultak meg. Minden cikken feltüntették az Időt is, amiért megszerezhetők voltak s természetesen az áru kódszámát is.

A hatalmas csarnokot finom, halk zene töltötte meg, mely elvegyült a vásárlók csendes, diszkrét csevegésével s melyen jól hallhatóan tört át az udvarias géphang, mely a nagy jelzőtáblán is villogó személyi kód szerint az illetékes fizetőhelyre szólította a vásárlót.

Élvezet volt itt a Megasztárban sétálgatni – a kristálytisztá levegőben minden éles körvonalakkal látható volt. A pihenőhelyeken csobogó szökőkutakat, a kényelmes ülőhelyeket dísznövények vették körül, minden emeleten változott a stílus és az atmoszféra, volt, ahol magaslati üdülőhelyen érezhette magát, aki szusszanásra letelepedett, hófödte szirtek között, a fenyveserdők illatával átjárt hideg levegőt szinte harapni lehetett, másutt folyóparti séták szelíd alkonyi illatát találta a pihenni vágyó vásárló vízbe mártózó fűzfák árnyában, de ugyanígy forró homoksivatag oázisába is eljutott, akinek erre támadt hangulata.

Sehol egy szemernyi piszok, sehol egy porszem, a tisztaság olyan magától értetődő és egyértelmű volt, mintha egy kristálygömb belsejében sétált volna a vásárló.

Alex az alsó szinten állt s átfutott a fején, itt valóban minden megtalálható, a bölcsőtől szinte az Elmúlás pillanatáig. A vásárlást befejezte, a nagy kijelzőtáblát figyelte, közben karórájára pillantott, reggel munkába indulása előtt elküldte a Megasztárba a bevásárlási listát az időponttal együtt, amikor eljön a csomagért. Igen, a megszokott pontossággal feltűnt neve és személyi kódszáma a kijelzőtáblán: Alex 25m 219e 332, s mellette az Időmérő sorszama is, ahol fizetnie kellett, az adatokat a géphang is megismételte udvarias, kellemes hanghordozással.

A bevásárlási listát Edina állította össze még az este, reggel korábban ment el, mint ő, de estére is későbbre ígérkezett, munkahelye a Metropoliszon kívülre esett, más övezetbe s ma még valami fontos kísérletet kellett befejezni a Tudóscsapatnak,

melyhez ő is tartozott. Még a reggeli félálomban hallotta, amint tőle búcsúzott, ne izgulj, ha kések, nem ér semmi baj, vacsorázz meg s pihenjél, Edinád.

Volt valami a Megasztár géphangjának puhaságában és lágyságában, ami Edinára emlékeztette. Amíg az Időmérő felé lépegetett, arra gondolt, a listához ő még hozzáírt néhány különleges csemegét, már előre örült az asszony jókedvének s meglepetésének, amikor a kedvenc finomságait az asztalon maga előtt látja.

Az 52-es Időmérőnél hárman voltak előtte, egy ezüstszakállú öregúr most vette át számláját, futó pillantást vetett rá. Alex hallani vélte, amint maga elé mormolja: huszonhárom óra tizenkét perc, nem is sok – mondta. Alex arra gondolt, az öregúr lehet vagy kilencven éves, ebben a korban már igazán nem számít egy nap, néhány perc, bizonyára kiélte, kiélvezte amit ez a hosszú élet nyújtott neki eddig is, ő már könnyen beszél, s még mindig milyen erőteljes, délceg, arca is pirosposzsgás, tejeskávé színű teveszőr felöltőjében, disznósörtés vadászkalapjában, ezüsfogantyús sétabotjával a Metropolisz valamely elitcsoportjához tartozhatott, tán valamelyik Akadémia tagja volt. Számláját zsebre gyűrte, fél kézzel felvette a megrendelt, összekészített csomagot s ezüsfogantyús sétabotjára támaszkodva elindult a kijárat felé. Alex észrevette, jobb lábára, melyet botjával is segített, enyhén bicegett, de még valami egyéb rendellenesség is feltűnt járásában a figyelmes szemlélőnek, lábfeje elelcsavarodott, mielőtt a járdára ért. Kétségtelenül műlábat operáltak a jobb lába helyére. Talán repülő-tábornok volt, s valamely bevetése során sebesült meg, de ez évtizedekkel korábban történhetett, amikor még a Land támadó-gépei is más technikával repültek és a sebesülés nagyon súlyos lehetett, ha az orvosok nem tudták tökéletesen észrevehetetlenné tenni a műtét következményeit.

Az öregúr kilépett a kijáraton, Alex az előtte álló, soron következő nőt nézte. Középtermetű, kissé molett asszony volt, egyszerű konfekció-szabású szürke felöltőt viselt, horgolt sapkája alól szőke fürtök libegtek a vállára. Ahogy a fülkében ülő kisasszony felé fordította fejét, profiljából is látható volt barátságos finombőrű arca, melynek szépségét még nem kezdte ki alattomos ráncaival az élet sok terhe-nyúge. Mosolyogva mondta be nevét s kódszámát, a kisasszony betáplálta az adatokat az előtte sorakozó miniatűr szerkezetekbe, aztán újra és újra elolvasta a gépek által előrajzolt adatokat, az arca megvonaglott, a sajnálat és szomorúság telepedett rá vonásaira, fakó hangon szólt a fiatalasszonynak: „Üres az időszámlája. Kimerítette. Nincs tovább felhasználható ideje egy perc sem.”

A fiatalasszony megdöbbenve, csodálkozva felkiáltott: „Máris?! Ilyen hamar?! Nem gondoltam volna...”

Már dült is hanyatt, két kezével mintha meg akart volna kapaszkodni a levegőben, de már nem volt benne élet.

Alex, aki mögötte állt, elkapta, s óvatosan a sor szélére fektette.

A kisasszony a fülkéjében nagyon rövid ideig, talán csak néhány másodpercig mozdulatlanul meredt maga elé. Bár a Megasztár tanfolyamain erre az eshetőségre is felkészítették, hogy valamelyik vásárlónak épp az Időmérőnél fogy el a felhasználható életideje, ez oly ritkán fordulhatott elő, gyakorlatilag nem is számított erre. Miért pont most és miért éppen itt?... A kérdésre senki sem tudott volna választ adni, a halál, az Elmúlás bármikor, bárkire lecsaphatott, úgy, ahogy az már születésekor a génjeibe be volt kódolva.

Tűnődésre, töprengésre most nem volt idő, gyorsan megnyomott néhány gombot, s percekben belül jött gyors léptekkel két egyenruhás férfi. A fiatalasszony tetemét belefektették a magukkal hozott alumínium tetem-tartóba, felkapták, s vitték az ajtó előtt álló járműhöz. Nyitott ajtajánál várakozott két másik egyenruhás, betolták a

kocsiba az alumíniumládát, becsapták az ajtókat s már indult is a szállítóközi, villogó lámpáit kigyújtva az egyik vákuum-alagút bejárata felé.

Minden gyorsan, pontosan, szakszerűen zajlott. A zene, a kellemes, szelíd, barátságos zene tovább is telítette a Megasztár óriási csarnokát.

Alex a fülke elé lépett, bemondta nevét és kódszámát, közben átfutott fején a gondolat, hátha úgy jár ő is, mint ez a fiatalasszony, akit éppen most vittek el alumíniumládában, jöllehet, ebben nincs semmi különleges, hisz iskolai tanulmányaik óta tudják, hogy a halál, az elmúlás természetes velejárója az életnek, jötte, bekövetkezése senki által be nem prognosztizálható, de mégis... Van benne valami borzongató, valami, amivel az ember nem tud megbékélni, talán azért, mert szereti mindazt, amit az élet nyújt neki, maradna még a családdal, gyerekeivel, élettársával, talán folytatná munkáját is... A kisasszony beütötte a parányi szerkezetekbe adatait, rámosolygott Alexre, s átnyújtotta a számlát. A pulton becsomagolva várta a megrendelt áru.

A parkolóhoz ment, elhelyezte a csomagot, beült a vezetőülésbe, ellenőrizte a műszerfalat, az elektromos feltöltést, az oxigénkészletet, 75-ös vákuum-alagút bejáratához hajtott, a sorompónál betáplálta saját kódját és a kívánt állomását. Néhány perc múltán a piros lámpa zöldre váltott, a sorompó felemelkedett, behajtott a zsilipkamrába, majd miután az is légtelenné vált, felnyílt az alagút, s elektromos autója a szokásos nagy induló sebességgel megkezdte a száguldását, mely pontosan 13 percig tartott a Béta-állomásig. Hidraulikus szerkezet emelte át a zsilipkamrába, amely megtelt levegővel, majd felnyílt ajtaja, s Alex a sorompónál átvette idő-számláját az alagútban töltött 13 percről, aztán elindult a kertvárosban a házuk felé.

Már sötét volt fenn a magasban, az égbolton, de a Béta-negyed utcáit, tereit a nagy világítótestek erős, egyenletes fénnel árasztották el, minden ház, minden kert, fák, növények körvonalait előrajzolva. Kocsiját a villa előtt hagyta, a laboratórium, majd a Megasztár zárt tere után kíváncsított a szabad levegőre. Edina hazatéréséig volt bőven ideje, sétára indult, hogy mozogjon, s belelegezze a pagodafenyők, tamariszkuszok, kanadai nyárfák és vérbükkök esti illatát, melyekkel a negyed lakóinak kívánsága szerint a kerteket, parkokat s az utak mellékeit betelepítették.

Néha egy-egy elektromos autó, ahogy köznyelven hívták, „papucs” siklott el mellette, ember nem járt ilyenkor már gyalogosan az utakon. Mindenki betelepedett a lakásába, ült a kényelmes fotelekben, nézte a képfal szórakoztató műsorát, figyelte a Land egységes, központi hírszolgálatát, a BANK tájékoztatóját a legújabb tudományos vívmányokról s a Vad Föld ellen folyó hadműveletek sikereiről, vagy éppen házi uszodájában lubickolt.

Ebben a tökéletes, steril, zaj és pormentes csendben az égbolt magasából most összetéveszthetetlen, éles sivitás hatolt a földre. Alex felfelé nézett, hátha megpillantja a Vad Föld ellen induló légiflotta valamely gépének villanását, bár ez aligha volt lehetséges, mert ezek a fúziós energiával repülő vadászbombázók oly gyorsak voltak, hogy észlelésükre az emberi szem alkalmatlan volt. Alex mindazonáltal mindig felkapta fejét, ha meghallotta a harci gépek hangját, gyerekkorától beleivódott kíváncsiság volt ez, sokáig makacsul szeretett volna pilóta lenni, elolvasott mindent, amit erről a technikáról publikáltak, de amikor kiképzésre jelentkezett, a géntesztelés kimutatta szervezetének alkalmatlanságát.

Vajon hová, s merre repülnek? – tűnődött. Nem tudja senki, a pilóták is csak az indulásra kész gépekben ülve kapják meg a feladatot, a célpont koordinátáit, a távolságot, a repülési időt, sebességet, a támadás jellegét, hogy bombázzanak, lőjenek, égessenek, a döntés mindig a BANK-ban születik, az illetékes szektorban, szigorúan titkos, mint minden, ami a BANK-ban történik.

Eszébe jutott az ezüstszakállú öregúr, akit a Megasztárban látott, akiről azt gondolta, repülőtábornok lehetett valamikori sebesülése, múltába folytán. Mint minden, ami a Vad Föld elleni harci cselekményekkel összefüggött, a sebesülések, sérülések is szigorúan titkosak voltak, ez teljesen természetes volt mindenki számára, aki a Land szülőtte volt, itt nevelkedett s a Land iskoláit végezte s élvezte mindazt, amit a Land nyújtott polgárainak, az abszolút jólétet, biztonságot szükségletei s a génbankokban őrzött életidő szerint.

Alex tovább sétált a kellemes estében, az egyik villa nyitott ablakán katonazene hallatszott az utcára, valahányszor a gépek Vad Föld ellen repültek, a műsorszórók katonazenére váltottak, mintegy ezzel is jelezve a Land együvé tartozását a hősökkel, a bajnokokkal, kik Vad Föld gonoszaival harcba szálltak.

Hogy mióta folyt ez a háború Vad Föld ellen, senki sem tudta, a kezdetek időpontja a BANK birtokában volt, az irányítást is a BANK végezte, s mivel ezt is magától értetődően a Banktitok zárványa védte, ilyenformán nem is tartozott ez senkire.

Váratlanul halk zümmögést hallott a füle mellett, majd mintha egy finom ujj sétálgatott volna a fülkagylóján. Odanyúlt s kezefejére ment át egy kicsike bogár. A világítótestek fényénél, ahogy szeme közelébe emelte, jól látta, hogy a hátára csukott piros szárnyakon hét fehér pötty rajzolódott ki. A kézmozdulattól a bogár veszélyt sejtve mozdulatlaná dermedt.

Alex megállt s nézegette a bogárkát, parányi ízelt lábait, valaha tanult arról, hogy odaát a Vad Földön élnek ilyen rovarfajták. Alapjában hasznosak, mert a növényeken élősködő tetvekkel táplálkoznak, de itt, a Land növényein nincsenek élősdiék, ezek a bogárkák itt nem is tudnának megélni, mindazonáltal ha valamiképp mégis idekeveredik belőlük egy-egy példány, azonnal el kell azokat pusztítani, mert nem lehetetlen, hogy valamely ismeretlen vírus hordozói, még az sem kizárható, hogy ártalmas szándékkal Vad Földről juttatják ide őket.

... De az is meglehet, szötte tovább gondolatait Alex, hogy szülője épp lerakta petéit, mielőtt a Land éber polgára lecsapott rá, ám a pete kikelt és a csöppnyi élet szárnyat bontva, zümmögve röpködött az este enyhületében.

Nézte a kezefején ülő bogárkát, s valami részvét, gyengédség ébredt benne. Gondolatban megkérdezte tőle: hát te, parányi vándor, honnan keveredtél ide? Nem tudhatod természetesen, hogy ez itt számodra s minden társad, rokonod számára is tilos övezet, itt mindenképpen halálra vagytok ítélve. Senki nem szegheti meg a Land törvényeit, mert ezek az élet biztosítékai mindenki számára. Tehát el kellene, hogy tapossalak, s utána azonnal fertőtlenítssem a cipőtalpamat.

Aztán az jutott eszébe, hogy ez is egy élet. Valamilyen erő ezt is hajtja belülről, hogy betöltse, kiélje a maga törvényei szerint a feladatát. Hogy repüljön, zümmögjön a fajtája rendeltetése szerint.

Csaknem akaratlanul magasba lendítette kezét, s útjára bocsátotta a kis éji vándort, figyelte zümmögését, míg el nem halt a fák, bokrok mögött.

S mindjárt arra is gondolt, most, talán életében először, megsértette a Land törvényeit, melyeket eszmélő kora kezdeteitől a Land minden polgárába beleneveltek. Jó és hasznos törvények voltak ezek, a Land társadalmi szerkezetének, polgárai életvitelének biztonságára ügyelő szabályok, előírások. Mindenkinek közös érdeke volt a törvények betartása, mivel a Land területén senkinek semmiféle érdeke nem fűződött a törvények, az előírások, rendeletek megsértéséhez, megszegéséhez. Gyilkosságok, lopások, betörések csak a Vad Föld országainak, társadalmainak életéről, szokásairól elhangzó tudományos előadásokban esett szó, a műsorszórók, vagy a képfal rendszerint a késő éjszakai órákra tett programjaiban.

Törvénysértés vagy törvénszegés csak a Land általános biztonságát veszélyeztető tettekkel jöhetett létre, a munkahelyek, kutatóintézetek, laboratóriumok titkainak megsértésével, a kutatások céljainak, irányainak kibeszélésével (elárulásával) bárki számára. A titoksértés súlyos bűn volt, a vétkes azonnali áthelyezésével járt, bizonyos kedvezmények, jogok megvonásával, például elvették a lakásválasztás természetes, állampolgári jogát, áthelyezték valamely másik tartományba, kellemetlenebb éghajlati viszonyok közé, s munkahelyét is ezúttal nem a számára megfelelőbb helyen jelölték ki.

Főbenjáró, megbocsáthatatlan törvénysértés volt, ha valaki feltörte a gén-trezor kódját s behatolt az élet-titkokat őrző tárolók rengetegébe, s bár minden ilyen kísérlet eleve kudarcra volt ítélve, hiszen a megfejtett gén-titkok idő-egységekbe történő átvitele egy óriási méretű laboratóriumban történt, melynek hollétét senki sem tudta, s melyet különleges biztonsági berendezések védtek, s ha mindezek ellenére valaki mégis megtalálta volna a maga életkódját, azzal se ment volna semmire, hiszen az egyes ember valóságos élet-idejét számtalan előre nem látható tényező is befolyásolhatta. Közlekedési baleset a vákuum-alagutakban, de akár a háztartásban egy elektromos zárlat, vigyázatlan mozdulat folytán bekövetkezett magasfeszültségű áramütés, vagy viharban lesújtó villámcsapás és megannyi más tényezője az ember életvitelének – mégis akadtak fantaszták, mániákusok, kik megkísérelték a lehetetlent. Megkísérelték mindazok ellenére, hogy az iskolákban a tananyag mindenki számára világossá tette: a Land egész társadalmi-gazdasági berendezkedése fölöslegessé tette a korábbi évezredekben általánosan elterjedt fizetőeszközök, az arany és különböző pénzek használatát. Egy olyan birodalomban, mint a Land, ahol a fúziós energia használatának köszönhetően mindenki korlátozás nélkül igénybe veheti a számára szükséges javakat, lakást, kocsit, ruházati cikkeket, élelmet, egészségügyi, kórházi ellátást, s mindent, ami életvitelét lehetővé teszi, teljesen fölösleges lenne a pénzforgalommal, pénzgazdálkodással járó viszonyok fenntartása. Mérhetetlen sok adminisztráció terheit rakná a termelő-egységekre, munkásokra, tisztviselőkre, a pénzüintézetekre, a javak elosztásának megszervezésére, a magasabb vezető-testületek tervező munkájára, az ellenőrzésre, arról nem is beszélve, hogy a pénz útján megszerezhető javak, pontosabban szólva maga a pénz önmagában hordja a lopás, tolvajlás, sikkasztás, emberölés, egyszóval a bűn csábítását, kísértését.

A Landnak a polgárai számára rendelkezésre álló idő ismeretére volt szüksége. Ez volt az a biztos bázis, amire támaszkodva a Landot vezető, irányító BANK kiadta a megfelelő utasításokat a javak előállítására, a laboratóriumoknak a kutatásokra, fejlesztésekre. A Land egészének működése a széleskörűen alkalmazott robottechnika ellenére rengeteg emberi energiát fogyasztott. Minden ruhadarab, minden élelmiszer, minden elektromos-„papucs”, háztartási gép, minden lakás, képfal magába zárta az előállításához szükséges emberi energiát. Bonyolult, nagyon precíz számítások alapján, melyeket a számítógép-csodák végeztek, ezek a felhasznált energiák jelentek meg az idő-mennyiségben, melyeket az Időmérőknél levontak a vásárló személyi időkészletéből. Az egyes polgár élet-idejét az élet-titkok trezorjaiban őrizték, ehhez időt hozzátenni nem lehetett, de időt elvenni sem, hiszen azt már az újszülött világra jövetelekor meghatározták génjei.

A vásárlásoknál, utazásoknál, a lakások energiafelhasználásakor s az élet más egyéb szükségleteinek idő-átszámításánál takarékoskodni teljesen felesleges volt, hiszen senki sem tudhatta, mennyi idő áll rendelkezésére. Az elmúlás időpontja minden egyén számára az élet nagy titka maradt. Csak sejteni lehetett, hogy valahol valakik tudják, azok, akiknek a Land egész működéséhez szükséges életenergiák, a felhasználások mennyiségének ismerete nélkülözhetetlen volt, e nélkül nem lehetett volna tervezni, de a tudományos és technikai kutatások irányát sem kijelölni. Ám az emberi életfolyamatok időtartamát kurtítani vagy megnövelni a Land alkotmányában

meghatározva a legszigorúbban tilos volt, mind az állami szervek, mint az egyének számára. Az élethez való jog az első számú alaptörvény volt, s ebből következően tételesen kiszabható halálbüntetés sem létezett, akit mégis ki kellett iktatni a Land közösségéből, azt a légierő speciális gépével éjszaka elszállították, s Vad Föld valamely lakatlan vidékén kitették. Személyi adatait minden nyilvántartásból törölték, mintha csak természetes módon zárta volna karjaiba az élet elmúlása.

Mire Alex kissé hosszúra nyúlt sétájából visszaérkezett a villájuk elé, a lakásból fény áradt, s a nyitott ablakokon még mindig szólt a katonazene, Edina is megjött tehát.

Kivette a „papucsból” a Megasztárban összeállított csomagot, letette a konyhában, utána indult Edinát üdvözölni.

Az asszony épp a fürdőszobából jött ki, nagyon meleg, bolyhos, földig érő fehér köpeny volt rajta, már túl volt a szokásos fürdésen, melyet hazatérése után soha nem mulasztott el. Bár munkája végeztével a laboratóriumot sem hagyhatta el ruha-csere és fürdés nélkül, de az mindenkire nézve kötelező rendszabály volt, ily módon a bázisról még véletlenül se vihettek ki egyetlen vizsgálat alatt levő gént, spórát – de az itthoni fürdő a maga passziójára szolgáló élvezet volt. Alex ugyan túlzásnak találta, sőt kissé rögeszmésnek, mániákusnak ezt a tisztálkodási hajlamot, de soha nem tett rá megjegyzést, úgy fogta fel, hogy ez hozzá tartozik Edina egyéniségéhez. Az igazat megvallva, neki is örömet, mondhatni élvezetet szerzett, amikor magához szorította a szétnyílt fürdőköpenyből hozzá simuló meztelen asszonyi testet, amikor beszívta illatát, s rátapasztotta száját Edina ajkaira. Mindketten magasak, karcsúk voltak, fehérbőrűek és szőkék, feltehetően valaha a Land északi tájain élő népek leszármazottai. A tudományos könyvtárak lexikonjai szerint az Utolsó Jégkorszak előtti évezredben, az akkor még létező Európában svéd, norvég, finn névvel jelölték ezeket a népeket, melyek szőkék, fehérbőrűek, magas, karcsú fajtajellelleggel bírtak.

A kényelmes, tágas konyhában kibontották a csomagot, s az asztalra készítették a vacsorát. Mindketten füstölt lazaccal kezdték, majd a mikrobán felforrósított bárányszendvicsbordával folytatták, s ananász-desszerttel fejezték be az étkezést.

A nyitott ablakon behallatszott a hazatérő bombázók sivítása, a katonazene diadalmas, győzelmi indulóra váltott, majd a konyha képfalán is megjelent az esti program kínálata, javarészt sorozatok a Galaktikában zajló űrutazások kalandjairól, vagy tudományos ismeretek a Föld történetének különböző periódusairól. Időnként a műsorkészítők bemutattak filmeket a jégkorszakot csodálatos módon átvészelőkről, egy-egy nép, nemzet életéről, szokásairól, egymás ellen vívott háborúkról, melyeket hihetetlenül primitív, benzines és olaj hajtóanyagú lánctalpas, behemót acélszörnyetegekkel, sugárhajtású repülőszervezetekkel s atombombákkal folytattak.

Akik most itt, a Land tartományaiban, városaiban éltek, bármely távoli vidéken, szigeten töltötték életüket, azok képtelenek voltak felfogni, megérteni az eszeveszett dühöt, haragot, bosszúvágyat, amellyel ezek a hajdanvolt országok, népek egymásra támadtak. S valójában épp ily érthetetlen volt a Vad Földön élő emberi társadalmak jelenkori magatartása, kik nem voltak hajlandóak elfogadni a Land sokszor elismételt felhívását, hogy tegyék magukévá az itt uralkodó viszonyokat, gazdasági és politikai berendezkedést, a BANK által megszabott törvényeket, az anyagtól való függetlenedés abszolút jólétét, a pénztől való szabadulást, az Időt, mint szabályozó erőt, a géntrezorokat, s akkor részesülhetnek a fúziós energia birtoklásából is – természetesen a Land központi Bank-jának felügyelete és ellenőrzése mellett.

Ám ezeken a hosszúra nyúlt és sokszor megismételt tárgyalásokon a Vad Földön élő népek, országok képviselői hajthatatlanul ragaszkodtak ahhoz, hogy egyenlő mértékben, arányban helyet kapjanak a BANK legmagasabb szintű elnökségében, következésképp a kutatások, fejlesztések irányításában, Vad Föld országaiban az ott

honos, általuk „vallásokénak” nevezett, abszolút tudománytalan téveszmék fenntartásában, az ezekkel együttjáró rítusok gyakorlásában, hallani sem akartak arról, hogy az ember a Világegyetem terméke, s nem valamiféle magasabb rendű szellemi lény alkotása, s az élet emberi formát öltött fajtája mindenütt jelen van, a legtávolibb galaktikákban is, ahol az életviszonyok erre alkalmasak.

Mi több, Vad Föld országai ezeknek a nevetséges eszméknek vallásoknak védelmében egymás ellen is gyilkos, pusztító háborúkat vívnak jelenleg is, bár azt is megállapították a Land tudósai, hogy a vallási villongások mögött gyakran gazdasági-politikai-hatalmi törekvések húzódnak meg.

Ebben a helyzetben a Land vezetői a BANK irányító testületéi nem tehettek mást, mint Vad Föld esetleges támadásait csírájában elfojtani. Mindenképp meg kellett akadályozni, hogy Vad Föld valamely részén atombombát fejlesszenek ki, ezért az éjszakai órákban támadásra induló harci gépek elsődleges célpontjai azok az üzemek, erőművek, kísérleti laboratóriumok voltak, melyek sikeres működése atombombák, atomrakéták előállításához vezethetett.

A Land határainak egész hosszát megbízható biztonsági berendezések védték az óceánok, a távoli szárazföldek felől megkísérelt behatolások ellen, a levegőn át sem jöhetett támadó gép. Ami ellen még nem sikerült megfelelő védelmet kialakítani, az egy olyan rakétatámadás lehetett, amely a sztratoszféra magasából ejti atombombáját a Land valamely tartományára. Ennek fő veszélye nem is a rombolásokban, hanem inkább az atomsugárzásban volt, ami ellen semmiféle beton, vagy kőépítmény nem nyújtott megbízható védelmet, s a rákbetegségek elszabadításán túl az emberi génállományt is súlyosan roncsolta, ez pedig felbecsülhetetlen károkat jelentett volna.

– Mindjárt magamra kapok valami rendesebb otthoni ruhát, nem fogadhatom a barátainkat fürdőköpenyben – mondta Edina, amikor befejezték a vacsorát.

Alex a homlokára ütött:

– De jó, hogy neked eszedbe jutott... Én teljesen elfeledtem, hogy mára beszélünk meg az esedékes baráti találkozót. Menj csak, öltözz át, én addig beviszem a nappaliba az italokat, frissítőket, meg valami rágnivalót.

– A kávé is készítsd a gépbe. Tudod, hogy Robinzon szenvedélyes kávézó, de a pipájával is öli magát. Tegyé ki hamutartót is az asztalra.

Alex fején átfutott, kettőjük között ma este elmarad a meghitt esti beszélgetés, pedig szeretett volna beszámolni Edinának a mögötte levő nap eseményeiről, a fiatalasszonyról a Megasztárban, az esti sétájáról, találkozásáról a kicsike zümmögő bogárról, s bizonyos, hogy Edinában is gyűltek élmények a munkája során kollegákról és kolleganőkről. A laboratórium, a kísérleti telep tevékenységéről nem beszélhetett, csak úgy, mint ő a sajátjáról, de az emberek magánszférája bőséges mozaikját szolgáltatva bontakozó szerelmeknek, kihülő vonzalmaknak, apróbb-nagyobb emberi konfliktusoknak. Ők ketten együtt sohasem unatkoztak, mindig volt közös témájuk, megbeszélnivalójuk. Kapcsolatukat a felhőtlen szerelmi összetartozás mellett az abszolút bizalom is jellemezte.

Ez az összejáró, nagyjából középkorú férfiakból és nőkből álló együttes még az egyetemi éveik alatt verődött össze, s bár később különböző tudományos pályákra kerültek, a kölcsönös szimpátia összetartotta őket. Gyakran került szóba közöttük Vad Föld, az ottani megérthetetlen módon visszamaradt civilizáció.

Ezúttal Robinzon, ki a Galaktikákról írt figyelemreméltó tanulmányokat, s a bolygóközi repülések szakértője volt, maga is gyakorlott űrutazó, azt vetette fel, hogy a Land légierőinek éjszakai támadásai teljes mértékben indokoltak, ezt mindnyájan tudjuk és helyeseljük, de őbenne mégis visszajár egy gondolat, amit szeretne a többiekkel

is megosztani. Éspedig az, hogyha szisztematikus alaposággal szétverjük az atomipar kezdetleges, kezdeti formáit Vad Föld országaiban, ezzel lehetetlenné tesszük, hogy valaha is birtokába jussanak a fúziós energiának, hiszen ennek felfedezéséhez és kifejlesztéséhez atomipar, atomerőművek, atomkutató intézetek szükségesek. Vagyis odaragasztjuk őket jelenlegi primitív technikai viszonyaik közé. Nyersen és brutálisan fogalmazva: az emberi haladás kerékkötőiként lépünk fel. Azt most nem is említve, hogy ezek a támadások, bármilyen pontosan célbataláló lézervezérlésű bombákkal hajtjuk is végre valamennyit, elkerülhetetlenül emberi életek kioltásával járnak együtt...

– Ez pedig azt jelenti – szólt közbe Edina –, hogy a Land alkotmányának alaptörvényét sértjük meg, az élethez való jogot. Vagy vegyük úgy, hogy a Vad Földön élő ember nem ugyanúgy ember, ahogy a Landon élő emberek azok? Ember és ember közt nem ugyanazok a törvények a mérvadók?...

Most Miriam szólalt meg, aki orvos volt, s a Metropolisz központi kórházának sebészetén dolgozott. Magas, csontos, szemüveges nő volt, két leánygyermeket nevelt, élettársa valahol a Galaktikában, egy űrrepülés balesetében vesztette életét.

– Meg ne haragudjatok, de én ezt az egész vitát értelmetlennek tartom – mondta szenvedélyes hangon. – A Land éjszakai bombázásai éppen a helyesen értelmezett alaptörvényt biztosítják és erősítik. Az atomtámadás megakadályozás a Land polgárainak életét védelmezi. Az én két gyerekemét éppúgy, mint a tiéteket. Nem szoktam róla beszélni, de ti nem ismerhetitek a fájdalmat, a gyötrelmet, amikor valaki elveszti a társát, akivel évtizedek során az élete egybeforr, aki két gyermekkel ajándékozta meg, s végül ez a társ egy értelmetlen baleset folytán elvész az űrben, elviszi magával a szerelemet... Gondoljátok meg, ha megvalósulna egy atomtámadás a Land ellen, hány ezer, százezer polgárra, férfiakra, nőkre, gyermekekre szakadna rá ez a katasztrófa! Az egyedülmaradás, a magány, a létezés is legfontosabb értelmének, a szerelemben összekötött társak kapcsolatainak szétzúzása...

Robinson kiveregette pipájából a hamut, kivette zsebéből a dohányzacskót, s felmutatta a társaságnak:

– Őskori lelet, egy régész barátomtól kaptam, aki valamely ásatásnál bukkant rá, hajdanvolt falusi tanya romjai között, a száraz homok csodálatosan konzerválta, az akkori földművelő lakosok férfiai, a parasztok használták a pipadohány tartására. Nem gondolnátok, hogy egy bika heréit tartotta ez a dohányzacskó, melyet az állat levágása után preparáltak s gondos és asszonyi kezek kihímeztek az élettársuknak. Mondhatom nektek, ma is kitűnően funkcionál, jobban megőrzi a dohány illatát, zamatát, mint egy acélszelence. Talán az utolsó jégkorszak előtti évezredben használták, sőt egy természettudóstól azt hallottam, feltehető, hogy Vad Föld egyes országaiban, állattenyésztő népeknél ma is szokásban van ez a fajta herezacskó-preparálás...

Nagy gonddal megtömkölte pipáját, rágyújtott, élvezettel szívta-fújta a füstöt, aztán folytatta fejtegetéseit:

– No, nem hinném, hogy az emberi létezés legfontosabb értelme a szerelem, a magam részéről előbbre valónak tartom az emberi közösség életfeltételeinek biztosítását, az emberi haladás segítségét a civilizáció anyagi és szellemi értékeinek fejlesztését, míg a szerelem csupán az érzelmi tartományokban hozza két egyedi ember számára az örömet, ha úgy tetszik a boldogságot, s messze esik az emberi létezés legfontosabb értelmétől – de erről természetesen lehet vitatkozni, sőt azt is mondhatjátok, hogy belőlem a megrögzött agglegény beszél. De itt, közöttünk végül is most nem ez a vitatéma, hanem a Vad Föld népei ellen intézett éjszakai bombatámadásaink általános, egyetemes haszna, vagy ezeknek jogossága csupán a Land polgárainak érdekeivel igazolhatók...

Alex kitöltötte az italokat, körbekínálta a rágcálnivalót, aztán ő is bekapcsolódott a beszélgetésbe:

– A téma ugyan nem tartozik kutatásaim szakterületéhez, jó sorsom szerencsére más vizekre vezérelt, de valaha, diákkoromban szenvedélyesen érdekelt a történelem, ma is vezetek östörténeti kurzusokat esti továbbképzéseken, ilyenformán talán megalapozottnak tűnhet a nézetem, hogy a mi éjszakai bombatámadásaink szerves folytatását képezik a Föld minden korszakában létezett háborúknak, hadjáratoknak, mi több, a Vad Földön élő népek ma is ölik egymást, néha a mi számunkra egyenesen felháborítónak tűnő primitív, tudománytalan eszmék zászlói alatt. Ezeket felesleges talán részletezнем, az östörténet során sokszor rohantak egymásnak százezrek, sőt milliók különbözőképp elképzelt istenek és vallások védelmében, egymás területeinek megszerzéséért, iszonyatos öldöklésekkel, vérengzésekkel. Ezekhez képest a mi éjszakai bombázásaink szűnyogcsípéseknek tűnhetnek. Persze ellene lehetne vetni, amit Robinzon barátom említett, hogy ezekkel megakadályozzuk az atomtechnika fejlődését, végeredményben azt, hogy ezek a népek is birtokába jussanak a fúziós energiának. Tehát nem csak önmagunkat védjük a feltételezetten létre jöhető atomtámadás ellen. És mindehhez hadd tegyem még hozzá, hogy az éjszakai bombázásaink megkezdése előtt a BANK többször is kezdeményezett tárgyalásokat Vad Földdel a társulás érdekében, részesedhetek volna a Land minden technikai-tudományos vívmányában, a fúziós energia felhasználásában, természetesen a BANK felügyelete, irányítása mellett. Mint köztudott, a Vad Föld ezeket a feltételeket nem fogadta el, nevetséges ellenvetéseik, feltételeik ismereteseek.

Edina kiment a konyhába, bekapcsolta a kávéfőzőt majd csészékbe tálalta a pompás illatú gőzölgő italt, s bevitte a társaságnak.

– Mondanék én is valamit – szolt, miután visszatelepedett a helyére. – Régóta motoszkál a fejemben egy gondolat, amivel önmagámban nem tudok dűlőre jutni. Mi lehet az oka Vad Föld népei számunkra érthetetlen, makacs ellenállásának? Miért hártják el a gondolatot, hogy a BANK ellenőrzése alá kerüljenek? Hisz cserébe kapják mindazt a jót, amit mi, a Land polgárai élvezünk. A BANK felügyelete, irányítása alatt ki-ki a maga tetszőleges igényei szerint dolgozhat, lakhat, válogathat az élelmiszerekben, öltözékekben, tanulhat, ha képességei, ha a génállománya lehetővé teszi, eljuthat a tudományok legmagasabb fokára, de bejárhatja a Land hegyvidékeit, megismerheti természeti szépségeit, tavait, tengereit, folyóvizeit, mindezt természetesen a BANK által alkotott szabályzatokkal összhangban. Miért nem kell nekik ez a magasfokú jólét, biztonság, amit a Land nyújt a polgárainak?

– Szabad itt közbeszólnom, természetesen csak a tünődés jellegével, hiszen a BANK Elnöksége, ez a legmagasabb fokú tudományos és technikai-gazdasági felkészültséggel rendelkező testület valóban az emberi élet minden területét átfogó rendelkezésekkel, szabályozásokkal, törvényekkel gondoskodik a Land polgáraitól a születéstől az élet kihunyásának pillanatáig, s teljességgel érthetetlennek és értelmetlennek tűnik Vad Föld népeinek magatartása – mondta Gordon, ki az erdővel borított területek felügyelője volt, ennél többet nem tudtak róla, hisz mint mindenki másnak tevékenységét, az övét is a BANK-titok závarzata őrizte. Nem beszélt róla, de kézen-közön kiszivárgott, hogy a Land erdőségeiben szigorúan zárt bázisok is vannak, helyenként nagy kiterjedésű kutatóintézetek, laboratóriumok munkálkodnak.

– Tünődjél csak, kedves barátom, fennhangon és érthetően, érdeklődéssel várjuk szavaidat – biztatta őt Robinzon. – Hisz te vagy közöttünk az egyetlen erdész, valódi vadász, hogy régimódi terminológiával illessem tevékenységedet. Velünk ellentétben, kik mindnyájan a Metropolisz lakói vagyunk, te ott élsz a fák rengetegében, szarvasok, őzek, madarak között, s talán ennek folytán is jobban megérted Vad Föld népeinek

lelkiségét.

– Igen, ilyesmi foglalkoztatja gondolataimat. Egyszerűen szólva: közelebb vannak a természethez, mint mi, a szuperteknika minden kényelmét élvező lakói a Landnak. Náluk még léteznek földművelők, kik egyúttal állattenyésztők is, tehéncsordákat legeltetnek, az anyaállatok közt ott vannak a bikák is, ott élnek az állataikkal egy közösségben, a kisborjú világra jöttében segédkeznek Vad Föld paraszti lakói, még tenyésztik, tartják a lovakat is, egyes népeknél lovashadseregek is vannak, de még a városaikban, ipartelepeiken élő, dolgozó lakosaik is őskori bányászattal jutnak benzinhoz, olajhoz, mellyel primitív közlekedési eszközeiket működtetik, de városlakók és földművelők között szoros kapcsolat van: tehenektől nyert tejet isznak, sajtot, vajot fogyasztanak, mindezeket mi már nagyon régóta szintetikus úton állítjuk elő, nem beszélek most arról, hogy disznókat hizlalnak, ezeket barbár módon leölik s fogyasztják emberei táplálékként, ugyanúgy a juhokat, bárányokat, mi több, Vad Föld déli országaiban tevék is léteznek, olyasféle torzszülött állatok, melyeket mi már csak tudományos folyóiratokból, múltat idéző dokumentum-műsorokban láthatunk a képfalon. És gondolhatjátok, ebben a környezetben micsoda tenyészte él és virul a kártékony baktériumoknak, vírusoknak! Egész életük meggondolatlan ragaszkodás tradícióikhoz, hogy végezetül még az általuk vallásoknak nevezett legendagyűjteményeket említsem, csodatévő istenekben, prófétákban hisznek, hatalmas templomokat emelnek a tiszteletükre kőből, márványból...

Gordon kis szünetet tartott, hogy gondolatait rendezze, senki sem akarta megzavarni, csendben figyelték erős csontozatú, napbarnított arcát, keményvillanású, hideg kék szemét, rövidre nyírt körszakállát, a tarkóján csigákba göndörödő, hosszúra növesztett haját, a rendvédőékhez hasonló, vastag műbőröltönyét, melynek kabátgallérján két keresztbetett hársfalevél jelezte foglalkozását. Térdéig érő magas szárú csizmát viselt, mely megóvta a tüskés bozótoktól, éppúgy, mint rejtőző kígyók nem várt támadásától. Nagyon erős izomzatú, középkorú férfi volt, talán ötven év körül járhatott, mint általában a baráti társaság többi tagja.

– Tehát, hogy folytassam, a Vad Földön élő népek, országok ellenállása szerintem valóban abból a tényből adódik, hogy egész életformájukban közel vannak a természethez. Tegyük hozzá, hogy az a természet, a Vad Földé, egészen más, mint a Landé, náluk még hatalmas földterületek sárga homoksivatagok, vagy elsivatagosodott pusztaságok, a Land már évszázadokkal ezelőtt termővé tette az ilyen jellegű tartományokat, nálunk nincsenek tehének, se más, háziállatnak minősülő jószágok, baromfiak, melyekkel az ott élő lakosok közvetlen érintkezéssel foglalkoznak, lovak, melyeken ők lovagolnak, egyes országokban ma is járműveik vontatására használják ezeket. Van ott is technika, természetesen, de évezredekkel elmaradva, az elektromosság felhasználásával működő közlekedési eszközeik a városokban, vassíneken haladnak, meg a benzin és olajégésen alapuló primitív járműveik nevetségesen lassúak és szennyeznek a levegőt. Az elektromosságot hőerőművekből, vagy atom-centrumokból nyerik, bár ez utóbbiakat mi, mint atombomba-veszélyt hordozókat rendszeresen megsemmisítjük – tehát nem ismerik, nem használják a fúziós energiát.

– Ha jól értelek, Vad Föld lakosságának bizonyos mértékű természetközelségében, az élővilággal való közvetlenebb kapcsolatában, a növényzettel és az állatvilággal összenőtt együttélésében látod idegenkedésük, elzárkózásuk forrását. Valami furcsa módon nem tudnak megbarátkozni a mi fúziós energiára alapozott magasan fejlett civilizációnkkal. Talán többre értékelik, hogy kényükre-kedvükre választják meg életformájukat, hogy parasztok legyenek, vagy az iparban keressenek munkát, hogy életüket ne befolyásolják a génkötöttségek által megszabott törvények, hogy szabadon vándorolhassanak munkahelyeik, de akár országaik között is... – mondta Robinzon, az

úrutazó, miközben meggyújtotta kialudt pipáját.

Edina szólalt meg élénken, lelkesen:

– Ho-hó, itt elhangzott egy szó, amelyet kulcsfontosságúnak érzek az egész „Vad Föld-dilemma” megértése szempontjából. Robnizon mondta ki, hogy „szabadon”. Talán ez a leglényegesebb, amihez ragaszkodnak. A szabadsághoz. Ezért nem akarják elfogadni a BANK irányítását, ellenőrzését csatlakozásuk esetén. Nem esett itt most szó például arról sem, hogy Vad Föld országainak társadalmi berendezkedése mindenütt demokrácia. Ők így nevezik, tanultuk a múltat idéző történelemórákon az egyetemen, ezen ők azt értik, hogy szabadon megválasztják a vezető embereket, a vezető testületeket, személyüket a választások előtt az újságokban, televízióban, gyűléseken közszemlére teszik, hogy elbírálhassák, kell-e nekik, vagy sem, és aztán ki-ki saját egyéni véleményét titokban tartva adja voksát arra, aki neki legjobban megfelel. Mindennek, a választásoknak, szavazásoknak, a vezetők kiválasztásának természetesen óriási hibaszázaléka van. A véleményformálásban rengeteg az egyéni szimpátia, az esetlegesség, a tévedés kockázata, különböző hatalmi, gazdasági csoportosulások önző érdeke a jelöltek kiválasztásában. De a néptömegeknek megvan az az illúziójuk, hogy az ő szabad véleményük döntött arról, kikre bizzák az ország vezetését.

Robnizon elgondolkozva figyelte Edinát, kissé bólogatott is, mint aki érti, s talán helyesli is, amit az imént hallott. Rendkívül magas technikai és tudományos képzettségű férfi volt, atlétatermetű, izomkötegekkel borított teste sokszoros, gondos vizsgálatok, elemzések után bizonyította alkalmasságát az ürrepülésekre. Simára borotvált arcán minden vonás, de leginkább barna szeme, tekintetének lágyága mutatta természetének, hajlamainak szelídségét, jóindulatát. Még nem mondott véleményt, várt a többiek reakciójára. De Edina folytatta fejtegetéseit; csak most már nem az iménti hévvel, inkább álmodozó, vágyott messzeségekbe tekintő hanghordozással:

– Talán ki fogtok nevetni, de néha felgyül bennem egy érzés, kívánczóság... Szeretnék lóra ülni, lovalni. Elképzelek egy nagy, füves pusztaságot, ahol csak a szél jár, kettesben vagyok a lovammal, fölöttem a mozdulatlan kék ég, aztán vágta az szabadon, az ismeretlen messzeségek felé. Néha megállunk, magamhoz ölelem a ló fejét, érzem a bőrén át a teste melegét, a szemében látom ragaszkodó szeretetét, hűségét, érezni vélem az állat illatát, mely csöppet sem idegen, inkább a magaméhoz hasonló, talán mert az élő, lélegző test illata.

– De hisz nem is láttál még lovat! – kiáltotta Miriam felháborodva.

– Dehogynem – válaszolt Edina. – Ha te is néznéd a képfalon valamelyik tudományos ismeretterjesztő csatornát, amelyen Vad Föld népeinek életéről van szó, te is találkozhattál volna nálunk már ismeretlen állatokkal, lovakkal, tehennel, sertésekkel. Azonkívül valami technikai, vagy légköri zavar folytán elkaptam egy Vad Földön játszott filmet, amint az állomások közt keresgéltem, és abban láttam egy fiatal nőt, aki ló hátán ülve vágta az ismeretlen messzeségek felé, majd leszállva a nyeregből, megölelte, magához húzta a ló fejét, látszott, hogy szeretik egymást...

– Nekem az ilyen bolondságokra nincs időm, engem leköt a munkám, a két gyermekem, a tudományos továbbképzésem – mondta Miriam ideges, elutasító hangon. – Én értékelem és megbecsülöm ezt az életformát, amit a Land nyújt nekem. Tudok örülni a nagyteljesítményű elektromos „papucsosnak”, amivel gyerekeim társaságában bejárhatom ezt a gyönyörű országot, élvezhetem a Metropolisz minden kényelmét, biztonságát. És azt mondom, örülhetünk a jó sorsunknak, hogy ide születtünk, a BANK védőszárnyai alá.

Kis ideig hallgatott, hogy idegességét, felháborodását csillapítsa. Orvosnő volt, nagyon jól tudta, mennyit árt idegrendszerének, de egész szervezetének a háborgás,

dühöngés. Férje halála súlyos károsodást okozott, nehezen tudták kigyógyítani depressziójából, a kezelő kollegák óva intették az átbillenésektől, veszekedéssé fajuló vitáktól, dührohamoktól.

Vékony, finom ujjaival végigszántott ősülő haján, helyére igazított egy elszabadult tincset, levette szemüvegét, nagy gonddal megtisztogatta, visszanyerte nyugalmát, most már indulatok nélkül beszélt:

– Szabadság! Mi az, hogy az embereknek megvan a szabadság illúziója? Mire jó az, hogy a szabadság és a demokrácia nevében ma is ölik egymást? Teljesen megbízhatatlan választási rendszerekkel emelik maguk fölé a vezetőiket, akik aztán az ott uralkodó gazdasági viszonyokat kihasználva veszik el tőlük a jövedelmeiket, tartják őket a fejletlen, primitív életviszonyok között. Eleget tanultunk erről az egyetemeken. A szabadság az demagógia, ópium a népnek. Meg szabadság a vezetőiknek, minisztereknek, az ottani nagy ipari és kereskedelmi monopóliumok tulajdonosainak.

Gréte szólalt meg, ki közben elkérte Robinzon dohányzacskóját, azt vizsgálgatta, nem érdekelte a Vad Földről kibontakozott vita. A többiek felé mutatta, meglengette a dohánytartót, és álszent képpel megkérdezte:

– Mit gondoltok, a férfiak herezacskójából is lehetne ilyesféle használati tárgyat csinálni? Egy ridikülben pompásan elférne, benne rúzsok, körömvágók, szemöldökcsipeszek...

– Belőled az üzletasszony beszél, valamelyik génedben megüledett évezredes ősöd kereskedő vére, ha nem ismerném mindig jóra kész, szelíd természetedet, s ha nem tudnám, hogy jópofamód incselkedsz velünk, férfiakkal, azt hinném, valami szadista bűnöző hajlamaid szólnak a kérdésekből – mondta Alex nevetve, aztán hozzátette: – Komolyra fordítva a szót, szerintem nem is az ötlet abszurditása rejti magába a lehetetlenséget, inkább az, hogy a valaha létezett bika herezacskóján látható művészi szépségű hímzést ma már a Land egyetlen asszonya sem tudná reprodukálni. Talán volna hozzá fonál is, tű is, de az évezredekkel ezelőtt népművészetnek nevezett alkotóerő már régen kihalt a Land társadalmában.

A beszélgetés sokáig elhúzódott, szokás szerint a legkülönfélébb témák kerültek szóba, kollegák viselt dolgai, a szomszédok gyerekei, tervezett kirándulások és elmaradhatatlanul a múlt, a mögöttük levő évezredek és évmilliók fejlődési periódusai, a nagy jégkorszakok által letarolt, megsemmisített civilizációk története, a Land tudósai által kidolgozott elméletek, melyeket a BANK legfelső fórumai jóváhagyásával tanítottak az egyetemeken, de melyeknek nem egy részletét újra és újra megrágták, megvitatták az ilyen zárt baráti eszmecseréken, ahol a gondolkodás fegyelmét fel lazította az elfogyasztott alkohol s a meghitt összetartozás légkörében előbuggyantak a kétkedés forrásvizei is. Eretnek gondolatok szivárogtak át a Land polgárai számára kötelező ismereti-etikai-világnézeti gátaikon, a kétkedés hangjai, vélemények, melyeket másnapra sietősen, sürgősen elfelejtettek. A BANK megerősített információ szerint a Landra nehezedő fenyegetés, a Vad Föld létezése megkövetelte a szilárd hitet és bizalmat minden polgárától.

Az oktatás legelső lépcsőfokaitól kezdve, jóformán az óvodáskortól számítva a magasfokú egyetemi tanulmányokig mindenkinek kötelezően meg kellett ismernie a Land kialakulásának, kifermálódásának nehéz folyamatát, a kontinensek szétszakadása után is Vad Föld itt maradt, már korábban uralma alá vont tartományainak szétverését, hadseregeik sok véres csata után végbement kiűzését, s még utána évszázadok belső küzdelmei, viharai után a BANK egyeduralmának megszilárdítását, a ma is létező állami, társadalmi, gazdasági formáció végleges működését.

A Land biztonsági szervei, melyeket senki sem ismert, senki sem látott, végezték a

belső hírszerzés feladatait is, immáron a legmodernebb technikai-tudományos segédeszközökkel felvértezve megszámlálhatatlan mennyiségű információt gyűjtöttek a lakosságról, a munkahelyekről, nemegyszer az őstörténeti hagyományokat követve titkos ügynökök beépítése, beszerzése révén. A tudományosan képzett elit soraiban nem múlt el nyomtalanul egy-egy ismerős, kolléga váratlan eltűnése, ami természetesen lehetett egy munkahelyi áthelyezés következménye is, új, az eddigiekhez hasonlóan szigorúan titkos kutatási tervbe kapcsolódás, de ez a furcsa eltűnés, mely mindig búcsú és magyarázat nélkül ment végbe, azt a gyanút erősítette, hogy az illetőt „kivonták a forgalomból”, azaz a BANK illetékes testületének ítélete alapján véglegesen eltávolították a Land közösségéből.

Aki betartotta a Land törvényeit, etikai-erkölcsi szabályait, annak félelemre, kételkedésre nem volt oka. De az emberi természet a dönthetetlen igazságokkal, a kötelező tanokkal szemben mindig megszüli a gyanút s a kételkedést, bármily rejtett, titkolt formában is, a félelem csíráit is elülteti.

Alex a hosszú beszélgetés alatt a lángoló vöröshajú, tejfehér bőrű Grétét figyelte lopva, aki a herezacskón kívül semmi egyében nem volt kíváncsi a barátok véleményéből. Ez a tökéletes érdektelenség, kívülállás Alex szemében az összpontosított figyelem álcázásának tűnt. Lehet, hogy ő az, aki mindent jelent a biztonsági szervezeteknek?...

Elhessentette magától a gondolatot, a gyanakvás rossz vért szül, megmérgezi a baráti kapcsolatokat, a feltétlen bizalom az állampolgárok között éppoly természetes és kötelező, mint a BANK vezetői iránt.

Az este folyamán Miriam még visszatért Edina lovagolási vágyára, gúnyosan jegyezte meg, bizonyára az a véletlenül, vaktában elkapott Vad földi film romantikus jelenetei ébresztették fel benne a ló iránti szeretetek s nem gondol arra, hogy a ló nevelése, gondozása sok teherrel jár, a lovat bizonyára táplálni kell, trágya marad utána, be kell idomítani, a lóról le is lehet esni, kórház a folytatása a lovaglásnak, sokkal biztonságosabb, kényelmesebb az elektromos „papucs”, ugyanúgy lehet vele száguldozni, bejárni a füves pusztaságokat, micsoda értelmetlen ábrándozás a Vad Föld némely szokásának megkívánása!...

Senki sem szállt vitába vele, a téma érdektelenné vált a baráti társaság számára, érezték, hogy Miriamból a férjét vesztett, magára maradt, a munka s gyermeknevelés sok gondjával küszködő asszony vitába menekülő keserősége beszél.

Többen is az órájukra néztek, az este kezdett átfordulni az éjszakába, a társaság felszedelőzködött, elköszöntek, s ment mindenki a parkolóba, a maga „papucsához”.

Alex eltakarította a romokat, az italokat, kávéscsészéket, poharakat, süteményeket, Edina a hálósobában tevékenykedett, alváshoz készítette a fekhelyeket, takarókat, majd visszavonult az éjjeli tisztálkodáshoz.

Egymás mellett feküdtek, Edina pizsamában, Alex – mint mindig – most is meztelenül, kettőjük szervezetének hőháztartása erősen különbözött, Edina fázékony volt, szerinte Alex „mindig meg akart gyulladni..

– Annyi mindent szerettem volna veled megbeszélni ma este, de ez a baráti összejövetel elvitte az időt – mondta Alex.

– Nálam is gyűlnek a mondanivalók, de ez a hely igazából nem is alkalmas meghittebb eszmecserékre. Jó lenne hétvégén kirándulni valahová – felelte Edina álmosan dűnnyögve.

Mindketten arra gondoltak, a lakás nem megfelelő hely bizalmasabb megbeszélésekre.

– Álmodjál szép lovakkal és széljárta, füves pusztaságokkal – ezt Edina már nem

hallotta, álomba szenderült.

Alex sokáig forgolódott, nem jött álom a szemére. Talán az erős feketekávé, meg a konyak tette, de gondolataiban minduntalan előjöttek az esti beszélgetés mozaikjai a fejtegetések, tűnődések Vad Földről, a természetközelség, amit Gordon említett, a szabadságeszme, amely Robinzon szavaiból tűnt elő, s melyre, mint legkézenfekvőbb magyarázatra, Edina azonnal ráhangolódott. Bár az is meglehet, hogy már a lovagolással kapcsolatos képzelgés, vágyakozás volt csírája, fészke a szabadság gondolatkörnek.

Nyugtalanító volt a szenvedély, ahogy most Edinából mindez előbuggyant, hiszen ők ketten, egymás között soha nem beszéltek erről. Alex meggyőződéssel hitte, hogy lelkivilágukban, eszméikben is tökéletesen azonosak ők, megvitatni való nézetek nincsenek közöttük.

Ám, most mégis úgy tűnt, alkalom adtán sort kell keríteniük valami barátságos vitára, eszmecserére a demokrácia, a szabadság témakörében. Az is eszébe ötlött, voltaképp ő soha nem beszélt Edinának Vad Földről, pedig tárgyaló delegációkkal többször is megfordult Vad Föld legfejlettebb országának fővárosában, így személyes tapasztalatokkal rendelkezett a szabadság és demokrácia ott megvalósult gyakorlatából.

... Egy ország, egy világ, amely évszázadokkal, tán évezredekkel van elmaradva Land civilizációjától. Amíg ott voltak, nem egyszer támadt az a furcsa érzése, mintha valami időgép visszarepítette volna a múltba. Ilyen lehetett valamikor az ő életük is, még a fúziós energia birtoklása előtti időkben.

A tárgyalások szünetében volt alkalmuk körülnézni a fővárosban. Miksa kísértelkautozta őt az utcákon, tereken, elvitte őt a földalatti vasút első járatának munkálataihoz, érezhető büszkeséggel mutatta az idomtalan fűrőpajzsot, mely a tervezett útvonal alagútját fúrta csigalassúsággal. „Egy-két évtized múlva már több járatunk lesz a város alatt elektromos szerelvényekkel, s nem kell mondanom, mit jelent ez majd a közlekedés korszerűsítése és a levegő tisztasága szempontjából – mondta, s kicsit zavart mosollyal folytatta: – Joggal gondolhatod, kedves Alex, hová jön mindez a Land nagyvárosainak vákuum-alagútjaihoz képest a Tornádó típusú felszíni járműveitekhez hasonlítva. De nálatok a fúziós energia birtoklása meglódította a civilizációt.” „Ha a tárgyalásaink sikeresek lennének, mindezeket átadnánk nektek” – mondta Alex. „Igen, de a feltételeitek elfogadhatatlanok, ezt te is jól tudod” – felelte Miksa.

Tovább sétáltak. Az úttesten férfiak-nők láthatóan összetartozó sokasága vonult, mindnyájan feketébe öltözve kísérték egy lovak által vont üvegezett hintót, amelyben egy cifrán díszített, aranyozott láda feküdt. Közvetlenül a hintó után fekete palástjába burkolózva idős férfi haladt, mellette kétoldalt fiúk lóbáltak füstölőt, őket egy éneklő ember követte, s nyomukban haladtak a fájdalomtól sújtott hozzátartozók. Ahogy a menet vonult, a járdán várakozó férfiak közül többen levették kalapjukat, voltak nők, kik mellüket érintették.

– Temetési menet, a halottat kísérik végső nyughelyére vallási szertartással – mondta Miksa.

– Igen-igen, országotokról szóló előadásokon már hallottam erről – jegyezte meg Alex. – És mondd csak, az a díszes láda a hintón...

– Az a koporsó, abban fekszik az elhunyt. Abban viszik a temetőbe és helyezik a sírgödörbe. Ott még búcsúbeszédet mondanak, imádkoznak a halott lelki üdvéért. A különböző vallások ceremóniái eltérnek egymástól, de a „másvilágot”, a „túlvilágot” illetően lényegileg megegyeznek.

– Bocsáss meg, de ezt nem nagyon értem. A túlvilágot, másvilágot.

Miksa sóhajtott:

– Ehhez talán valami vallástörténeti előadást kellene itt rögtönözni, de megpróbálom mégis röviden összefoglalni, hogy miről van szó. Vallási tanítások szerint az ember két tényezőből áll, testből és lélekből. A test halála után a lélek, kiszabadulván a test börtönéből vagy a mennyországba, vagy a pokolba jut, esetleg közbeeső állomásként a purgatóriumba, azaz tisztító tűzbe. A mennyország általánosan elterjedt nézet szerint valahol fölöttünk van, ott ül trónusán az Isten, ki a jókat, tisztességeseket megjutalmazza, ezek odakerülnek ömellé, ott mindenféle boldogságban, örömben részük lesz az idők végezetéig, a gonoszok, zsványok, rablók, bűnözők, csallók, gyilkosok a pokolra kerülnek, az örök tűzre. A dolog természetesen ennél bonyolultabb, a vallási tanítások szerint Isten már születésünktől kezdve figyel és számontart bennünket, s még életünk folyamán büntet és jutalmaz érdemeink és bűneink szerint, ezért is kell hozzá szüntelenül imádkoznunk könyörületességért és irgalomért.

– Nagyon érdekes. De ennek az egész legendáriumnak a megértéséhez tudnom kellene azt is, hogy mi a lélek?

Miksa ironikus fintort vágott:

– Ennél könnyebbet is kérdezhettél volna... Mindenek előtt azt kell mondanom, hogy a lélek: képzelt valami. Anyagtalan, de hordozója az életnek és a személyiségnek. A testtől független létező, de bennünk van, s ha meghalunk, eltávozik belőlünk. Azok, akiket itt láttál elvonulni, a lélekért imádkoznak, a halott lelki üdvéért, tehát teljesen természetesnek veszik, hogy a lélek – van...

... Az emlékképek visszalapoztak a nap eseményeire. Az esti beszélgetés foszlányain, mozaik-képsorain újra és újra előjött, átütött a Megasztár időmérője, a hanyatt eső fiatalasszony, kit ő fogott fel a karjaival s fektetett le a sor mellé, hallotta a kisasszony hangjait „Üres az időszámlája. Kimerítette. Nincs tovább felhasználható ideje egy perc sem..Erezte a borzongást, talán félelem is volt ez a bizonytalanságtól, hogy esetleg ő is hallja ugyanezt a kisasszonytól... S a megkönnyebbülés a mosolyogva átnyújtott számla kézhezvételekor... Mintha új, végtelen távlatait nyitotta volna az életnek...

Mint a kaleidoszkóp változó színekockái, úgy jelent meg gondolataiban a lézer-elektromos kézfegyver képe. Csaknem ujjongott örömeiben, ez az, ez az, ezzel kell törődni, foglalkozni, ez a munka, az új feladat, ami távlatot ad az életnek!...

... De jó lett volna erről beszélni, ezt megbeszélni a baráti társasággal az este folyamán, de hát sajnos, ezt nem lehet, a véderő fegyverzete szigorúan titkos...

Így lepte meg az álom, hogy ezt mormolta magában: titkos, titkos...

Alex másnap korábban befejezte kutatómunkáját a laboratóriumban, „papucsával” a Metropolisz északi negyedeibe telepített oktatási centrumba ment, ahol alacsonyabb képzettségű érdeklődőknek vezetett őstörténeti kurzust. Hallgatósága vegyes volt, más szaktudományok területéről is átlátogattak egy-egy előadására huszoneves fiatalok, fiúk-lányok, magában úgy nevezte őket: „lázongó ifjúság”, mert merész kérdéseikkel néha-néha már a Land kötelezően elfogadott tudományos téziseinek szélső határait feszegették. Alex szerette őket, szívesen vitázott velük, gondosan ügyelve arra, nehogy a Land általános fegyelmét sértő, tiltott, veszélyes területekre tévedjenek.

Nem a nagy auditóriumban, hanem kisebb előadóteremben gyülekezett a hallgatósága, az őstörténet periférikus téma volt a BANK által ajánlott szakképzésekhez képest; a vegyészeti, fizikai, magfizikai, orvostudományi, úrkutatási s hasonló karok előadásait a nagy auditóriumokban tartották.

Amikor Alex belépett a terembe, elült a zaj, érezte, hogy hallgatói kedvelik az előadásait, figyelemmel kísérik a szavait.

– Induljunk ki premisszaként abból a sokszor bizonyított és megcáfolhatatlan tény-

ből, hogy az ember a világegyetem teremtménye – kezdte a mai előadás első témáját. – Az élet és annak legmagasabban szervezett formája, az ember, a világegyetem bármely részén, bármelyik naprendszer, bármelyik bolygóján kialakulhatott, ahol erre a földtani és éghajlati viszonyok lehetőséget adtak. Vagyis ahol a kedvező hőmérséklet, a víz jelenléte és a kozmikus sugárzástól védő ózonpajzs együttesen jelen van, s ahol a bolygó gravitációs tere is megfelelő. Mindehhez már csak azoknak a baktériumoknak jelenléte, vagy kifejlődése szüksége, amelyek táplálkozásra, anyagcsere végzésére képesek lévén, elindíthatták az evolúciós fejlődést. Ezek a parányi élőlények létrejöhettek az élettelen anyag önfejlődése révén is, például ha két baktérium egyesülésével olyan változat jött létre, mely táplálékot vett magához, anyagcserét végzett. Az Utolsó Nagy Jégkorszak előtt létezett földi civilizáció tudósai ezt a lehetőséget már felfedezték, főleg a Mars tanulmányozása közben, mivel kétségtelen bizonyítékot találtak arra, hogy a Mars egy korábbi időszakban rendelkezett a már említett kedvező adottságokkal, volt légköre, ózonpajza, vízkészlete, olyan ásványi anyagok, kőzetek is bőségesen voltak felszínén, amelyek révén hévizek környékén a kioldott ásványi anyagokból létrejöhettek azok a hipertermofil baktériumok, melyek a mi Földünkön is megtalálhatók, vagyis ott is, de itt, nálunk is elindíthatták az élet fejlődését.

Kis szünetet tartott, körülnézett a hallgatóságon. Néhányan, főleg a fiatalok jegyzeteltek, mindig így volt, ha előadása nyomán vita érlelődött. Alex nem bánta, ha kíméletlenül és makacsul kérdeztek és vitatkoztak, néha olyan problémák is felvetődtek, melyek őt is továbbgondolásra ösztönözték, ismeretei elmélyítésére és tágítására.

– Mielőtt tovább mennénk, szeretném felhívni a figyelmüket arra, hogy az őstörténet tanulmányozása során éveknek és mértékeknek olyan gazdagságával kell megismerkednünk, melyek a hétköznapi élet megszokott formációiban ismeretlenek. Már abban a miénket megelőző civilizációban, amely, mint említettem, az Utolsó Nagy Jégkorszak előtt létezett, kiszámították a tudósok, hogy az élet a Marson mintegy három és fél-négymilliárd évvel ezelőtt alakulhatott ki. A mai ember életében a valódi tényezők az órák, a napok, a hetek, hónapok, az évek és évtizedek. Ha néhány száz évre visszatekintünk a Land történelmébe, azt hisszük, beláthatatlan messzeségekbe néztünk vissza. Néhány régi civilizációt három-négy évezred távolságába helyeznek. A szerves anyagokból életté szerveződő baktériumok, tehát az élet keletkezését a Marson – mint már említettem – három és fél-négymilliárd évvel ezelőttre teszik. Voltak olyan feltételezések is, hogy ugyanazok a körülmények a mi Földünkön is adódtak voltak, tehát nálunk is indukálhatták az élet megjelenését és egy evolúciós fejlődés kezdetét, melynek egyik eredménye az elpergett évmilliárdok során a mai ember lett. Kérdezhetnék természetesen: no és a Mars? A válasz: a Mars a maga életútja során elvesztette belső, vulkanikus hőjét, elvesztette légkörét, már nem volt védelme a káros sugárzások ellen, a bolygó lehűlt, a felszíni víz eltűnt – mindez a Marson kialakult élet halálát jelentette.

– Ki kell térnem egy másik problémára is, amit eddig nem említettem, a „pánspermia-elméletre”.

A hallgatóság soraiból kuncogás jött a fülébe. Két-három fiatal nő, talán leányok összedugva fejüket sutyorogtak, kacarásztak.

– Természetesen nem arról van szó, hogy az emberi spermát valamiféle űrjáró rakétával átlőtték egy alkalmas bolygóra, vagy talán szeretkező űrhajósok hagyták ott az élet csíráit. Nem, nem! A probléma sokkal súlyosabb, semhogy derűvel, viccelődéssel napirendre térhetnénk fölötte – folytatta Alex az előadását. – Itt beszélnem kell a világűr vándorairól, az aszteroidákról. Ezek olyan égitestek, melyek főleg a Mars és a Jupiter nevű óriásbolygók közötti övezetben keringenek egy valaha volt bolygó szétrobbanásának maradványaiként, melyek közül sokat a Jupiter hatalmas gravitációja

kivág a kisbolygó-övezetből, ahol egyébként több százmilliárd szikladarab kering. Ennek a kisbolygó- vagy aszteroida-övezetnek távolsága a Naptól 300-600 millió kilométerre van.

– Már a bennünket megelőző, mint említettem, az Utolsó Nagy Jégkorszak előtti fejlett civilizáció kutatói, tudományos intézetei felfedezték, hogy a Földünkre becsapódó meteoritokban léteznek olyan baktériumok, melyek az élet legkezdetlegebb szerveződési formáinak tekinthetők. Az általuk nano-baktériumoknak nevezett anyag-formációk mérete 20 és 150 nanométer között mozog. Csak emlékeztetőül jegyzem meg, hogy egy nanométer a méter egymilliárdnyi része, ami tíz darab egymás mellé helyezett hidrogénatom szélességével egyenlő. Az említett földi civilizáció szaktudósai bizonyosak voltak abban, hogy a nálunk becsapódó meteoritok csak a Marsról érkehetnek, a Marsra becsapódó óriás-meteor téphette le ezeket a meteoritokat, melyek végül nálunk kötöttek ki, s melyekben a vizsgálatok során a nano-baktériumok különböző fajtáit felfedezték. De ez nem minden, mert kimutatták azt is, hogy a nano-baktériumok itt a Földön is léteznek, sokféle anyagban. Ám vitatott kérdés volt, hogy ezek a Marsról érkező meteoritokban talált nano-baktériumok valóban élőlények voltak-e? Ma már teljes bizonyossággal állítjuk, hogy igen, az evolúció korai szakaszában léteztek, az is lehetséges, hogy nem a mai biokémiai és genetikai körülmények között.

Alex, miközben beszélt, jó érzéssel állapította meg, hogy a figyelem teljes csendje helyreállt. Az előadóterem levegője száraz volt, ivott egy korty vizet, majd folytatta az előadást:

– Visszatérve az imént említett pánspermia-elméletre, az eddigieket végiggondolva, talán már önök is rájöttek, mi a valóságos tartalma ennek a hipotézisnek. Egyszerűen szólva az, hogy az élet vándorolhat az égitestek között, vagyis a világegyetem nagy utazóiként említett meteoritok elvihették a nano-baktériumokat más bolygókra, ahol a megfelelő állapotok elindíthatták az evolúciós fejlődést, ugyanúgy, ahogy az nálunk is végbement. Azok a tudósok, akik ezeket az elméleteket kidolgozták az Utolsó Nagy Jégkorszak előtti civilizációban, az akkor létezett tudományos és technikai színvonal korlátái miatt nem tekinthettek más bolygóra, mint a Marsra, tehát ott kutatták a korábbi élet nyomait. A világűrbe csak ember nélküli, műszerekkel felszerelt napelemek energiájával működő űrszondákat küldhették, melyek nem végezhetek az égitestek felszínére leszállva bonyolultabb, mélyrehatóbb helyszíni vizsgálatokat. Ők csak a feltételezéséig jutottak el annak, hogy az élet kialakulásának feltételei a Marson is adottak voltak három és fél-négy-milliárd évvel ezelőtt, ugyanúgy, ahogy az a Földünkön végbement.

Alex kis szünetet tartott, mély lélegzetet vett, hogy a benne is feltörő izgatottságot legyűrje, mert előadásának most következő része minden alkalommal őt is felbolygatta, mintha először hallaná a földtörténet legnagyobb szenzációját.

– És most valami másról is beszélnem kell. Arról, hogy a Földünkön végbement evolúciós folyamat során, melynek eredményeként létrejött az emberfaj ma is élő változata, egy másik égitestről érkező ember is megjelent a Földön. A Land tudósai Ősatyáknak nevezik őket, a bolygót, ahonnan jöttek „ős-bolygó”-nak.

Körülnézett hallgatóin, de nem látta rajtuk azt a meglepődést, az a feszült várakozást, amelyre számított. Végigfutott rajta a felismerés, hogy az itt ülők beleszülettek, belenőttek a Land társadalmi-technikai viszonyai közé, amelyekben gyakori híradásként jelent meg, hogy újabb űrhajó indult a Naprendszer valamelyik közeli bolygója felé, hogy az ott dolgozó gép-robotokat irányító, működtető szakembereknek utánpótlást vigyenek.

– Vessünk egy pillantást a messzi múlt távolába – folytatta előadását. – Hol is

létezett ez az ősbolygó? Pontosan tudjuk, hogy a Mars és a Jupiter közötti kisbolygó övezetben volt egy bolygó, mérete és éghajlata hasonló volt a Földéhez, s ott ugyanúgy kialakult az emberfaj, mint itt, csak jóval korábban. Itt a Földön az emberfélék megjelenése mintegy 2 és félmillió évvel ezelőtt történt, a jelenlegi embertípus, amelyhez magunkat is sorolhatjuk, az akkori kontinentális viszonyok között létezett Kelet-Afrikában jelent meg, mintegy 160 000 évvel ezelőtt, s fejlődött egészen az Utolsó Nagy Jégkorszak kezdetéig, amikor is a kontinensek átrendeződtek s létrejött a világrészek mai formája. Az emberi civilizáció arra a szintre fejlődött, melyet most Vad Föld országaiban megfigyelhetünk.

De még korábban, a földi ember, pontosabban a már említett kelet-afrikai embertípus vándorlása, nyelvi különbségeinek kialakulása időszakában bekukkantottak ide a mi ősatyáink, akik a Mars és Jupiter közötti kisbolygó övezetben keringő bolygóról érkeztek. Néhány millió évvel előbbre tartottak a tudomány és a technika fejlődésében, járműveik a világűrben a fény sebességével közlekedtek. Nos, nem a pusztán kíváncsiság hozta erre a Földgömbre őket. Akkor már aggasztó jelek mutatkoztak az ősbolygót fenyegető katasztrófa közeledéséről, s ezek az ide is érkező felderítők új lakóhelyet kerestek a Naprendszeren belül, új bolygót, ahová fokozatosan áttelepülhetnek az ősbolygó népei.

– Hogy itt jártak és tüzetesen szemügyre vették a Földet, azt az akkor létezett kontinenseken élő népek közül többen barlangfestményeken is megörökítették, ilyen képeket találtak a Szahara déli hegységeiben, de Közép-Amerika ősi templomainak vallási jelképei között. Ezeken a képeken űrhajós öltözetű emberek láthatók, a ma is használatos sisakokkal, amelyeket az űrhajósok a világűrben viselnek. A Nagy Jégkorszak előtti civilizáció tudósai, miközben a barlangfestményeken ábrázolt állatokat, a bikákat, antilopokat, mamutokat tüzetesen tanulmányozták, hogy az akkor élő emberek életformáját felderítsék, a képeken látható, űrhajósokhoz hasonló figurákra csak legyintettek, fantázia-szüleményeknek tekintették, mert a maguk megkövesedett tudományos téziseitől nem voltak hajlandók eltérni. Azt, hogy valamely más bolygóról ide emberek érkeztek volna, tökéletes képtelenségnek, abszolút lehetlenségnek tartották. Ugyanígy a fantázia világába utasították azt a feltevést is, hogy az azték és a maja vallásokban, mondákban szereplő, földreszállt istenek űrhajósok lettek volna.

– De mi is történt a későbbiekben? A felderítők küldetésüket befejezván, visszatértek az ősbolygóra, s jelentették, hogy a Földön megismert körülmények tökéletesen alkalmasak arra, hogy az Ősatyák ide áttelepüljenek. Ez a nagyszabású, mondhatni gigantikus művelet természetesen csak részleteiben, több évtizedre elosztva lett volna végrehajtható. Megkezdtek az óriás-űrhajók tervezését és építését, közben azonban, mondhatni szálláscsinálóként, előre küldték tudósok és technikusok egy jelentős csoportját, akik magukkal vitték az ősbolygó civilizációjának nagyszerű vívmányait, a fúziós energia előállításának módszereit. Közbevetőleg jegyzem meg, a Land ma is a fúziós energia előállításának és felhasználásának köszönheti nagyszerűen működő társadalmi berendezkedéseit, természetesen nem csak ennek, hiszen a BANK vezetői képezik a fundamentumot – de, hogy visszatérjek a történetekre, ez a tudóstechnikus csoport egy nagy tengeri szigeten telepedett meg, az ott élő, barátságos népekkel szövetségre lépve, megkezdte az újabb égi vándorok fogadását. Egyes, kisebb létszámú tudós-technikus csoport más földrészeket is felkeresett. Egyiptomban az ottani papokat, mérnököket megtanították a piramis-építések technikájára, a szükséges szerkezetek elkészítésére. Egyiptomban már akkor roppant fejlett volt a csillagászat, a matematika s az öt piramist az Orion-csillagkép akkori elhelyezkedésével megegyezően tájolva építették, amibe meglehetősen belejátszhatott, hogy az égi vándorokat az Orionról érkező küldötteknek hitték. De ugyanígy eljutottak a mai Kína területén akkor

élő népekhez, melyeket megtanítottak a tűszúrásos orvoslás tudományára. Folytathatnám még azzal, hogy szoros kapcsolatokat létesítettek más, távolabbi szigeteken élő görög törzsekkel.

– Mindeközben várták az ősbolygóról Földünkre települőket, sajnos, hiába. A fenyegető katasztrófa folyamata váratlanul felgyorsult, vulkánikus katasztrófák, földrengések döntöttek romba a városokat, elszabadult tengeráradások söpörték végig a kontinenseket, mérgezőgázok felhői pusztították az élőlényeket, áthatolhatatlan függönyt vontak az éltető napsugárzás elé. Az ősbolygó hamarosan élettelen égitéstté változott. Ma már a legerősebb távcsövekkel is lila ködgomolyt látunk a helyén, a Mars és Jupiter között keringő aszteroida-övezet furcsa jelenségét.

– Sajátságos módon az a nagy sziget, melyen az első tudós-technikus csoport is megtelepedett, s amelyen az ókor legcsodálatosabb városait, tudományos intézeteinek palotáit hozták létre, elsüllyedt, a tenger mélyére merült. Helyét máig sem tudták meghatározni, hogy melyik tengerben volt ez a bámulatos kultúrát, civilizációt teremtő sziget, melyet Atlantisznak neveztek el. Az ókor görög tudósai, filozófusai számos munkájukban beszélnek erről az elsüllyedt szigetről, a későbbi évszázadok tudósai közül sokan kétségbe vonják valahai létezését.

– Földünk, melyet szilárdnak, mozdulatlanak hiszünk a talpunk alatt, valójában nyugtalan, belsejében forrongó-fortyogó, felszínét, a kontinensek, tengerek helyét gyakran változtató égitést. A változások néha évmilliók, évezredek, néha a villámcsapás gyorsaságához hasonló idő alatt következnek be. Elég a tengerfenéken húzódó kéreg repedése, a feltörő vulkánikus erők működése ahhoz, hogy megváltozzon a kontinensek partvonalala, hogy nagy kiterjedésű szigetek tűnjenek el nyomtalanul. Azt nem is említve, hogy Földünk éghajlatát még az élőlények kialakulása időszakában, amikor itt még dinoszaurosok s más hasonló óriási állatok kóboroltak a szavannákon és az erdőkben, egy óriás meteor becsapódása alapvetően megváltoztatta, de oly mértékben, hogy ezek a hatalmas méretű élőlények mondhatni azonnal, utódok nélkül eltűntek s hogy mégis itt jártak, itt éltek, arról a tudósok által feltárt, kiásott csontvázaik tanúskodtak. Egy-egy ilyen óriáslény csontvázat múzeumokban is kiállították – ezek azonban az Utolsó Nagy légkorszak pusztításai során a múzeumokat létrehozó városokkal együtt eltűntek. Különös szerencsének köszönhetően megmenekült, megmaradt lexikonokban, tudományos könyvekben még szerepelnek ezek az ősszállatok, a Land központi könyvtáraiban a féltve őrzött, zárolt anyagokként, tudományos kutatók tanulmányozhatók-

– Az őstörténeti kurzus első témája itt véget ér, ezzel fejezem be mai előadásomat – mondta Alex. – A következőkben az Utolsó Nagy légkorszakot követő időkről, az új civilizációk kialakulásakor lezajló harcokról, a Land éltöréséről, Vad Föld népeinek, nemzeteinek lemaradásáról fogok beszélni.

A szokásos konzultáció következett. A hallgatók nem mozdultak, hiszen nem egy előadás után az elhangzó kérdések, válaszok, néha kialakuló viták voltak a legérdekesebbek, legizgalmasabbak.

Elsőként a sűrű, fekete hajú, barna szemű, barna bőrű testes fiatalember jelentkezett. Alex legtöbb hallgatóját névről ismerte, Kálvinó gyakori kérdező, nem egyszer vitatkozó látogatója volt a kurzusainak, többször megfordult a fejében, talán valamely latin faj génjeit örökölte, meglehet, Vad Földön talán ma is van olyan nép, nemzet, mely az Utolsó Nagy Jégkorszakot átvészelve, ott él az átrendeződött kontinensek valamely részén.

Intett a hallgatónak:

– Tessék, Kálvinó, kérdezzen!

A fiatalember felállt, szavait izgalom fűtötte, melyeket alátámasztottak heves kézmozdulatai, gesztikulációja is.

– Megértem és elfogadom, amit most hallottunk az emberi történelem kettős fejlődéséről, az Ősatyák megjelenéséről, kik egy másik bolygó magasan fejlett civilizációját hozták magukkal. Kérdésem az, hogyan lehet, hogy ezeknek az óriási jelentőségű vívmányoknak, mint például a fúziós energia, csak a mi hazánk, a Land van birtokában, Vad Föld pedig leragadt egy jóval korábbi, talán évezredekkel ezelőtt létezett civilizációs szinten?... De hadd csatoljam ide második kérdésemet is: ha az Utolsó Nagy Jégkorszak teljesen elpusztította mindazt, amit az ember létrejötté, kialakulása alatt teremtett, de elsöpörte azt is, amit az ősbolygóról ideküldött Ősatyák magukkal hoztak, és némely részein az akkor létezett kontinenseknek át is adtak az ott élő népeknek – mi hogy jutottunk hozzá ezekhez az elpusztult, megsemmisült tudományos felfedezésekhez?

Kálvinó végigfűrkészte miniatűr számítógépén rögzített jegyzeteit, utána megjegyezte:

– Egyelőre ennyit, a többit talán később...

A következő kérdező egy alacsony termetű, kissé molett, mandulavágású szemű asszonyka volt, haja és szeme színe szénfekete, arccsontjai a halántéka közelében megfeszítették a bőrt. Alexnek úgy tűnt, a lexikonokban mongoloid-fajtaként jelölték ezt az embertípust, itt a Land tartományaiban fölöttébb ritkán fordult elő, de Vad Földön bizonyára tömegesen található, talán még külön országot is alkotnak. Valéria – Alex a nevére is emlékezett, mivel a gyakran kérdezők, konzultálok közé tartozott – arról kért felvilágosítást, hogy vajon az Ősatyák az Ősbolygóról ide látogatásuk alkalmával, amikor oly sok tudományos felfedezést adtak át az itt lakó népeknek, vajon génkutatási eredményeket is hoztak-e magukkal, hiszen a Land nagyszerű civilizációjának nem kis része ezeken alapszik...

Más hallgatók is tettek fel kérdéseket, Alex feljegyezte mindegyiket s összefoglalva válaszolt rájuk. Elmondta, az Ősatyák magukkal hozott tudományos ismereteit a Nagy Jégkorszak előtt itt élő tudósok, kiknek megbízható ismeretei voltak a Nagy Jégkorszak közeledéséről, földbe süllyesztett vasbeton tárolókba helyezték, hogy a később újra kifejlődő civilizációk is hasznosíthassák ezeket. Előre kiszámítván a Földünket fenyegető katasztrófa hatásait, a mi kontinensünkön építették ezeket a tudományt védő raktárakat, melyeket a Land tudósai, kutatói megtaláltak s így azokat hazánk fejlődésében kamatoztatták. Bizonyára nem volt véletlen, hogy a mi kontinensünk elődjére esett a választás, hisz a Nagy Jégkorszak előtt már itt voltak a legfejlettebb országok, társadalmak.

Az Ősbolygóról származó tudományos vívmányok birtoklásával kapcsolatban utalt azokra a több évszázadon át folyó harcokra, melyek során erről a kontinensről kiűzték a Vad Föld hatalomra, elnyomásra törő nemzeteit és szabaddá válva, megteremtették a Landot, ezt a világegyetemben valószínűsíthetően egyedülálló civilizációs szerveződést, melyben a BANK irányítja a gazdaságot, a tudományos tevékenységet, meghatározza a lakosság életminőségét. Utalt azokra a megisméltendő tárgyalásokra, melyeket a BANK kezdeményezett éppen azért, hogy Vad Föld népei is részesülhessenek a Land technikai-tudományos eredményeiből, hogy létre jöhessen az egész Földre kiterjedő szövetség, az egyetemes jólét és béke, melyet már nem fenyegethetnek háborúk. Mindezek az önzetlen, nemes törekvések kizárólag Vad Föld ellenállásán buktak meg, itt ezt fölösleges lenne részletezni, hisz ismeretesek a hírközlő szervek közleményeiből.

Ami a génkutatásokat illeti, bizonyára ebben a tudományágban is jelentős eredményei voltak az Ősbolygó tudósainak. Az általuk itt hagyott, eddig feltárt anyagban azonban nem találtak semmi említésre méltót. Ez könnyen érthető, ha arra gondolunk,

Földünk fejlődése szempontjából előbbre valónak tartották a fúziós energiát s a hozzá kapcsolódó technikai-tudományos ismereteket. Hangsúlyozni kell azonban, hogy a Land lenyűgöző életviszonyainak kialakulásában az Ósbolygó ránk testált vívmányai a fundamentumot jelentették, amire a BANK direktívái, határozatai alapján a magunk eredményeit elérhettük.

Szavait átfűtötte a lelkesedés, amint a Land vezetőiről s tudományos kutatóiról, az általuk elért eredményekről beszélt. Óhatatlan volt, hogy épp a génkutatásokkal kapcsolatban ne gondoljon Edinára, kit születése után a gondosan elvégzett gén-állomány átvizsgálása alapján éppen erre az életpályára irányítottak, s a munkájában elért eredmények igazolták a kijelölt munkacél helyességét. A kutatások részleteiről ő természetesen nem tudhatott többet, mint amennyit a tudományos folyóiratoknak publikálni engedtek, de ez minden más intézménnyel így volt, a BANK titokzárványa védte az eredményeket éppen a Land állampolgárainak érdekében.

Míg Valériának beszélt, átfutott rajta Edina, a szerelmük, mely még ilyenkor is, tőle távol, ebben a dísztelen fehér előadóteremben, a minden zugot betöltő, élettelen hideg fényben, a csak névről ismert, valójában idegen hallgatósága előtt is átmelegítette, átszínezte közérzetét. Szinte akaratlanul is róla beszélt, rá hivatkozott, hogy milyen nagy jelentősége van a Land egészének életében a génkutatások eredményeinek, annak, hogy minden embert a születését követően órák alatt rá tudnak állítani a neki legalkalmasabb hivatásra, amelyben képességeit kiteljesítheti, amely az évek hosszú során, megelégedettséggel, a munkavégzés örömeivel tölti el, s pompásan illeszkedik a BANK által megtervezett fejlődésbe, előrehaladásba. Gigászi emberfolyam, amelynek minden egyede a legpontosabban tudja helyét és feladatát. A Land társadalma az emberiség fejlődésének csúcsát jelenti, nem is hasonlítható hozzá Vad Föld civilizációja, mely csupa zűrzavar, sokféle nemzet kicsinyes érdekek által vezérelt széthúzása, szembenállása, hadakozása, féltékenykedés azokra az ósdi, nálunk már rég túlhaladott technikai-tudományos eszközökre, eredményekre, melyeket valamelyikük elért. Mind ezt személyesen is tapasztalta, amikor a Land megbízott delegációjával az egyesülés, a lehetséges szövetség létrehozását célzó tárgyalásokon részt vett, mint tolmács, mivel a maga szakterülete mellett megtanulta azt a furcsa keveréknyelvet, melyet odaát beszélnek.

– Érdekes lehetett az a Vad Föld-i utazás – fordult a szomszédjához Valéria.

Alex meghallotta a félhangos szavakat, s kis kitérővel reagált is a megjegyzésre:

– Valóban érdekes volt, olyan benyomást keltett, mintha a Land múltjában, letűnt évszázadaiban tettünk volna kirándulást. A közlekedési eszközeik javarészt nyersolajszármazékokkal vagy primitív módszerekkel előállított elektromos árammal működnek, a metropoliszaik tele vannak az égéstermékek bűzével, a szennyezett levegőben az emberek belélegzik az utcák porát, piszkát, éttermeikből hiányzik a higiénia, a bakteriális-vírusos fertőzés veszélye állandó – de hisz minderről a mi tömegtájékoztatásunk részletes információt adott.

– Elnézést, professzor úr, hogy megkérdem, de mi vette rá, hogy Vad Föld népeinek nyelvét megtanulja? Ha jól értettem, valamiféle keveréknyelvről van szó – kérdezte Valéria.

Alex sóhajtott, karójára nézett:

– Jóllehet, a konzultációs idő lejárt és a felvetődő témák is átterjednek más szakterületre, Földünk őstörténetéről beszélve a csillagászat témakörét éppúgy érintettük, mint a Land mai létezésének problémakörét, sőt az egyén személyes életgondjaiba is beletekintünk ezzel az utolsó kérdéssel. Nos még erre válaszolok, de ezzel be is fejezzük a mai előadást. Tehát ami vonzódásomat illeti Vad Föld népeinek

keveréknyelvéhez, ez szorosan összefügg a születésem utáni génvizsgálattal, amikor is az általam követendő életutat kijelölték. Tudományos pályára léptem és a fény kutatásával foglalkozó m. A fény, amely körülveszi és betölti egész életünket, még nagyon sok titkot rejt magában. Sokan dolgozunk ezen a szakterületen, remekül felszerelt laboratóriumokban, intézetekben, a Land vezetői minden szükséges felszereléssel, eszközzel ellátnak bennünket. De most meg kell említenem egy más problémát, mely azonban elkerülhetetlenül ide csatlakozik. Valójában az egyenlőtlen fejlődés törvényéről van szó, ez az egész Világegyetem működését átjárja, ezt most nem akarom demonstrálni, ez már nem az én témaköröm, egy bizonyos vonatkozásban mégiscsak. A Land és Vad Föld kapcsolatáról van szó. Vagyis a Vad Föld hozzánk képest elmaradott civilizációjában is létre jöhetnek és létre is jönnek olyan részeredmények, melyek a mi kutatásainkban is jól felhasználhatók. Az emberiség kialakulásának folyamatában mindig is születtek különleges képességű egyedek, kik koruk általános viszonyait messze megelőzve a szükséges műszerek, technikai felszerelések nélkül is, spekulatív úton zseniális felismerésekre, felfedezésekre jutottak. Említettem, hogy Egyiptomban a Nagy Jégkorszak előtti Ókorban milyen fejlett volt a csillagászat, pedig nem is voltak a világűrben elhelyezett teleszkópjaik, de sorolhatnék más tudományágakat más népekkel, például a görögökkel kapcsolatban is. Aminket megelőző civilizációkban is akadtak tudósok, kik megállapították megközelítő pontossággal a fény terjedési sebességét, vagy az Univerzum sajátosságait, a Világegyetem folyamatos, állandó tágulását, és sorolhatnék más példákat az Ósbolygóról jött Ósatyák ismeretei nélkül is, hisz ezek nagy része a Földünket sújtó kataklizmákban elveszett s az emberiségnek úgyszólván előről kellett kezdeni mindent.

– Visszatérnék a nyelvtanuláshoz. Ha ismerni és érteni akarjuk a Vad Földön a magányos zsenik nagyszerű felfedezéseit, ahhoz ismerni kell az ott beszélt nyelveket, de legalábbis azt az egyet, melyet a nemzetek közötti kapcsolatokban, a tudományos publikációkban is általában használnak. Én ezt megtanultam s így jelöltek ki a BANK illetékesei a tárgyaló delegációk mellé szaktolmácsnak.

Kálvinó jelentkezett ismét. Alex bosszúsan nézett rá, aztán intett, beszéljen.

– Tudom, hogy lejárt a konzultációs idő, elnézést kérek, hogy feltartom professzor urat, de félek, hogy legközelebbi előadása más témát ölel fel, s akkor már nem lesz alkalmam idevágó kérdésemet feltenni. Röviden tehát: hogy lehet megismerni, megszervezni a Vad Földön élő magányos zsenik nálunk is hasznosítható felfedezéseit, hisz bizonyára ott is szigorú államtitok védi ezeket?...

– A válasz egyszerű: Vad Föld törvényei, szokásai a mienkétől teljesen eltérnek. Az ott élő népek, nemzetek szinte egyöntetűen büszkék a szabadságjogokra. Abban a civilizációs zűrzavarban, melyben élnek, rendkívüli fontosságot tulajdonítanak az egyének törvények által védett szabadságának, s ezek közé tartozik a tudósok, kutatók eredményeinek publikálási joga. Ezeket akadálytalanul közzé tehetik, a nyilvánossággal is megismertethetik tudományos lapokban, szakfolyóiratokban. Állami tilalom kizárólag a katonai jellegű felfedezésekre vonatkozik, ezeket az egymás között, tehát a Vad Föld nemzetei között időről-időre kirobbanó háborús konfliktusok miatt védik. Mondanom sem kell, hogy ezek minket egyáltalán nem érdekelnek, a Land fegyveres erői messze túlhaladták az ottani haditechnikát. Ám a tudomány más, hogy úgy mondjam semleges területein létrejött kutatási eredmények, melyek náluk gyakorlatilag hasznosíthatatlanok, szabadon vándorolhatnak Vad Föld más nemzeteinek tudósaihoz. Nos, ezek között néha vannak olyanok, melyek a Land tudósai számára fontosak lehetnek. Példát mondok az én szakterületemről. A Nagy Jégkorszak előtti, minket megelőző utolsó civilizációban élt egy jeles tudós, ki még hivatalnokként dolgozva, tehát bonyolult laboratóriumi felszerelések nélkül megalkotta a relativitáselméletet,

további tudományaiban kidolgozta a fény részecskéire vonatkozó felismerését, ezeket fotonoknak nevezte, ez vezetett el arra a megállapításra, hogy a fény természete kettős, elektromágneses hullámokból és részecskékből, fotonokból áll. Nagyon fontos felismerése volt a tudósoknak a fény terjedési sebességének megállapítása, továbbá az, hogy a fény sebessége a világűrben gyakorlatilag állandó, másodpercenként háromszázezer kilométer. Ezek ma már közismertek, gondolom az itt jelenlevő hallgatók számára is, még iskolai tanulmányaikból. Később, először csak spekulatív alapon, később már laboratóriumi kísérletekkel is igazolva bebizonyították, hogy a nagy sebességgel mozgó ember számára az idő lelassul. Ha valaki csillagközi utazásra indulna, visszatérésekor a Földön maradt embereket megöregedve találná. A relativitáselmélet ezt a felismerést ikerparadoxonnak nevezi, Nincs most arra időm, hogy ezt bővebben kifejtsem, arra szeretnék rámutatni, hogy mindezeket a jelentős tudományos felfedezéseket az említett civilizációk nem tudták a gyakorlatban hasznosítani. A technika lemaradt a tudomány mögött. A mi hazánkban, a Land tudósai újabb felfedezésekkel gazdagítva e/i kel a – mondhatni – alapismereteket, már a gyakorlati alkalmazásba vitték. Ugye világos, hogy miért kell figyelemmel kísérnünk Vad hold tudósainak, esetleg magányos zsenijeinek ott publikált eredményeit? Ami mármost az én fénytani kutatásaimat illeti...

Tovább nem jutott, mert megszólalt a Hang: „Állj! Eddig és ne tovább! Megsérted a titoktörvényt!”

Alex zavartan elhallgatott. Aztán néhány sablonos mondattal elköszönt a hallgatóitól; „a többit majd legközelebb, nagyon kifutottunk az időből”, s hasonlókkal, azután irattáskáját felmarkolva, gyors léptekkel ment a „papucsához”.

Meg volt döbbenve. Első alkalom volt, hogy találkozott a Hanggal. Korábban már hallott róla munkatársaitól, baráti beszélgetés közben is szót ejtettek erről a furcsa jelenségről. Mondták, hogy létezik egy figyelmeztetés, ha valaki akaratán kívül megsérti a titokzárványt. Egy Hang, melyet senki más nem hall, csak az, akinek szól. Meg volt róla győződve, hallucinációról van szó, képzelgés, az éber lelkiismeret szava, mely valahol a tudat mélyén örökös, s ha veszély fenyeget, jelt ad. De most maga is tapasztalhatta, hogy ez a Hang, mely őt figyelmeztette, nem hallucináció, nem képzelgés, de valódi, tömör férfihang volt, mely belül, a koponyájában, az ő legbelső szellemi szférájában jelentkezett.

Míg a szokásos utat megtette hazafelé, minduntalan visszahallotta fejében a szavakat, az erős, mélyfekvésű férfihangot, mely figyelmeztette: „Állj! Eddig és ne tovább! Megsérted a titoktörvényt!” El kellett ismernie, kétségkívül idejében jött a figyelmeztetés, előadásának, fejtegetéseinek lendülete már átsodorhatta volna fénytani kutatásainak olyan területére, amelyről legközelebbi munkatársait, főnökeit kivéve valóban senkivel sem beszélhetett. A munkának, az életnek szinte minden területét átfogó szabadságjogoknak volt néhány olyan szegmense, amely tiltott zónának minősült, a zárt laboratóriumokban, intézetekben végzett tevékenységek, felfedezések biztonsága megkövetelte, hogy az illetékes keveseket kivéve senki se férhessen hozzá ezekhez. Hiszen a Land minden állampolgárába már az oktatás, az iskolák első lépcsőfokaitól kezdve belénevelték a Vad Föld veszélyességét, a Nagy Jégkorszakban leszakadt s a Landtól egyre távolabb sodródott rejtélyes, elmaradt civilizációjú kontinens ártalmasságát, mely ellen minden lehetséges módon védekezni kell. Sohasem lehet tudni, nem tettek-e partra az északi jegesvidékek néptelen tájain kémeket, kik a Land tudósainak munkásságát akarják kiszimatolni, az eredményeket elorozni, s ellenünk felhasználni. Az általános civilizációs lemaradás ellenére, éppen az egyenlőtlen fejlődés törvénye alapján létrejöhetnek odaát is olyan kémeszközök, melyeket mi még nem fedeztünk fel, de ők már ellenünk alkalmazhatják. De, ha vannak

megfelelő technikai eszközeik, lehallgathatják a titokzárvány alá eső beszélgetéseket. Elképzelhető, hogy olyan műholdakat, netán tengeralattjárókat használnak, melyeket nem érzékelnek, nem jeleznek a Land védelmi műszerei.

Hazaérve bekapcsolta a képfalat s kényelmesen elnyújtózott egy fotelben. Ez az igazi szabadság – mondta magában –, az egyén által birtokolható abszolút jólét, a kinek-kinek ízlése, vágya szerint választható és birtokolható lakás, a „papucs”, a hajlama és tehetsége szerint kijelölt munkája, melyet már születésénél megállapíthatóan determinálnak a génvizsgálatok, a munka, a Land nagyszerűen szervezett, precíz társadalmi szövetébe illeszkedő tevékenység, a Land szabadon bejárható, remekül kiépített kiránduló-helyei, vízesések, vad erdők, sziklaormok, tavak, mindenhol igénybe vehető szállodák, éttermek és az a tömegkommunikáció, melyek segítségével mindenkét elérhet bárholonnan-bármikor.

Ennél tökéletesebb, igazabb szabadságot elképzelni sem lehet.

A szabadidő hasznosíthatóságához hozzátartozik a képfal választéka, a szórakoztató zenei műsorok mellett az úrkalandozások, ürexpedíciók filmjei, a Land bátor úrhajósainak, úrpilótáinak élményei, akik távoli galaxisok felderítésére indulnak, de talán legfontosabbak a Land életéről, eseményeiről beszámoló hírműsorok, melyek testközelségbe hozzák ennek az óriási földrésznek legtávolabbi részein zajló eseményeket is.

Arra gondolt, hála és elismerés illeti a BANK vezetőit azért a messzemenő elővigyázatosságért, gondoskodásért, amivel a Landot óvják. Milyen nagyszerű a Hang jelenléte, rendszere, amely idejében figyelmeztet, védi a titokzárványok határait.

Edina már reggel jelezte, hogy este később fog hazajönni, a munkája olyan stádiumba érkezett, amikor egy-egy részfeladat megoldásához egy percet se vesztegethetett. Hogy mi volt ez a munka, arról természetesen nem érdeklődhetett, ugyanúgy, ahogy Edina sem kérdezhetette őt a fényel végzett kutatásairól.

A ma esti késés némi bosszúságot ébresztett Alexben, szeretne volna megbeszélni vele ezt a váratlan élményét, találkozását a Hanggal. Közös életükhöz hozzá tartoztak a meghitt esti beszélgetések kollegákról, a Land távoli városaiban lezajlott eseményekről, melyeket munkahelyeiken is hallhattak a hírközlő készülékekből, a Vad Föld ellen intézett éjszakai bombázásokról, de mindenek előtt személyes életük, a kettőjük mikrovilága aznapi történéseiről, váratlan fejfájásról, átmeneti étvágytalanságról, valamelyik kolleganő elmaradt „vendégéről”, arról, hogy a családja örömmel fogadja-e a kis új jövevényt, vagy gondjaik szaporodásának tekinti-e, ki mivel töltötte a hétvégét, milyen újabb, eddig ismeretlen kirándulóhelyeket fedeztek fel, amelyeket nekik is érdemes lesz megvizilálni... Téma minden estére akadt.

Hallotta, amint Edina „papucs” fékezett a ház előtt, majd a parkolóhelyre gurult, kialudtak a fényszórói, kisvártatva megjelent az asszony is a lakásban. Alex vele ment az étkezőbe, ne egyedül költse el a vacsoráját, gyümölcslevet töltött a poharába s közben figyelte a felesége arcát. Láttá-érezte a rosszkedvét, azt már sejtette, hogy a ma esti beszélgetésből nem lesz semmi, de talán a maga borús hangulatáról mond valamit Edina.

Átmentek a nagyszobába, leültek egymással szemben két nagy kényelmes fotelbe. Edina arcáról nem tűnt a rosszkedv, Alex mégis próbálkozott:

- Elmondanék néked valamit, mert kíváncsi vagyok a véleményedre.
- Mondjad csak Alex, figyelemmel hallgatlak.

Edina hangja száraz, kedvetlen, csaknem hivatalos volt. Alex fején átfutott a gondolat, hát ez így nem éppen a kettőjük esti beszélgetéseinek hangulatcsinálója, de talán most nincs is rá szükség.

– Tudod, esti tanfolyamot, östörténeti kurzust vezetek főiskolások, egyetemisták részére. A mai előadásom vége felé egyik hallgatóm kérdésére válaszolva átsodródtam a magam szakterületére, de mielőtt elkezdhettem volna fénytani kutatásaim jellegének felvázolását – természetesen a konkrétumokat nem érintettem volna, bár a könnyebb érthetőség kedvéért valamit talán ezekből is belecseppentettem volna, a titokzárványon belül maradván, nos egyszer csak váratlanul megszólalt egy Hang, bent a fejemben, s figyelmeztetett: „Állj! Eddig és ne tovább! Megsérted a titoktörvényt!” Meglepődtem, megdöbbsentem, befejeztem az előadást. Eddig még soha nem találkoztam ezzel a Hanggal. Honnan jött, hogyan? Belülről jött, az agysejtjeimből. Gondolatparancs volt, de férfihangon szólt. Mélyfekvésű, ellentmondást nem tűrő férfihang utasított, fénytani kutatásaimról ne mondjak semmit, elérkeztem a határhoz, azt nem léphetem át. De honnan tudta ez a Hang, hogy most kell közbelépnie? Logikus a feltevés, hogy az egész előadásomat figyelemmel kísérte. De hogyan? Hogy jött be az agyamba, s hogyan tudott onnan megszólalni?

Kis szünetet tartott, tűnődött, aztán folytatta:

– Nem kell neked mondanom, a meglepetés végül is örömmé vált bennem. Újabb bizonyítékát látom a Hang létezésével annak a mindenre kiterjedő gondoskodásnak, amivel a BANK a Landot védelmezi. A Landot, vagyis engem, téged, mindnyájunkat. Az természetesen megválaszolható kérdés számomra is, hogyan működik a hang, milyen eszközökkel, milyen technikai hálózattal keresik, találják meg azt, akit figyelmeztetni kell. És ha ez az apparátus csak itt, a Metropoliszban működne, akkor olyan volna, mint egy lukas háló. Nyilvánvaló, hogy jelen kell lennie a kutatóintézetekben, laboratóriumokban is, de ennél többről kell legyen szó: a Landot teljes egészében le kell teríteni a Hang hálózatával, mert csak így működhet eredményesen. Elkápráztató, gigantikus tudományostechnikai teljesítményről van szó...

Edina szótlánul hallgatta Alexet. Arcát még mindig fátyolozta a rosszkezd, a közöny, valamiféle érdektelenség a férjétől hallottakkal szemben. Alex, míg beszélt, önkéntelen csodálkozással nézte az asszonyt, új jelenség volt ez, eddig nem tapasztalta, hogy Edina hazahozta volna laboratóriumi munkájának gondjait, konfliktusait. Igaz, még régebben, jó néhány éve, amikor együttélésre szövetkeztek, meg is állapodtak, az otthon, a lakás csak kettőjük magánszférája lehet, ide nem hatolhat be semmilyen gond, bosszúság a külvilágból.

Az is átfutott a fején, valójában nem éltek, nem is élhettek úgy, mintha üvegbúra borult volna rájuk, a képfal behozta a Land változatos, színes életének sok eseményét, Vad Földről is közölt, mutatott híreket, eseményeket, az ottani hírműsorok vétele nem okozott gondot, a nemzetek egymás ellen folytatott háborúiról is beszámoltak a Land hírcsatornái. Vegyük hozzá rendszeresen ismétlődő baráti összejöveteleiket, a beszélgetések, viták felszínre hozták életük, tevékenységük hordalékát, sok konfliktusát. De mégis, a kettőjük személyes gondjaitól eddig meg tudták óvni az otthon.

Sürgetően kérdezte:

– Mégis, mi a véleményed minderről?

– Mi lehetne? Nem olyan nagy szenzáció ez... Emlékezz csak, barátaink közül már többen említették, hogy hallottak erről a Hangról. Akkor nem fordítottunk rá figyelmet. Téged azért lepett meg, mert most személyesen téged érintett a jelentkezése.

– És te? Talán már te is találkoztál vele? – kérdezte Alex.

Maga sem tudta, hogy jutott erre a feltételezésre. A válasz meglepte:

– Igen, többször is jelentkezett nálam, bár ezek nem figyelmeztetések voltak, nem parancsok, inkább... – Edina fontolgatta a szavakat, míg kimondta őket – tanácsoknak,

eligazításoknak, új utakra vezetőknél minősíteném azokat. De a részleteket ne kérdezd, védi őket a titokzárvány.

Nehéz csönd ült rájuk.

Alex szólalt meg habozva.

– Talán... valamit mégis mondhatnál... anélkül, hogy a munkádat érintenéd.

– Csak annyit, hogy nálam, hozzám mindig női hang szólt.

– Eszerint a munkahelyeden... nyilván a munkáddal kapcsolatban...

Edina fölcsattant:

– Hová akarsz engem elvinni? Mibe akarsz belerángatni?!

– De, hát... hogy tételezhetsz fel ilyeneket rólam?... – kérdezte Alex megrökönyödve.

Edina rámosolygott, kezét a szájára tette, aztán körbemutatott, még a mennyezet felé is felemelte az ujját. Alex megértette, itt nem biztonságos, hogy a témáról beszéljenek. De hát hol? Ez később derült ki, néhány hét múltán, amikor Edina hétvégi kirándulást javasolt a Land déli tartományába, egy folyók és vízesések szaggatta, nehezen megközelíthető hegységbe. Ezt a tájat magazinokban, de a képfal reklámműsoraiban is ajánlották családi kirándulásokra, társas vizitekre. Eddig inkább északra jártak, Edina szerelmese volt a téli sportoknak, Alex azért kísérte őt, hogy kedvére tegyen, ő maga inkább a déli tartományok partvidékeinek, a meleg tenge-ereknek barátja volt. De most a kiszemelt déli tartomány belső vidékeit akarták bejárni, útikalauznak Edina felkérte Gordont, kiről tudták, hogy a Land erdőgazdálkodásának főnöke, úgyszólván állandóan úton volt, hogy alárendeltjeit ellenőrizze, jól ismerte a déli tartományok hegységeit is.

A légijárat a Hármas számú Metropoliszban tette le őket, itt vettek ki két terepjárót. Gordon az egyikkel útközben eltávolodott tőlük, amikor már jól látható volt a sziklás ormok közé felvezető autót.

Egy ideig lomblevelű erdők között haladtak, aztán amint feljebb kapaszkodtak, tűlevelű fák közé értek, majd alacsonyra nőtt bokrok maradtak mögöttük, a terepjáróra szerelt magasságmérő kétezeret mutatott. Edina fázott, meleg pulóverbe bújt, Alex élvezte a metszően éles hegyi levegőt. A „papucs” vezetésére nem kellett gondot fordítani, pontos útvonaltérkép volt betáplálva a műszerfalba. Gordon állította be ezt a műszert, amely jelezte a kanyarokat, útelágazásokat, gyorsítást, lassítást, mindent az automatika intézett. Szabadon gyönyörködhetek a tájban, a vörösre színeződött sziklafalakban, az út alá omló szakadékokban, a távolban kéklő, magányos csúcsokban, a felettük sodródó, gyöngyházzsínű felhőfoszlányokban, váratlanul eléjük robbanó vízesésekben, melyek kristálytisza zuhatagjaikkal a sziklákból eredtek, s mentek a szakadékok alján kanyargó folyócskákba és távolabb már sötétzöld tavakat tápláltak.

Táblák figyelmeztették őket, a jól karbantartott útnak hamarosan vége szakad, a sebességet csökkenteni kell, ez nyilván a Hármas számú Metropolisz lakóit tájékoztatta, ha „papucsokkal” feljöttek kirándulni. Az ő terepjárójuk vezérlő programja most is kitűnően működött, félreállt az út végén kialakított parkolóban, mely ezen a munkanapon üres volt. Alex nem is bánta, hogy rajtuk kívül nem látni itt senkit, nem kell kéretlen barátkozótól, kísérőktől tartani, ez így ideális volt, Edinával kettesben végre zavaró momentumok nélkül kibeszélhették magukat.

Az asszony a csomagtartóból kivette az erős fényű kézilámpákat és az elemőzsiát, ne éhezzenek, ha esetleg elnyúlik a beszélgetés.

A parkolóban elhelyezett táblák mutatták az utat a barlangokhoz, vízesésekhez, a távolabb fekvő tavakhoz, fantasztikus mélységekbe leereszkedő kanyonokhoz, melyek

bejárásához a szédítő partoldalakon is biztonsággal közlekedő ösvéreket lehetett bérelni.

Könnyen rátaláltak a Rózsakő nevű barlanghoz vezető ösvényre. Meredeken vitt fölfelé, megizzadtak mire elérték a bejáratot. Itt is tábla fogadta a látogatókat, melyről megtudhatták, hogy a Rózsakő sokszázezer éve kialakult cseppkőbarlang, nevét a belsejében termékké táguló üregekben található rózsaszínű cseppkőképződményekről kapta, melyek néha emberi szobrokra emlékeztetnek, másutt gazdagon cizellált tartóoszlopoknak tűnnek. A barlang tudományos feltárása még folyamatban van, nem fejeződött be, ezért is minden látogatónak számolnia kell a kockázattal, hogy ismeretlen mélységekbe nyíló járatokat találhat, ajánlatos ezért a legközelebb eső teremben gyönyörködni a változatos cseppkőformációkban. Fel volt tüntetve a hegyi mentők hívószáma is, kiket veszély esetén értesíteni kellett.

Már a bejárat alagúthoz hasonlóan táguló oldalfalain feltűntek a mozaikszerűen egymásba ágyazódott kvarckristályok, az ide még behatoló napfényben szikráztak, villództak, mintegy megelőlegezték a beljebb található szépségeket.

A fény az első kanyarban eltűnt.

A terembe érve a kézilámpák reflektorozó fénycsóvája valóban gyönyörűséges cseppkőalakzatokat világított meg, a rózsaszín minden árnyalatában bomlottak elő az emberekre, állatokra hasonlító alakzatok, váltakozva az építészetben alkalmazott oszlopokkal, kariatidákkal.

– Magában véve ezért a látványért is megérte ide eljöttünk – mondta Alex. – Lehetetlen itt arra nem gondolni, milyen csodálatosan gazdag, változatos a mi hazánk, a Land, és milyen keveset ismerünk belőle. Valljuk meg, nagy mulasztásunk az országjárások elmaradása. Hogy évről-évre csak a téli sportok, vagy tengeri fürdözések, nyaralások a jól ismert üdülőhelyeken...

Edina körbevizitelte a termet, elment egészen a továbbvezető kijáratig, s miután meggyőződött róla, hogy rajtuk kívül nincs senki a teremben, leült a látogatók számára elhelyezett padra.

– Igaz, amit mondasz, de végtére is még minden bepótolható. Fiatalok vagyunk – kapcsolódott Alex szavaihoz. Gondterhelt sóhajjal folytatta: – Azonban nem ezért a nagyszerű élményért jöttünk ide, hanem, hogy itt ellenőrzés, szem és fültanúk nélkül megbeszéljük a gondjainkat. Hogy zavartalanul belenézünk egymás munkájába azokon a területeken is, amelyeket a titokzárvány megközelíthetetlené tesz, de ahol gondok, problémák vannak... talán kezdeném én.

Térdeire könyökölve behajtotta fejét a tenyerébe, úgy beszélt lassan, nehezen:

– Tulajdonképpen régebről eredő, de máig kígyózó problémagöngyölegről van szó. Megpróbálom az elején kezdeni. Tudod, génkutatásokkal foglalkozom, ez a szakterületem.

– Úgy van, ennyit tudok és nem többet, amint te is jól ismered az én munkám jellegét, fénytani kísérleteimet. Majd mondok én is néhány dolgot, remélve, hogy nem számít főbenjáró bűnnek, ha két abszolút megbízható ember egymás közt szót ejt ezekről a dolgokról. Hiszen mi másért is tennénk ezt, minthogy ezzel is segítsük a munkát, előbbre vigyük a Land általános érdekeit.

– Azt hallom ki a szavaidból, hogy még most is igazolni akarod valami titokzatos fül számára a mondanivalódat – jegyezte meg az asszony. – Pedig ezek a dolgok mélyen bennünk vannak, mondhatni óvodáskorunktól kezdve hisszük és valljuk, hogy a Landhoz, a Land törvényeihez való feltétlen hűség az élet feltétele, ezt nem kell bizonygatni senki számára. A problémák, a gondok ezen belül jelentkeznek, nem a titokzárványok ellen irányulnak. Habár... van néha olyan érzésem, hogy ezek a

zárványok nem mindig az ösztársadalom védelme érdekében működnek, hanem...

– Hanem? – kérdezte Alex.

– Hanem vannak egyes személyek, akik a maguk önző érdekében használják fel a titokzárványok által védett kutatási eredményeket.

Rövid, súlyos csönd nehezedett árjuk. Alex szólalt meg elsőnek, hevesen, izgatottan:

– De hiszen ez teljes képtelenség! Még a feltételezése is! A BANK-ot sérted meg vele társadalmunk fundamentumát! A BANK-ot, mely irányítja, szervezi a Land teljes életét! Mindnyájan tudjuk, ennek a tevékenységnek feltétele az abszolút tisztesség, önzetlenség, feddhetetlenség! Másképp a társadalom egésze nem működhetne ilyen tökéletesen, ilyen sikeresen, ilyen nagyszerűen. Ott van a Vad Föld, ahol dúl a személyi önzés, a törvények által nem szabályozott kapzsiság, a mohó hatalomvágy, nem akarom folytatni, hisz mindezt te is jól tudod...

– Úgy van, mindezt jól tudom – mondta Edina –, mégis beszélnem kell arról, amit tapasztalok, és ami hovatovább már lehetetlenné teszi a munkámat, a génkísérletek folytatását. Meg kell, hogy hallgass, segíts eldönteni, hogy józan eszem birtokában vagyok s nem hagymázos örület formálja a gondolataimat...

Alex sóhajtott.

– Jól van, mondjad.

– Kezdeném azzal, ami a Land mai társadalmi berendezkedésének egyik alapja, a génkutatásokban elért valóban csodálatos eredménnyel. A génekhez kapcsolódó, nagyon sokágú tudományos felfedezésekből kiemelték azt a géncsoportot, amely már az újszülöttnél meghatározza a várható élettartamot. Ennek vizsgálatára sokszáz speciális intézetet hoztak létre a Land egész területén, hogy a gazdasági fejlődés szükségletei szerint jelöljék ki az új állampolgárok életpályáját. Ezek a születés utáni génvizsgálatok kimutatják az örökléssel várható betegségeket csakúgy, mint a kialakuló személyiség irányultságát, tehetségét különböző tudományos, kulturális pályákra, avagy éppen a fizikai munka meghatározott területeire. Mindennek ismeretében lehet a Land egészének életére, fejlődésére vonatkozó, illetve azt meghatározó terveket elkészíteni.

– Így igaz – szólt közbe Alex. – Ezek a tények mindenki számára megismerhetően publikáltak és bizonyítják a Land egyedülálló tudományos fejlettségét.

Edina felemelte a két tenyerébe hajtott fejét s elnézett valahová az ismeretlen messzeségekbe.

– Igen, ez így tudott – folytatta szavait –, csak hogy ez így féligazság. A Land, a Land, mondjuk szinte állandóan, ha egyszerű tudományos vívmányok szóba kerülnek, jöllehet a génkutatások területén már az Utolsó Nagy Jégkorszak előtt létezett civilizációk jelentős eredményeket értek el. Már ők elkészítették a teljes génállomány térképét, s kimutatták, milyen vegyi anyagok alkotják az egyes ember százmilliárdokra becsülhető sejtállományát, már a küszöbén jártak annak a felfedezésnek, hogy bizonyos betegségeket hogyan lehet gyógyítani a megfelelő gének transzplantálásával. Nem akarok itt a részletekbe belemenni, nagyon bonyolult tényezőkről van szó. Egyetlen tényt akarok kiemelni, amit már az említett utolsó nagy civilizáció tudósai is tudtak: a gének nem állandó, változatlan képződmények, hanem sok esetben mutálnak, azaz a sejtekben az örökletes tulajdonságokat ugrásszerűen megváltoztatják.

Kis szünetet tartott, gondolkodott, kereste a mondanivalójához szükséges szavakat.

– Ez a mutáció voltaképpen a legsúlyosabb gondom. Több szempontból is. Tegyük fel, hogy egy újszülöttnak a kötelező génvizsgálat alapján tudományos pályán jelölik ki a jövőjét, s ezért a vegyészmérnöki munka felé irányítják, így végzi el iskoláit, szerez

diplomát s kerül egy vegyészeti gyárba. Igen ám, de hogy úgy mondjam: menet közben megváltoznak a génjei, lezajlik a szervezetében egy génmutáció s a fiatalember számára is teljesen váratlanul a zene, a zeneszerzés tűnik a legvonzóbb életcélnek. Csakhogy már rajta van a sínen, onnan nem lehet leszállni. Tudod jól, a Land egészségének szervezete, az élet tervezése jelentős mértékben erre épül, az újszülöttek génvizsgálatára. Ezt az egészet, a tartományok orvosi intézeteit, a laboratóriumok rendszerét védi a BANK-titok.

Hangja váratlanul fölerősödött megtelt szenvedéllyel, indulattal:

– A titokzárványok! Mindenütt a titokzárványok! Megbénítják, lefognak az életet!

Alex megdöbbenve nézett rá:

– Ezt hogy érted? Magyarázd meg! De kérlek, kevesebb indulattal...

– Jó, megpróbálom. A statisztikák... Nálunk nincsenek statisztikák. Pedig kellene tudni, hogy az újszülöttek hány százalékánál jelentkeznek örökölt betegségek, hogyan kapcsolódnak ezek génmutációkhoz. Kellene tudni, az élet folyamán az embereknél milyen génmutációk mennek végbe? Statisztikákat kellene látni, ismerni, hidd el, ezek nélkül a sötétben tapogatózunk.

– Lehet, hogy vannak ilyenek – vetette közbe Alex. – Sőt, biztos vagyok benne, hogy az illetékeseknél... Hiszen másképp nem tudnának tervezni, előírni, hol, mikor, miből, mennyit...

– Ez az! Az illetékeseknél... Én nem vagyok illetékes? Akinek az a szaktudománya? Csak utasításokra vagyok jogosult? „Dolgozzon kérem a lehetséges öregkori mutációkon”, s hasonlókra. Figyelj csak, nálunk az Intézetben arról pletykálnak, hogy a BANK legfőbb vezetői számára kell kideríteni a lehetséges öregkori mutációt. Hogy az öregedést veszélyeztető mutációt ki lehessen védeni... Ha ez igaz, a legdurvábban megsértik az emberek egyenlőségének alaptörvényét, éppen azok, akikre ennek védelmezése rá van bízva...

– „Ha ez igaz...” – ismételte Alex, s nyomban hozzátette: – Csakhogy ez nem lehet igaz.

Eltökélten folytatta:

– Senki és semmi nem tudja kiverni a fejből, hogy a Land a maga egészségében a legtökéletesebben megalkotott államszervezet. Én voltam a Vad Földön, személyes tapasztalataim, ismereteim bizonyítják, hogy évszázadokkal előttük járunk. De ha a Metropoliszunk nagy központi irattárába szerzel kutatási engedélyt és tanulmányozod az Utolsó Nagy Jégkorszak előtti civilizációk államszerkezetét, azt kell mondanom, a Land messze túlhaladta az akkor létezett országok, birodalmak társadalmi konstrukcióit. Miért kellene ebben kételkednem? Pletykák, híresztelések mindig is voltak.

Hangot váltott, kedvesen, gyengéden folytatta:

– Drága Edinám, szerelmem, boldogságom, hallgass rám. Ezek az eszmék, gondolatok, melyek már a BANK legfőbb vezetőit is besározzák, életveszélyesek. Gyanúba keveredhetsz... Nem akarlak elveszíteni.

Az asszony legyintett, elhárította a férje aggodalmait:

– Minden problémát a kutatásaimmal kapcsolatban jelentek a főnökeimnek. Csak és kizárólag nekik. Ez most az első eset, hogy kívülállóval, veled tárgyalok, vitatkozók a munkámról, gondjaimról. Teljesen nyilvánvaló, hogy a Land és vezetése, a BANK érdekében teszem ezt. De még a legfontosabbról nem is beszéltem. Arról a tapasztalatomról, hogy a gének nem hagyják magukat manipulálni, külső eszközökkel, beavatkozással nem lehet a géneket mutációra kényszeríteni. Hadd említsem itt meg, hogy a bennünket megelőző, az Utolsó Nagy Jégkorszak előtt voltak olyan civilizációk,

amelyek tudták, hogy az ember DNS készletének mindössze tíz százalékában van genetikai információ, ami az emberi tulajdonságokat szabályozza, a maradék kilencven százalékot a tudomány sokáig „szemét” DNS-nek nevezte, míg csak ki nem derült, hogy a „szemét” DNS-ek vezérlik annak a bizonyos tízszázaléknyi DNS-nek a genetikai tevékenységét. De hogyan? Hogyan szabályozza a genetikai információval nem rendelkező „szemét” DNS-lánc a tulajdonságainkért felelős tíz százalék tevékenységét? Erről feltételezések, hipotézisek voltak, bizonyosság nem. Hadd tegyem hozzá: ma sincsenek.

– Ha jól értem, éppen ez a munkád, hogy megtaláld a géntevékenység szabályozásának eszközeit, módszereit...

– Úgy van, ezen dolgozom. Értem is el eredményeket. Csakhogy... Az a helyzet, hogy az általam mutációra kényszerített gének bizonyos idő alatt visszaváltoztak eredeti állapotukba. Vagyis: a gének nem tűrik a külső erővel rájuk kényszerített mutációt. Úgyis mondhatnám, nem tűrik a természet rendjébe való beavatkozást. Talán jobban megérted a dolgot, ha elmondom neked, hogy az emberi szervezetben levő gének egyidősek az ember történetével. A gének öröklés útján kerülnek belém, sok-sok generáción át folyamatosan öröklődnek. Mindez egy nagyon bonyolult folyamat, lehetetlen, hogy itt most minden részletre kitérjek. Az Utolsó Nagy Jégkorszak előtti civilizációk között több is volt, mely már ismerte a gének tevékenységét, s tudta, hogy a szervezet bizonyos tulajdonságainak, de akár betegségeknek kialakulását géncsoportok végzik, tehát sohasem egy génről van szó. Mint említettem, az irányítást a „szemét”, a „hulladék” DNS-ek végzik, a tény ismert, a módszer nem. Azt bizonyára tudod, hisz a tény biológiai tankönyvekben is szerepel, hogy szervezetünk minden egyes sejtjében két méter hosszúságú DNS-fonal van, s ennek a végén, két-három centiméternyi területen található a sejt génkészlete. Még csak annyit, hogy a gének az öröklődés során is mutálódhatnak, de hozzájárulhatnak ehhez bizonyos környezeti-kémiai kutatások is. Nincs tehát egy állandó, örökegyforma, változatlan géncsoport. Most képzeld el, hogy tudományos kutatóként azt a feladatot kapod: stabilizáld az öregedést előidéző géncsoportok tevékenységét, vagyis állítsd le az öregedés folyamatát. A Land területén tucatnyi remekül felszerelt intézet laboratóriumában folynak erre irányuló kutatások, aényt biztatásként közük veled, de a társintézmények eredményeit, kudarcait nem. Azokat már védik a titokzárványok.

Alex elismerően bólogatott:

– Gyönyörű feladat. Abból, amit itt elmondtál, Edinám, kirajzolódik kutatásaid hatalmas területe. Egyrészt megtalálhatod az „örökifjúsághoz” vezető utat, másrészt az eddig leküzdhetetlennek tartott, örökletes betegségek felszámolását.

Az asszony úgy nézett rá, mintha egy eddig ismeretlen ember került volna a férje helyére. Kétkedve, megdöbbenve csóválta a fejét.

– Te semmit nem értesz... Egész egyszerűen hihetetlen ez a vakság, ez a süket-ség... Arról beszélek, hogy a BANK legfelső vezetői közül néhányan a maguk személyes érdekében akarják felhasználni a génkutatások eredményeit... Alex, vedd már észre a valóságot! Hiszen senki sem találkozott velük, csak a döntéseiket, a határozataikat közlik: „az Elnökség úgy határozott”, „az Elnökség így határozott” – az eredmények, a kedvező változások, melyek bekövetkeznek, természetesen minden hírközlő eszközben megjelennek, ám az esetleges kudarcokról nem esik szó. Arról sem tudhatunk meg semmit, ki a felelős a rossz döntésekért? Mindent véd a BANK-titok zárványa.

Alex akaratlanul felemelte hangját:

– És ez így van jól! A BANK vezetőinek védelme a Land biztonságának védelmét jelenti. Amíg létezik Vad Föld, állandó fenyegetésben élünk, te is tudod jól, hogy a

visszamaradt, civilizálatlan Vad Föld folytonosan hadakozik a szomszédaival, de ellenünk is acsarkodik, már rendelkezik a világúrból célbaérő rakétákkal, amik ellen nem védenek a rakétaelhárító rendszerek sem. Ha nyitottak, nyilvánosak lennének a Land vezetőtestületeinek székhelyei, ha mindenki ismerhetné a személyiségeket, a legnagyobb veszélyeknek tennék ki őket. Mindezt te épp olyan jól tudod, mint én. Kissé patetikusán szólva: ez a titkosság, mely átszővi az életünket, a Land csodálatos civilizációjának a garanciája.

Csend nehezedett rájuk. A barlang hűvös sötétségében a kézilámpák különöségükben is szép cseppkőszobrokat, torzókat, emelvényeket világítottak meg, fantasztikus alakokat, melyek mintha tanácskoztak volna, egymáshoz közel hajoltak, vagy talán csak azért, hogy útra keljenek s átjussanak a távolabbi diadalkapun, melynek tartóoszlopai a barlang mennyezetéig magasodtak.

Alex fejében váratlanul az a gondolat jelent meg: lehet, hogy Edina is egy ilyenfajta, eddig nem ismert, fantasztikus alak? A mögöttük levő évek során soha nem hallott tőle egyetlen megjegyzést sem, amely a Land felépítését, szerkezetét, szerveződését bírálta. Amely a BANK vezetői, vagy a titokzárványok ellen irányult volna. Saját munkájáról, a génkutatásokról sem beszélt soha, egyáltalán semmit. Bár igaz, az ő kutatásait is titokzárványok őrzik, de ha ilyen gondok gyötrik, valamiképp érzékeltethette volna vele.

... Mi történt itt? Mi történt Edinával?

Amit most hallott tőle, az nem a pillanat indulatainak kirobbanása. Már régebbről gyűlhetek fel benne a gondok, problémák a munkájával kapcsolatban. De talán nem is csak a munkájáról van szó...

Eszébe jutott az az esti beszélgetés, ahol bizalmas baráti körben Vad Föld népeinek életéről, életformájáról beszélgettek, s ahol Edina szóba hozta a szabadság problematikáját, meg a lovaglás iránt támadt vágyakozását. Lehet, hogy ide kapcsolódik ez a háborgása a Land vezetésének, a BANK irányító testületének tevékenysége ellen? Meg kell találni ezeknek a rossz gondolatoknak a fészket.

Becéző, szerelmes szavakkal kérlelte asszonyát, mondja meg, mi az alapvető probléma az életükkel, a munkájukkal, a titokzárványokkal? Talán őbenne is elindult egy génmutáció, amely már letérítené a számára kijelölt kutatási tevékenységről?...

Edina elhárítóan legyintett:

– Amiket itt elsoroltál, ezek részproblémák. Már akartam veled beszélni a valódi gondjaimról, emlékezzél rá, hányszor elhatároztuk, hogy munka után kettesben leülünk és megbeszéljük a nap eseményeit. Mígnem rájöttem, hogy a lakásunkban ez lehetetlen. Eleinte csak gyanakodtam, hogy különböző elrejtett készülékekkel lehallgatják a bizalmas magánbeszélgetéseinket. De ez csak feltételezés volt, inkább szóbeszédre alapult, az Intézetben kollegák elejtett megjegyzéseire, vagy asszonyt női pletykákra. Tudod, hogy van ez, ha valahonnan rejtélyes körülmények között eltűnt valaki, bizonyosnak látszott, hogy „kivonták a forgalomból”. Többé nem tudtunk róla semmit. Az igazat mondva, nem is nagyon érdekelte ez a kollegákat, de engem se. Bizonyára megvan ennek a jó oka. Megsértette a BANK-titkot, feltörte a titokzárványt, talán kapcsolatba került a Vad Föld ügynökeivel... Mindnyájan arra gondoltunk, ha a törvények szerint élünk, tökéletes biztonságban vagyunk. Tehát így voltam ezzel én is, egészen mostanáig. De aztán jött a Hang. Megszólalt a Hang. Mintha valaki bennem ülne, a koponyámban. Mindent hall, mindent tud, és idejében figyelmeztet, ha rossz irányba akarok lépni, ha tévutakra kerülnék. Nálad is jelentkezett...

– Úgy van, idejében figyelmeztetett – erősítette meg Alex.

– Nos, úgy érzem, a Land egész csodálatos, nagyszerű civilizációja a Hang meg-

jelenésével, belépésével az életünkbe alapvetően megváltoztatta az életviszonyainkat. Ami eddig volt, amibe úgyszólván belenőttünk, amit elfogadtunk magától értetődően, az most számomra megkérdőjeleződött.

Elhallgatott, befelé figyelt, ellenőrizte, vajon pontosan fejezte-e ki magát? Érteni fogja-e Alex, mi az, ami számára immár elviselhetetlen?

– Rosszul fejeztem ki magam – folytatta a szavait. – Nem megkérdőjeleződött, hanem betetőződött. Mert ugyan mi sohasem beszéltünk az engem nyomasztó problémákról, de ezek bennem egyre világosabban kirajzolódtak, megfogalmazódtak. Nem ment ez egyik napról a másikra. Döntések, határozatok, amelyek az életemet már a születésem utáni percekben sínekre tették. De még előbb, még az anyaméhben voltam, amikor megállapították, az ivarszerveim terhességre, szülésre alkalmatlanok, ezeket ki is dobták belőlem, miután világra jöttem, azzal egyidejűleg, hogy sejtbiológiai kutatásokra irányították az életpályám.

– De hisz ezt megbeszéltük, amikor a kettőnk életét összekötöttük. Tudtuk, hogy nem lehet gyerekünk – vetette közbe Alex. – Az igazat mondva, talán jobb is ez így, mindkettőnköt annyira lefoglal a munkánk, hogy gyermeknevelésre aligha jutna időnk...

– Most már nem is kapnánk meg az engedélyeket, ha gyermeket örökbe akarnánk fogadni. Kutatásaink a Land számára fontosabbak. Azóta is sokat jár az eszemben a gondolat, talán felnővén műtéttel lehetett volna rajtam segíteni, akár szervátültetéssel is. Talán. Azon bán már ott, a születésem utáni percekben bebizonyosodott, hogy nem rendelkezem önmagammal. Teljes mértékben a Land kezében vagyok. Iskoláim, tanulmányaim a gondolkodásomat is meghatározták, én is uniformizálódtam abban a magától értetődő meggyőződésben, hogy nincs nagyobb öröm és boldogság, mint szolgálni és élvezni ezt a ragyogóan felépített birodalmat, a Landot. Csakhogy... Váratlan esemény történt velem. Ráeszméltem, hogy a munkámat céltalannak és értelmetlennek tartom, hogy ez az egész, a sejtbiológia, a génkutatás engem egyáltalán nem érdekel.

Kis szünetet tartott, Alex lélegzetvisszafojtva figyelte. Amit most hallott, ami itt kibontakozott, mindeddig elképzelhetetlen, megdöbbentő volt.

– Még az időpontra is emlékszem, a napra és az órára szinte – beszélt tovább Edina. – Itt álltam a laboratóriumban, a nagy elektronmikroszkóp mellett s kinéztem az ablakon. Kint lángolt a tavasz, gyönyörű vérbükk állt ott, virágba borulva, mintha hívott volna engem. Természetesen nem állt ott semmi, az ablak előtt, hideg szürkeszínű épületek, laboratóriumok sorakoztak egymás mellett, köztük betonburkolatú úttest húzódott, amelyen még egy fűszál sem maradhatott meg. Képződtem, a fantáziám, az elvágódás vetítette elém a virágzó vérbükköt. Tekintetem visszazállt az elektronmikroszkópra, amelyben egy frissen eltávozott fiatal férfi agyából kapott metszetet illesztettem még reggel, s ahogy ezt a kitűnő műszert, a technikai konstrukció remekművét néztem, rádöbbsentem, hogy engem ez az egész halálosan nem érdekel.

– Mi történt velem? Amire eddig az életemet tettem, ami célt és értelmet adott a hétköznapjaimnak, mindaz, ami csodálatos távlatokat nyitott előttem – szinte egyik pillanatról a másikra közömbössé, érdektelenné vált. Eleinte arra gondoltam, múltó rossz közérzet ez. Talán elérkeztem egy olyan periódusba – nőknél ezt a változás korának hívják –, amikor a testben, az idegrendszerben elindulnak bizonyos folyamatok, amelyeken hormonkezelésekkel segítenek, de ahogy ezen töprengtem, eszembe jutott az is, hogy ezek a női változások kapcsolódnak a test női sajátosságaihoz, az ivarszervek működéséhez, ezekhez kötődő idegrendszeri mechanizmusokhoz, tehát olyan tényezőkhöz, amelyek nálam nem állnak fenn. Vagy lehet, hogy bizonyos fantomjelenségekről van szó, amikor a test eljártssza, produkálja azokat a tüneteket,

fájdalmakat, változásokat, amire jószerivel nincs is semmi oka, semmi konkrét alapja?

– Ahogy teltek a napok, ahogy múlt az idő, egyre érdektelenebbé, egyre közönyösebbé, merem mondani: egyre tisztóbbá vált a munkám. Meg kellett értenem, itt nem fantomjelenségekről van szó. Végül is fel kellett ismernem a tényt, hogy azok a géncsoportok, melyek agytevékenységemet kezdetektől fogva jól érzékelhetően erre a kutatási pályára irányították, beszüntették tevékenységüket. Vagy: más irányba fordultak. Nem tudom. Még nem tartunk ott, hogy tudományosan bizonyíthatóak lennének a géntevékenység ilyenfajta változásai. Főleg a kiváltó okok...

Nagy csönd nehezedett rájuk. Alex is töprengett, próbálta megérteni, magában elrendezni mindazt, amit most Edinától hallott. Ijedtség és félelem is fakadt föl benne, hisz az asszony szavai félreérthetetlenül kirajzoltak egy mindeddig elképzelhetetlen magatartást: szembe került a Land meghatározó, mindenkire kötelező törvényeivel!...

De az is világos volt számára, ezek a tünetek még nem világítják meg az alapproblémát. Valami elindította, megszülte ezt a szembefordulást egész eddigi életpályájával. A gének? Géncsoportok? Aligha csak ezekről van szó. Túlságosan kézenfekvő magyarázatok ezek, s a felnőtt, kialakult ember szervezetében végbemenő mutációkról, főleg ezek hatásáról még semmi sincs bizonyítva. Akik irányítják, vezetik a munkáját, éppen ebbe az irányba szervezik a kutatásait.

Mintha csak Alex gondolataira válaszolt volna Edina, amikor megszólalt:

– Bizonyos, hogy nem érted ezt az állapotot, amibe kerültem. Igazad van, ha azt, amit elmondtam, a felszínnek érzed, ha feltételezed, hogy az okok mélyebben vannak.

A hangja fölívelt, csaknem kiáltva folytatta:

– Megfulladok! Nincs levegőm! Gúzsba vagyok kötve, nem tudok mozogni! Nem mehetek arra, amerre akarok! Az egész élettevékenységem elő van írva! Születésem óta be vagyok programozva! Talán már az anyaméhben kezdődött, magzatkoromban... Alex! Alex, értsél meg, nem vagyok szabad! A szabadság hiányzik az életemből!...

– De hát... Nem értelek... Ez eddig is így volt, mióta együtt élünk... Két évtized, felhőtlenül... – dadogta Alex. – Mi történt?... Ez nem a munkád, nem a kutatásaid... Csillapodj... Ne ordíts...

Edina megfogta a férje kezét, mintha erőt akarna meríteni belőle.

– A Hang... Ez történt. Megjelent a Hang. Érted? Most már a gondolataimat is ellenőrzik... A szándékaimat. Bezárult a kör. – Kis szünetet tartott, mintha fontolgatná a mondanivalóját, aztán folytatta: – Mi vagyok voltaképpen? Egy távirányítású robot? Olyan, mint azok, akik valamelyik közeli bolygón dolgoznak a Land előírásai, szükségletei szerint?

Edina szeméből kibuggyantak a kétségbeesés könnyei. Gyámoltalan, magára hagyott volt ezekben a percekben.

– Mi lesz velem, Alex? Segíts nekem, mert elsodródok. Valamiben meg kell kapaszkodnom, mert kimegy a lábam alól az egész. Az életem, a munkám...

Tördelte a szavakat, melyek sírásba fűltek.

Alex magához húzta a fejét, gyengéden simogatta, nyugtatgatta:

– Kitalálunk valamit. Nem vagyunk egyedül, barátaink vannak, akikre számíthatunk... Úgy érzem, először is orvos kell. Biztos, hogy elfáradtál, túldolgoztad magad. Kimerültél. Talán egy szanatóriumi beutalás... Pihenés, kikapcsolódás. Meglátjuk.

A bejáratra pillantott:

– Alkonyodik. Indulnunk kell.

Gordon betáplálta a hazavezető utat is a „papucs” műszereibe, a kocsit óvatosan

gördült lefelé a meredek lejtőkön. A táj, a vad sziklák, a csúcsok alkonyfényben ragyogtak, alattuk a kanyonok, szakadékok mélyén már az éjszaka sötétlett. A levegő itt a magasban hirtelen lehűlt, magukra terítették a puha, meleg plédeket.

Alex körülnézett a tájon, a fölénk feszülő kék égen, a készülődő telihold gyengéd körvonalaira, akaratlan elragadtatással szólt:

– Edinám, drágaságom, kell ennél nagyobb szabadság?... Itt ülünk kettesben, a nesztelenül sikló járműben, teljes biztonságban és élvezzük ennek a bámulatos tájnak minden szépségét...

Edina nem válaszolt. Távol volt, messze járt Alex szavaitól, gondolataitól, életérzésétől.

Néhány napig nem történt semmi, mindketten folytatták megszokott munkájukat. Ugyan valamelyik este Alex megkísérelte, hogy a maga fénytani kísérleteiről, a lézerelektromos ágyúról, a maga nagy ötletéről, a kézifegyverről, a felmerült nehézségekről, akadályokról beszéljen Edinának, olyasmikről, amik e témában nem tartoztak a titokzárványok védelme alá, hisz az elméletek nyilvánosságot kaptak a tudományos folyóiratokban is, de szavai ugyanolyan közönnyel, érdektelenséggel találkoztak, mintha az orvosi vizsgálat, szanatóriumi kezelés szükségességét fejtegette volna, mivel ezt a témát a felesége már többször kategorikusan elutasította. „Nem én vagyok bolond, hanem a társadalom, amely körülvesz – mondta. – Azt kellene kicserélni...”

Alex az Intézetben volt, amikor Robinzon kereste őt s üzenetet hagyott, hogy az esti órákban felkeresi őket.

Alexet hívta sétálni-beszélgetni:

– Férfiügyek ezek, veled egy más alkalommal szeretnék diskurálgatni – mondta Edinának.

Kellemes, szép nyárutó őrizte még a nappal melegét a házakat övező park sétaútajain.

– Rátérek rögtön, miért kerestelek – kezdte Robinzon. – Andreával beszéltem, tudod, ő egy intézetben dolgozik Edinával.

– Nem tudom, Edina nem tájékoztatott a kollegáiról, de hát ez most nem is lényeges – jegyezte meg Alex. – Bizonyára valami fontos ügyet akarsz velem megbeszélni.

– Így van. Andrea is génkutatásokkal foglalkozik, csaknem egymás mellett van a munkahelyük. Feltűnt néki az a változás, ami Edinánál tapasztalható. A kedélyállapotában, de a munkájában is. Rosszkedvű, bezárkózott, úgy tűnik, nem érdeklí a munkája. A jóakaratói érdeklődést, a segítő szándékot elhárítja magától. A Hang már többször figyelmeztette, Edina figyelmen kívül hagyja az intő szót.

– A Hang egyidejűleg csak egy emberhez szól. Te honnan tudsz arról, hogy Edinánál is jelentkezett? – kérdezte Alex.

– Az Intézet vezetőit informálta a Hang. Egyikük régi barátom, vele beszéltem, ő is félti Edinát. Szeretne rajta segíteni, ahogy te is, én is. De ahhoz, hogy segítsünk, ismernünk kell az okokat. Feltételezem, hogy te tudod, mi az, ami előidézi a bajt, talán betegségnek is lehetne nevezni, ha rendelkezésünkre állna egy pontos orvosi diagnózis.

– Nekem is ez volt a határozott véleményem, hogy orvosra van szükség, de Edina mindannyiszor elutasította az orvost, a gyógyintézet gondolatát. Azt mondta, dolgozik az Intézetükben olyan kollega, aki már átesett ilyen kezeléssel, azóta végzi a munkáját, a kutatásait kifogástalanul, csak éppen az arca olyan, mintha álarcot viselne, valamiféle maszkot, gépies mosolyok, gépies válaszok, ha beszélsz hozzá, tehát a szellem szabad mozgása hiányzik belőle. O ezt nem hajlandó magára venni.

– Vagyis meg akarja őrizni a maga szellemi szabad mozgását – jegyezte meg tünődve Robinzon. – De miért? A Land mindenben tökéletes szabadságot biztosít a polgárainak. A hajlamaiknak, képességüknek legjobban megfelelő pályára irányítja őket, lehetővé teszi számukra az egyetemi, főiskolai tanulást, ellátja őket lakással és mindennel, amire szükségük van...

Alex egyetértően bólogatott, közben azt latolgatta magában, elmondhatja-e Robinzonnak mindazt, amit ő is csak a Rózsakő-cseppkőbarlangban tudott meg Edina súlyos nagy problémájáról. Hisz az nem kevesebb, mint egyenes, kategorikus elutasítása a Land társadalmi berendezkedésének.

– Valószínű, hogy odafönn a Rózsakő-cseppkőbarlangban Edina megnyilatkozott előtted. Olyasmiket mondhatott, amiket a Hang számára is felfogható helyen nem akart, vagy nem mert elmondani – jegyezte meg Robinzon.

Alex megállt, kutatva nézett barátja arcába.

– Te honnan tudsz a cseppkőbarlangról?! – szegezte neki a kérdést.

Robinzon nevetett.

– A kérdésedben gyanú és vád bujkál. Alaptalanul. Gordonnak kötelessége jelenteni, ha idegenek vagyis nem a Déli Régió lakosai akarják megtekinteni a Rózsakő-barlangot. Ebben az értelemben ti is idegenek vagytok, Gordon senkivel sem tehet kivételt. Ez a rendelkezés Vad Föld embereinek esetleges behatolása ellen irányul. Jelentése eljut hozzánk is, a légibázisra, ahonnan megalapozott gyanú esetén azonnal indulnak a rövid-távú harci gépek és megsemmisítik a Vad Földről küldött kártevőket. De másról is szó van. Nem egyszer Gordon jelentései alapján találták meg az illetékes védelmi szervek azokat az összeesküvőket, akik a Land társadalmi berendezkedésének megdöntésére szövetkeztek.

Kis szünetet tartott.

– Hadd tegyem még mindehhez hozzá, hogy van egy dolog, ami számomra fontosabb, értékesebb mindenféle törvénynél, titokzárványnál, előírásnál. És ez a barátság, ami minket összeköt. Ez az összetartozás mozgat engem is, amikor Edináról van szó. Segíteni akarok. Amit eddig hallottam a munkatársától – aggaszt. Jóformán még nem tudok semmit, de olyan érzés dolgozik bennem, hogy Edina veszélyben van. Szeretnék segíteni, nehogy valami végzetes baj érje.

Alex figyelte Robinzont, simára borotvált arcát, lágy tekintetét, szelídségét, melyből sugárzott az együttérzés, a jóindulat. Igen, talán Robinzon tud segíteni. Bíznia kell ebben a lehetőségben, hisz ő egymagában nem tudott megoldást találni Edina bajára. Még ehhez az a félelme is hozzájárult, hogy őt is felelősségre vonhatják, mivel nem jelentette feleségének a Land társadalmi berendezkedése ellen irányuló nézeteit.

Úgy érzi, mintha Edinával együtt bevarrták volna egy zsákba, melyből nincs kijárat. Talán Robinzon tud segíteni. Bíznia kell Robinzonban – ismételte magában többször is.

Gondterhelten sóhajtott, aztán nekikezdett, s elmondta aprólékos részletességgel mindazt, amit Edinától hallott a Rózsakő-cseppkőbarlangban. A zátonyra futott génkutatásait, rögeszmévé alakult véleményét a gének mutációjáról, ami felfogható a gének lázadásának is, nem hajlandók a kívánt irányba menni. Kifejlődött érdektelenségét, közönyét a saját munkája iránt a szervezetében lezajlott génmutációra vezeti vissza. Megemlítette a kósza pletykát, hogy a Land megöregedett vezetői saját önös céljaikra akarják felhasználni a kutatások eredményét, az örök ifjúság biztosítékát látják, remélik ebben.

– A legsúlyosabb problémának Edina szabadságmániáját látom. Nehezen akarom

magam is elhinni, de mégiscsak valóságnak kell elfogadnom, hogy szembefordult a Land egész társadalmi berendezkedésével. Most legújabban a Hang megszólalása kavarta föl, az, hogy már a gondolatait is ellenőrzés alatt tartják. Hajmeresztő következtetésekre jutott, nem is akarom itt elismételni azokat.

Robinson megértően bólogatott, idő múltán megszólalt:

– Voltaképpen ezek nem ismeretlen problémák. A Land nagyon hasznosan, célszerűen, de szigorúan szabályozott társadalmi konstrukcióját gyakran támadják a különböző Régiókban, főleg a fiatalok köreiből. Új, tapasztalatlan nemzedékek nőnek fel, nem ismerik a Vad Föld ellen folytatott harcainkat, a nehéz utat, mely végül is a BANK mindenre kiterjedő, mindent átfogó hatalmához vezetett. Ez ellen általában bevált módszer a történelem valódi menetének megismertetése, társadalmunk vívmányainak szembe állítása Vad Földdel. A makacs lázongókat speciális táborok tanfolyamaira irányítják, idővel úgy megszabadulnak téves nézeteiktől, mint a gyermekek a bárányhimlőtől.

– És azokkal, kik nem hallgatnak az okos szóra, kik vezérkednek félrevezetett társaik között, szóval, akik makacsul ragaszkodnak rossz nézeteikhez, azokkal mi lesz? – kérdezte Alex.

Robinson sajnálkozó fintorral megvonta a vállát:

– Az ilyenektől meg kell szabadítani a társadalmat...

Később még hozzáfűzte:

– Tudom, Edinára gondolsz, de őt nem kell féltened. Ő egyedül van, nincs benne semmiféle lázongó társaságban, nem terjeszti a nézeteit.

– És a Hang? Amitől retteg? – kérdezte Alex.

Robinson nevetett:

– A Hang egyszerű technikai szerkezet, nincs benne valamiféle természetfölötti erő. Ettől nem kell félni. Mondhatni, olyan, mint a radar. Úgy is felfoghatjuk, annak egy továbbfejlesztett változata.

Gondolataikba merülve sétáltak tovább. Már visszafelé mentek s közeledtek a házhoz, amikor Alex megszólalt:

– Már csak egy kérdésem van... Mit tanácsolsz? Mit kellene tennem Edina érdekében?

– Légy egy kis türelemmel. Meg kell találnom a helyzethez legalkalmasabb megoldást.

Robinson elhárította Alex invitálását, beült a „papucsába” és elrobogott.

Három nap múlva jelentkezett újra: Edinát meghallgatja a BANK egyik aligazgatója „Z-26” a neve, az Országos Centrum épületének D-szárnyában várja őt a jövő hét szerdáján pontosan déli 12 órakor.

– Hogy fogok hozzá eltalálni? Még sohasem jártam az Országos Centrumban – kérdezte Edina.

– Elkísérlek, 11 órakor érted megyek az Intézetbe, várjál a kapuban – nyugtatta Robinson. Még hozzátette: – Nagytudású, nagyhatalmú ember, segíteni fog, hogy megoldódjon a problémád.

– Mégis, beszélj róla alaposabban, kicsoda ő tulajdonképpen? Hogy ne vadidegenként nézzek rá, ha találkozni fogok vele...

Hárman ültek együtt a nappaliban, itták a forró kávékat, Alex, aki mindeddig nem szólt, konyakot töltött a poharakba.

Robinson sokáig gondolkodott, míg végül megszólalt:

– Nagyon zsúfolt, változatos élet áll mögöttem, nem vagyok felhatalmazva, hogy mindent elmondjak, amit róla tudok. De mivel úgyis találkozol velem, talán valóban jó, ha nem idegenként fogsz velem kezni.

Elővette a hímzett herezacskót, nagy gonddal megtömkölte rövidszárú, görbe fapipáját, rágyújtott, élvezettel pöfékelte.

– Vissza kell mennünk egy kissé a történelemben – kezdte. – Földi időszámítás szerint talán százötven-százhatvan évvel ezelőtt kezdődött a barátságunk. Valamivel korábban ért véget a Vad Földről érkezett csapatok végleges veresége. Bizonyára tanultatok erről az időszakról, s tudjátok, hogy a Land akkor még más társadalmi szerveződésben élt, technikai-tudományos színvonala is lényegesen elmaradottabb volt a mainál, hogy példát mondjak, a fúziós energiát már ismertük a Második Nagy Jégkorszak előtt itt járt Ősatyák jóvoltából, de még olyan átfogóan, az élet minden fontosabb területére kiterjedően nem tudtuk alkalmazni, használni, mint ma. Mindezzel együtt is a Land technikai és tudományos színvonala messze magasabb volt a Vad Földről ellenünk támadó országokénál. Részben ennek volt köszönhető, hogy legyőztük, kivertük őket. Hanem volt egy másik nagy erőforrásunk is, éspedig az, hogy az itt élő nemzetek összefogtak, egységesen léptek fel a betörő ellenséggel szemben. Csakhogy a győzelem után, mint az már ismerős a világtörténelemből, itt is elkezdődött a vita, acsarkodás, hogy melyik nemzeté az érdem, ki vezesse az egységesülő Landot? Ekkor lépett színre a BANK, pontosabban a BANK akkori vezetői. Mint tudjátok, abban az időben a BANK nem volt több pénzügyi és gazdasági organizációnál, de szervezete az egész kontinenset átfogta. A kibontakozó anarchia a BANK-ot súlyosan érintette. De nem is ez talán a döntő ok, meglehet, hogy a BANK elnöki székében ülő zseniális férfiú, igazi lángész volt az, ki átvitte tevékenységüket a politika területére, átszervezték a közigazgatást, kisperték a pártokat a politika színpadáról, s bevezették azokat a reformokat, melyek megalapozták a Land mai struktúráját, fejlettségét, jólétét.

Robinson szünetet tartott, kiveregette pipájából a hamut, újra rágyújtott, ivott egy korty konyakot, majd ismét beszélni kezdett:

– Talán elkalandoztam egy kissé... De úgy vagyok, ha vissza kell tekintenem a mögöttem levő évtizedekre, évszázadokra, hogy azon kapom magam, botorkálok, néha eltévedek a történelem útvesztőjében. Az azonban bizonyos, amit már említettem, hogy a mi technikai-tudományos színvonalunk magasabb volt a Vad Földön élő népekénél. Így volt lehetséges, hogy a háború befejezése után mi már űrhajókat indítottunk a Kozmoszba. Talán a negyedikkel mentünk mi hárman: én, Z-26, akinek akkor még Karéi volt a neve és Ferdinánd, kinek mai azonosító számát nem ismerem, bár gyakran találkozom vele. Hogy mi volt az úticélunk, arról nem beszélhetek, védi az űrutazások titokzárványa. Ha jól emlékszem, három vagy négy hónapig voltunk távol s ebbe bele kell számítani azt az időt is, melyet fényképezésekkel, mérésekkel, egyszóval tudományos megfigyelésekkel töltöttünk a fénysebességet messze túllépő gyorsasággal haladó űrhajónkon. Hogy vissza tudunk jönni a Földre, annak köszönhetjük, hogy már a Második Nagy Jégkorszak előtti civilizációk birtokában voltak azoknak az elméleti ismereteknek, melyek a Kozmosz mechanizmusát, a bolygók, csillagok, csillagrendszerek mozgását, az ott uralkodó törvényeket jellemzik. Ismerték, de praktikusán, űrutazásokra nem tudták felhasználni azokat. Mi viszont ezek ismerete nélkül el se indulhattunk volna. Hármunk közül a legképzettebb Karéi volt, őt nevezték ki az előkészítő tanfolyamok elvégzése után az űrexpedíciónk parancsnokává. Ő végezte menet közben is a szükséges számításokat, hogy biztonsággal haladhassunk a féregjáratokon, a téridőben, a negyedik dimenzióban. Azonban valami zavar keletkezett

a fedélzeti számítógépben s a földet érésünk nem úgy sikerült, ahogy elő volt írva. Igaz, ebbe az is belejárt, hogy távollétünk alatt átépítették a dokkoló berendezéseket, pontosabban újakat építettek a mienkénél kitűnőbb új kozmoszjáró űrhajók számára, a régi koordináták már nem voltak jók, ennek következtében a leszállásnál az orrberendezés összetört s a gépeinket akkor vezénylő Ferdinánd oly súlyosan megsérült, hogy egyik lábát amputálni kellett, máig hordja ennek nyomait. De nem is ez volt a legsúlyosabb probléma. Amíg az űrhajónkon távol voltunk, a Land tökéletesen megváltozott, átalakult. Közben ugyanis eltelt a mi három vagy négyhónapos űrutazásunk alatt itt a Földön százötven év. Szüleimnek, feleségemnek csak a sírját kereshettem meg, barátaim, munkatársaim közül már senki sem élt. – Hogyan lehetséges ez? Akkor te itt most százhetven-száznyolcvan éves vagy... – kiáltotta Edina. – Ez teljes képtelenség... Mit szólsz ehhez, Alex?!

– Teljesen rendjén való. Az ikerparadoxon törvénye miatt – válaszolta nyugodtan a férje. – Ezt már megemléltettem egy előadásomban, melyet a fiatalabb nemzedék továbbképzésére szánnak. Azzal kapcsolatban beszéltem róla, hogy a Második Nagy Jégkorszak előtti civilizációkban bonyolult technikai berendezések nélkül spekulatív alapon is létrejöttek jelentős tudományos felfedezések. Hivatalnokként dolgozott Einstein, ki megalkotta a relativitáselméletet, kiszámította a fény terjedési sebességét, s rámutatott, hogy a nagy sebességgel mozgó ember számára az idő lelassul. Ha valaki csillagközi utazásra indulna, visszatérésekor a Földön maradt embereket megöregedve találná. A relativitáselmélet ezt a jelenséget ikerparadoxonnak nevezi. Ez történt Robinzonnal és két társával is.

– Az az igazság, hogy néha magam sem tudom, valójában hány éves vagyok? – mondta elgondolkozva Robinzon. – Annyi, amennyi, két-három hónapos űrutazásom előtt voltam, vagy annyi, amennyi idővel öregebb lennék, ha a Földön maradok? Pontosabban szólva, akkor már nem élnék. Mégis, bár hazatérésünk után a leggondosabb orvosi vizsgálatokon estünk át s ezek tanúsága szerint szervezetünk teljesen ép maradt, nem károsodott az űrutazás következtében, valami gyanús, sejtelem mégis motoszkál bennem. Hátha a gének változtak közben? S földi mértékkel számítva kitőlódik az életkorom még száz-százötven évvel... Vagy már holnap is meghalhatok, pont az ilyen, kiszámíthatatlan változások miatt. S mindaz, amit a Kozmoszban láttam, amiről nem beszélhetek, de ami mégis kitörölhetetlenül belém ivódott... Higgyétek el, nem könnyű az űrhajós élete, még akkor sem, ha már nyugdíjba tették s csak a közeli bolygókra kirándulhat néha-néha.

Kiveregette pipájából a hamut, elrakta a herezacskó mellé, melyben a dohányt tartotta.

– Holnap tehát jövök érted – mondta az asszonynak.

Rossz éjszakája volt Edinának, visszatérően nyugtalanította az aggodalom, vajon mit mond majd az Aligazgató, hogyan alakul a további sorsa? Munkájával szembe-szegülő, a Landra veszélyes, kártékony elemnek minősíti majd, vagy ajánl valamilyen megoldást a jelenlegi kutatási területe helyett? De mi lehetne az? Talán a Déli Régióban van még olyan állattenyésztő telep, ahol az állatkertek számára tenyésztenek lovakat... Mintha Gordontól hallott volna ilyesmit, bár meglehet, ez is csupán egy ábránd, egy gondolati vízió, mint az a virágba borult vérbükk volt a laboratóriumi ablaka előtt...

Reggel elment az Intézetbe, csak mímelni tudta a munkát, 11 órára lement a kapu elé, Robinzon már várta őt, az Egyes számú Metropolisz sugárútjain haladt a „papucsuk” az Országos Centrum felé.

A nagykiterjedésű épületcsoportban Robinzon otthonos jártassággal közlekedett, a „D”-szárny bejárata előtt állt meg, az őr katonásan üdvözölte a továbbhajtó űrhajóst,

majd Edinát szembesítette a készüléken előhívott arcképpel.

– A kilencvenharmadik emeleten várja önt az Aligazgató úr – mondta. – Az előcsarnokban mindjárt jobbra találja a gyorsliftet, fönt majd eligazítják.

A lift előtt egyenruhás katona várakozott, könnyedén a karjára akasztva viselte lézerfegyverét, vele együtt lépett be a liftbe, mely másodpercek alatt vitte fel őket a kilencvenharmadik emeletre. Együtt szálltak ki, a néptelen előtérben kísérője átadta őt a lift előtt várakozó katonának, ki újra elvégezte a személyazonosítást, majd elindult vele a hosszú folyosón.

A számozott ajtók egyike előtt megállt, rövid várakozás után az ajtó felnyílt, a katona tisztelgett s visszament, amerről jöttek.

Edina várt, míg barátságos férfihang nem invitálta: jöjjön, lépjen be.

Az uniformizált, jellegtelen szürke bejárati ajtó után a teremnagyságú iroda meglepte, a vastag szőnyegen pompás faragott bútorok tartották a könyvek, lexikonok gazdag választékát. A falakat a Vad föld ellen vívott háború csataképei díszítették s közöttük, kiemelkedő helyen a Landot megálmodó, létrehozó BANK vezérigazgatójának portréja függött.

A terem másik oldalán, szemben az ajtóval tekintélyes méretű íróasztal helyezkedett el, rajta néhány különleges szerkezet, melyekkel az Aligazgató bármikor kapcsolatba léphetett a Régiók vezetőivel, de a Metropolisz intézményeivel is. Volt ezek közül olyan, amelyik a Kozmoszban tartózkodó űrhajóval kötötte össze s természetesen a BANK vezetőit is bármikor megtalálhatta. Az immár hagyományos technikának számító képfal itt az egyik könyvszekrénybe volt beépítve, azonban valójában többet tudott a Land minden lakásában használatosaknál, ezen a Vad Földről sugárzott műsorokat is tökéletes képminőségben lehetett venni.

Mindezt Edina körbefutó tekintete azonnal felmérte s magában helyeselte is, az Aligazgató munkájának természetes tartozékai ezek.

Aki barátságosan invitálta őt, nem az íróasztala mögött ült, hanem megkülönböztető udvariassággal eléje sietett és a kerek tárgyalóasztal foteljaihoz vezette.

– Foglaljon helyet kérem, érezze magát otthon. Nem szokott közhelyként mondom ezt, de úgy is érzem, hogy a BANK vezetőinek munkahelyei egyidejűleg a rájuk bízott állampolgárok otthonát is jelentik.

– Köszönöm Aligazgató úr, azt is, hogy időt szán rám s fogad a hivatalában – Edina, míg beszélt, felmérte a nagyhatalmú embert, ki vele szemben ült.

Nagyon hasonlított Robinzonra, ugyanolyan magas, izmos, könnyedén mozgó férfi volt, járásuk különbözött, az Aligazgató gyors, nesztelen macskaléptekkel járt, Robinzon kissé nehézkes, medve-cammogással közlekedett. Mindkettőjük arca barátságos, nyitott volt, a szemük, a tekintetük kétféle világot tükrözött. Robinzon barna szeméből befogadó-biztató meleg fény sugárzott, az Aligazgató kék szeméből jeges-hideg áradt, tökéletes ellentétben arca derűs, biztatóan jóságos kifejezésével.

– Azt gondolom, Aligazgató úr ismeri a gondomat-bajomat, amiben segítségét, jó tanácsát kérem és remélem...

– Hogyne-hogyne... De a barátság kedvéért szólítson engem Karelnek, mellőzze az Aligazgatót... Tudom, Robinzon barátom elmondta úrutazásunk történetét, amikor mi hárman nekivágtunk a Kozmosznak. Ferdinánd, Robinzon és én – váratlanul felnevetett, így folytatta, időnként felbuggyanó nevetésével küszködve. – Az volt aztán a nagy műsor, amikor visszaérkeztünk a százötven-százhatvan évvel megöregedett társadalomba... Szegény Ferdinánd a lábát is otthagya a dokkolásnál. Fél lábát na, azóta is sántikál az öregúr, ő már indulásunkkor is öregebb volt nálam és Robinzonnál.

Kis szünetet tartott, majd folytatta:

– Azóta se küldünk olyan hosszú úrutazásra senkit. Ha néhány napra megy fel valaki, visszatérésekor ugyanazt a társadalmat találja, amit itt hagyott, feleség, család, minden változatlan. Nincs is értelme a miénkhez hasonló bolygóközi kalandoknak, amire kíváncsiak voltunk, amire a megbízatásunk szólt, elvégeztük. Méréseink, megfigyeléseink igazolták a Land tudósainak számításait. A Holdon, a Marson dolgozó robotok felügyelőinek, technikai személyzetének meg úgyszólván posta-járatokkal küldjük az utánpótlást javításra szoruló alkatrészekből, friss élelmiszerekből, hírekkel, információkkal adó-vevő berendezéseik látják el őket.

A nevetés közben elmaradt a beszédjéből.

– Látja, milyen udvariatlan vagyok, mondom a magamét, pedig lehet, hogy mindez egyáltalán nem érdekli magát. Kutatásai a gének mutációira, működésük irányaira vonatkoznak. Egy igazi szakbarbár ül itt velem szemben, aki talán csak férje tudományos tevékenységét ismeri... Meg kell mondjam, az is nagyon érdekes. Fénytani kutatásiban a lézer és az elektromosság összekapcsolását akarja megoldani. Nem egyedül természetesen, vele párhuzamosan tucatnyi tudós dolgozik azon, hogy a kémiai lézerektől alapvetően különböző szilárd halmazállapotú lézer az elektromosság felhasználásával bocsássa ki sugarait. Terveink, azaz előzetes számítások szerint fegyverként használva a Vad Föld világúrból érkező rakétáit is képes lesz megsemmisíteni, ha esetleg azokkal támadnának ránk. De éppen Alex jutott a legmesszebb annak elérése érdekében, hogy ezt a különleges sugarat kisebb célpontok, például egy magányos ember elpusztítására is fel lehessen használni...

– Nagyon érdekes mindaz, amit most Öntől hallottam Aligazgató úr...

– Karéi – javította a nevét az Aligazgató.

– Igen, elnézést kérek, Karéi... Csak azt akartam mondani, hogy a férjem munkájáról nem tudok semmit. Soha nem beszélt nekem róla, nem is beszélhetett, hiszen azt is védi a titokzárvány...

– Meg sem kérdeztem eddig, mivel kínálhatom meg? Kávé, tea, gyümölcsle, esetleg szeszesital?

– Otthon kávézni szoktam.

– Percnyi türelmét kérem...

Karéi az íróasztalhoz ment, onnan továbbította kávérendelését.

Edina az íróasztal mögött húzódó üvegfalon át eléje bontakozó panorámát nézte. Alattuk terült el a Land fővárosának, az Egyes számú Metropolisznak látképe. Innen a magasból lenyűgöző volt a látvány, a sugárutak hálózata az egymástól távol helyezkedő oktatási centrumok, egyetemi magasépületei, a lakónegyedeket örző élénkzöld parkok, a Metropoliszt kettészelő hatalmas folyam a rajta haladó teherhajókkal, a partokat összekötő hidakkal, a város mellé telepített gigantikus méretű repülőtér, ahonnan percenként indultak légi járatok a távoli Régiók felé – az egészet átvilágította a pazarul ömlő napfény s úgy tűnt, mintha kissé megemelte s enyhén lebegtette volna a horizont felé nyúló városképet.

Edina szívében megsajdult valami: lehetetlen most arra nem gondolni, hány termékeny agyvelő, hány dolgos kéz lankadatlan erőforrása teremtette mindezt, s bárhonnan vizsgáljuk, ez így, ebben a kristálytiszt szerkezetben, kompozícióban csak a Landot működtető, szabályozó, összefogó társadalmi rendben jöhetett létre. Ha Vad Földdel hasonlítjuk, azt kell mondanunk, boldog lehet minden ember, aki ide születik s a Land polgáraként éli életét.

Felszolgálták a feketét, Karéi visszaült a fotelba, a tárgyalóasztal mellé. Edina

élvezte a kávé, tudta méltányolni a minőségét, meg is kérdezte:

– Ez ugye nem szintetikus?

– Nem-nem... A másik kontinensen vannak kávéültetvények, kereskedőink onnan szerzik be a legjobb fajtákat. Sajnos, az egész lakosságot nem tudjuk ellátni vele. Ha Vad Föld csatlakozott volna hozzánk, kölcsönösen élvezhetnénk mindazt, amit egymásnak nyújthatnánk, a Land minden kávészerető lakosának jutna valódi babkávé. Sok mindent adhatnánk-kaphatnánk, a fúziós energiát is birtokba vehetnék Vad Földön s ezzel egész életminőségük alapvetően átalakulna...

– Bocsásson meg Karéi, de ahogy én ismerem az eddig lezajlott tárgyalásokat, mi társadalmi rendjük átalakításához is ragaszkodunk. Évszázadok óta őrzött szokásaikat, vallásaikat, az általuk demokráciának nevezett szabad választásokat meg akarják tartani, meg még sok egyebet, tanulmányaik szabad megválasztását, szabad költözködést, vándorlást a kontinensükön...

Karéi közbeszólt, míg beszélt, megértő mosoly jelent meg az arcán:

– Mindenütt előbukkan a „szabad”, „szabadon” kifejezés abban, ahogy Vad Föld népeinek életformáját, társadalmi struktúráját jellemzi. Bizonyára tudja, hogy amikor még Vad Föld csapatai ránk támadtak, évszázadokkal ezelőtt Vad Föld országaiban a legsötétebb diktatúra uralkodott vad, kegyetlen diktátorok nyomták el a népet, nemcsak ellenünk háborúztak, de egymás között is, forradalmak, felkelések törtek ki, hogy eljussanak a mai állapotig, a demokratikus szabadságjogokig. És hogy mi ez a szabadság, úgynevezett szabadság, nyilván maga is jól tudja, kedves Edina. Nem kell itt elsorolnom a választásaikat kísérő demagógiát, a hazug ígéreteket, melyeket aztán a győztes pártok korlátlan vagyonszerzése, általános megvesztegetési, korrupciós hulláma követ, miközben a néptömegek nyomora, éhezési szintje jottányit sem változik. Ó, mindezt nagyon jól ismerjük, hiszen állandóan figyelemmel kísérjük, ami odaát történik.

– Igen, mindez igaz, Karéi, s valóban én is jól ismerem. De...

Karéi egy kézmozdulattal megállította:

– Ne folytassa kérem, ismerjük ellenvetéseit, hisz mindezeket teljes őszinteséggel kifejtette ott fenn, a Rózsakő-cseppkőbarlangban. Ezek ismeretében konzultáltam az Orvostudományi Akadémia illetékes professzoraival, egyhangú véleményük az, hogy a génkutatások során olyan leküzdhetetlennek tűnő nehézségekkel találkozott, amelyek megingatták a saját tudományos munkásságába vetett hitét, s ez az elbizonytalanodás szükségképpen vezetett a Land belső rendjébe vetett bizalom megingásához. Alapjában véve egyszerű pszichológiai folyamatról van szó, mely kitűnően gyógyítható, kezelhető.

– Kórházba akarnak küldeni? – kérdezte riadtan Edina.

– Nem, erről szó sincs. A professzorok azt javasolták, de ez megegyezik az én véleményemmel is, hogy magát egyelőre fel kell menteni a génkutatásokra irányuló tudományos tevékenység alól, hisz mint a Rózsakő-cseppkőbarlangban is mondta Alexnek, ez a munka magát „halálosan nem érdekli”. Térjünk tehát vissza a szabadsággal kapcsolatos illúzióinak kiinduló-pontjához, a lovaglás utáni vágyakozáshoz, a lovagláshoz végtelen zöld mezőkön. A doktorok azt mondják, ha a valóságban is szembenéz elképzeléseivel, az szembefordíthatja téveszméivel. Az én álláspontom tehát az, hogy Edinát lóra kell ültetni. Pontosabban fogalmazva olyan munkakörbe kell helyezni, ahol hivatásszerűen gyakorolhatja a lovak nevelését, idomítását, ahogy szaknyelven mondják belovaglásukat. A Déli Régiókban működik néhány állattenyésztő telep, ahol a Metropoliszok állatkertjeinek, valamint tudományos vizsgálatok számára lovakat is nevelnek. Ez olyan munka, amely nem igényel állandó központi ellenőrzést,

melyet nem látnak el naponta direktívákkal, amit ott csinál, abba nem szól bele a Hang, ott tehát megszabadul a „gúzsbakötöttség” rögeszméjétől.

Karéi elhallgatott, mintegy teret engedve szavai, javaslata befogadásának, mérlegre tevésének. Edina sokáig nem szólalt meg, végül is azt mondta:

– Nézze Karéi, amit most nekem mondott, úgy hat rám, mintha egy vízesés alá dugták volna a fejemet... Ez a lehetőség, a munka a Déli Régiók állattenyésztő telepein, meg sem fordult a fejemben. Ehhez át kellene képeznem magam egy gyökeresen különböző másik szakterületre...

– A maga szellemi képességeivel az nem lenne nehéz – jegyezte meg Karéi.

– Továbbá... Talán magával beszélhetek őszintén... Úgy érzem néha, hogy nékem a Land egész társadalmi, politikai struktúrájával van bajom. Sietve hozzáteszem, nem tartom ideálisan jónak, vonzónak azt sem, ami Vad Földön van.

– Tehát se ez nem jó, ami itt van, se az, ami ott van... – Karéi mosolygott, derűsen megértően, de a szeméből változatlan jeges fény sugárzott.

– Ez az. Mintha zsákutcában lennék, amiből nincs kijárat...

– De igen, de van – erősítette Karéi előbbi szavait. – Hinnie kell a gyógyulásban, ez a kijárat. Ki kell szellőztetni a fejét. A környezetváltás önmagában is jótékony hatású. Ott visszatér a hite, bizalma eddigi munkájába. Megszabadul az ellenálló gének fikciójától, felidéződnek korábbi sikerei. Azonban van még valami, amit mérlegelnie kell. Oda, a Déli Régiókba nem mehet magával Alex tartósan, hogy ott éljenek együtt. Alex munkája, fénytani kísérletei az itteni laboratóriumhoz kötődnek. A Déli Régiók természetszerűleg nincsenek ellátva ilyesfajta tudományos berendezkedésekkel, melyek lehetővé teszik a kémiai lézerkibocsátás helyett a szilárd alapon lézerindítást összekapcsolva az elektromossággal. Néki nem lehet pályát változtatni, a Land alapvető érdekei kapcsolódnak a munkája folytatásához, sikeréhez. Ha elfogadja az általam felkínált megoldást, akkor a különélésre kell berendezkedniük.

– Ugye nem kell azonnal választ adnom?...

– Egy egész hét a rendelkezésére áll, hogy eldöntse, merre akarja irányítani az élet-útját.

Felállt, búcsúkézfogása biztató, bátorító volt.

– Ha döntésre jutott, üzenhet Robinzonnal is, de ha kívánja, közös barátunk újra elhozza...

Alex megértéssel fogadta az Edinának felkínált alternatívákat.

– Nézd, néked nem lesz könnyű ebbe a változásba beleilleszkedni. Minden megváltozik, a munkád, a környezeted, az emberek, eltűnik mellőled az imponáló, lenyűgöző technika, amivel mindennap dolgoztál, s megjelenik helyette hogy tréfásan mondjam, a zabostarisznya, amit a ló nyakába kell akasztani... Valószínű, hogy az istállók takarítását már teljesen gépesítették, tehát az állatok hulladékával már nem neked kel foglalkozni... De reális veszélyek is leselkednek rád, melyeket ifjúkorom olvasmányjaiból ismerek, évszázadok messzeségeinek kalandjait idéző romantikus történetekből, mást ne mondjak, lovaglás közben leeshetsz a lóról, nyakadat törheted, vagy súlyosan megsérülhetsz és nyomorék maradhatsz egész további életedben, de megrúghat valamelyik ló, az is csontodat törheti, iszonyú erő van a ló két hátsó lábában... Olvastam megvadult lovagról is, melyeket senki nem tud megfékezni, halálba viszik a lovasukat. Nem elrémiszteni, megijeszteni akarlak, pláne nem visszatartani. Féltetek. Ám ha ez az ára a gyógyulásodnak, vállalnod kell.

Edina megszakította:

– Alex, legalább te érts meg, én nem vagyok beteg, akit meg kell gyógyítani... Már

mondtam, csak ismételni tudom, a Landot kell meggyógyítani. Amióta szembetaláltam magam a gének ellenállásával és megszólalt a Hang, mely jelezte, hogy most már a teljes szellemi életemet is ellenőrzés alá veszik, tehát nemcsak a születésem óta megszabott koordináták vezénylik életemet, nemcsak a titokzárványok védik előlem jószerivel mindazt, amit megismerni szeretnék, nos, azóta érzem, hogy megfulladok, hogy gúzsba vagyok kötve. Neked is mondtam már, de Karéi, az Aligazgató is azonnal ráérezett; a szabadság hiányzik az életemből. A szabad gondolkodás, a szabad cselekvés.

Alex szóra nyitotta a száját, de Edina leintette:

– Várj, hadd fejezzem be... Rettenetes helyzet ez. Tudom, mi a baj, mi az, ami nem jó, de hogy miként lehet ezt megváltoztatni, arról fogalmam sincs. A Land lakosságának, millióknak jó ez, ami van, ami száz évekkal jár előbbre, mint Vad Föld civilizációja, technikai fejlettsége. És mégis, odaát ragaszkodnak a maguk életformájához. Úgy érzem; a szabadságukhoz.

– Talán, hogy jobban megérts, újra hangsúlyozom, teljes mértékben értem és élvezem, nagyra becsülöm a Land életformáját, társadalmi berendezkedését, amit döntően a fúziós energia birtoklásának köszönhetünk. Meg milliók munkájának, tehetségének, erőfeszítéseinek eredménye. Ehhez nem szabad hozzányúlni. Ezt meg kellene menteni, ha valami átalakulásra kerülhessen, amit kezdeményezhetne az országot irányító legfőbb hatalom, a BANK elnöksége is. Nem tudom, én ehhez nem értek, nem végeztem társadalomtudományi stúdiumokat. Talán ha beszélhetnék az általad „lázongó”-nak minősített fiatalokkal... Lehet, hogy nekik van valamiféle elképzelésük, koncepciójuk, hogy mit kellene, mit lehetne tenni...

Alex most már türelmetlenül, ingerülten közbeszólt:

– Edina, hagyd ezt abba! Olyan területekre akarsz lépni, amelyeken az életedet is veszélybe sodorhatod. Te is jól tudod, hogy a Land egységes és megbonthatatlan konstrukció. Ha kilazítás benne egy építőkövet, az egész épület romba dőlhet. De ha úgy képzeled, hogy ez az egész egy nagyon finom, precíziós gépezet, amelyben a fogaskerekek úgy illeszkednek egymásba, hogy közójük egy porszem sem kerülhet, akkor is megértheted, hogy a Land egésze érdekében a porszemeket is el kell távolítani. A lázongók közül többen már hosszabb ideje nem járnak östörténeti előadásaimra, a társaik sem tudják, mi van velük. Meglehet, hogy különleges táborokba vitték őket, vagy olyan veszélyesnek ítélték némelyikük ténykedését, hogy az ismert módon kiiktatták ezeket a Land nagy közösségéből...

– De mégis... Miről beszélnek, mit akarnak ezek a „lázongók”?

– Én messze kerülöm az ilyesfajta témákat. Csak áttételesen hallottam, kollegáimtól, hogy reformokról beszélnek, reformokat követelnek. A szó jelentését sem ismerem, hiszen ezzel a szóval csak a Vad Földről érkező, elcsípett adásokban lehet találkozni. Fejezzük is be ezt a témát. Ajánlom, menjünk inkább vacsorázni. A Belvárosban nyílt egy új étterem, ahol különlegesen finom tengeri halat készítenek. Kollegáim nagyon dicsérik a konyhájukat. Beszélgetni ott is tudunk, szeretnék veled a magam munkájáról is szót ejteni.

– Igen, Karéi is említett valamit a kísérleteidről. Talán csak annyit, amennyit nem védenek a titokzárványok.

– Úgy van, kísérleteim fontos mérföldkőhöz érkeztek. Pontosabban „kísérleteinket” kell mondanom, hisz nem egyedül engem dicsérnek az eredmények, melyeket egyébként szakfolyóiratokban nyilvánosságra is fogunk hozni, ezekről tehát beszélgethetünk az étteremben. Nem sértjük ezzel a titoktörvényt.

Alex „papucsával” mentek, nem kellett igénybe venniük vákuumalagutat, a sugárutakon hamar elérték az új éttermet, melyet a vendéglátó főiskola végzett növen-

dékei terveztek és vezettek. A forgótorony tetején elhelyezkedő kényelmes bútorokkal berendezett nagyterem, s a benne sorakozó boxok megvilágítását szolgálták az építmény üvegfalai, melyek remek kilátást nyújtottak a Metropolisz parkjaira, s a várost övező hegyvonulatra is.

Alex az étlap tanulmányozása után füstölt lazacot kért előételnek, utána ropogósra süített lepényhalat a Déli Régiókban termelt zsenge kukorica és zöldbab körettel, hozzá ugyancsak a Déli Régiókból származó fehérbort s befejezésül szintetikus feketekávé. A kedves fiatalember, ki a rendelést felvette, a feketéhez konyakot is ajánlott, majd felírta mindkettőjük nevét és kódszámát.

Edina a vacsora összeállítása közben az eléjük táruló panorámát nézte, amely az alkonyfény sugaraiban fürödve a torony lassú, méltóságteljes forgása közben új és új részleteit mutatta a Metropolisznak. A látvány Karéi irodájára emlékeztette, annak nagy üvegfalán át tárult elé a déli órák városképe. Most is megsajdult benne valamiféle fájdalom, arra gondolt, hamarosan búcsúznia kell a Metropolisz megszokott, megszeretett képétől, a tájtól, a környezettől, hol eddigi életét leélte. Alkotó, termékeny munkában töltött évek, melyek végül is zsákutcába jutottak. Az egészséget újra kell kezdeni, de most egyedül, Alex nélkül. S kétségek is előbukkantak benne; vajon jó lesz-e ez a munka ott lenni, a Déli Régiókban? A lovaglás a széljárta füves pusztaságban... Az csak egy epizód, egy mozaikkocka lesz az új életében, hisz az ottani állattenyésztő telepen sokkal változatosabb, gazdagabb tevékenységről van szó, az egészséget meg kell tanulni, nagy kérdés, vajon pótolni tudja-e mindazt, amire eddig specializálódott, a génkutatásokat? És az igazság, a valódi gond nem is az, hanem amit Karéinak is, Alexnek is elmondott már, a Land egész társadalmi rendszere, társadalmi struktúrája. Karéi azt mondta, ott nem lesz Hang, nem lesznek szigorú kötöttségek, a környezetváltás meg fogja gyógyítani...

Igyekezett eltéríteni gondolatait erről a gyötrelmes témáról. Hagyjuk, hagyjuk, legalább ezt a szép, kellemes estét ne szennyezze be a tépelődés, az önmarcangolás.

A fekete után, konyakozás közben Alex beszélt a maga munkájáról:

– A kezdeteket, a bevezető kísérleteink ismertetését most mellőzném, nagyon sok mindent meg kellene tanulnod a fény, az elektromosság és a lézer összetevőiről, sajátosságairól. Ezeket én és tudóstársaim a munkánk során megismertük, feldolgoztuk, évtizedeket töltöttünk a kísérletekkel. Csak közbevetőleg jegyzem meg, én is voltam egy olyan fázisban, amikor pontosan azt éreztem, amiről te beszéltél nekem a génekkel kapcsolatban. Az említett három tényező ellenállt, sehogy sem sikerült közös, egységes ténykedésre, hatásra bírni őket. Már-már vissza akartam adni a megbízást, amikor egyik kollegám átütő eredményeket ért el, sikerült az eddig szokásos kémiai lézerektől eltérően szilárd halmazállapotú lézerkibocsátást elérni. A további együttes munka során eljutottunk oda, hogy a szilárd halmazállapotú lézerbázis az elektromosságot használja fel a sugarak kibocsátásához. Megalkottuk az új típusú lézerágyút, amely két másodperc alatt négyszáz támadósugarat képes útjára indítani s ez azonnal átlyukasztja a több centiméter vastag acéллеmezt is.

Kis szünetet tartott, ivott egy korty konyakot.

– Tudsz követni, Edina? Érthető számodra, amit eddig elmondtam?

– Teljesen világos, hogy eddig nem ismert, rendkívüli erejű fegyvert alkottatok. Csak azt nem értem, mire kell ez? A Land békés hatalom, senkit nem akar megtámadni, tudomásom szerint ellenünk sem irányul háborús fenyegetés. Vad Föld technikai szintje évszázadokkal van lemaradva a mienké mögött, nem beszélve arról, hogy Vad Föld országainak vezetői is gyakran hangoztatják, a Landot részükről nem fenyegeti veszély.

– Sok mindent mondhatnak a nyilatkozatokkal kapcsolatban – folytatta Alex, miközben szavait sokat sejtető gúnyos mosoly kísérte. – Amikor az ősidőkben Vad Föld népei ellenünk összefogva megtámadták kontinensünket, és hosszú véres harcokban kellett kivernünk őket, előtte évtizedekig békés szándékaikat hangoztatták, mígnem egy szép napon megjelentek hajóhadaik a partjainknál támadó, hódító seregeikkel... A nyilatkozatok addig érvényesek, míg a körülmények meg nem változnak. Vad Földön iszonyatos tömegű fegyver halmozódott fel, tankok, ágyúk, csatarepülőgépek, s gondolj arra is, hogy a nagy tudományos felfedezésekhez nem mindig szükségesek a jól felszerelt laboratóriumok. Az őskor egyik nagy tudósa, Einstein egy kis irodai szobában alkotta meg a relativitáselméletet, s fedezte fel az ikerparadoxon törvényét, még a Második Nagy Jégkorszak előtt. Az az igazság, hogy mi sem tudunk mindent Vad Föld országairól, lehetnek nekik is titkaik, melyeknek nem jutottunk még nyomára. És mi van akkor, ha esetleg a BANK vezetői arra az elhatározásra jutnak, hogy meg kell szüntetnünk a szétszúzott kontinensek kettéosztottságát, egyneművé kell tenni a Földet a Land törvényei szerint?...

– Emberéletek százezrei pusztulnának el, megsértenénk a Land alaptörvényét, az emberi élet védelmét – szólt közbe Edina. – Kétségbe ejtél Alex, az ilyesféle beszéddel...

– Jó, jó, csak hipotézisként vetettem fel a gondolatot – nyugtatta a feleségét Alex. – De még a legfontosabbat nem is említettem, s ebben már az én kutatásaimnak van döntő érdeme. Ennek az a lényege, hogy a lézérágyú tulajdonságait sikerült egy kézi-fegyverre redukálnom. A fegyver lézeres távolságmérővel és abszolút biztos célzó-műszerrel rendelkezik, éjjel is „lát”. Hamarosan ezekkel az új fegyverekkel látják el katonáinkat. A kísérletek során kutyákat használtunk fel célpontokként, mindegyiket fejbőlöttük éjjel, magasból. A sugár láthatatlan, a koponyába hatoló sugár azonnal megöli az agyat, a behatolás nyomát mindössze néhány megpörkölődött szőrszál jelzi a parányi lyuk környékén.

Edina rámeredt a férjére, mintha idegen embert látna.

– Miket beszélsz? Kutyákat öltetek meg azért, hogy aztán a fegyvereitek sikeresen gyilkolhassák az embereket?...

A Metropoliszban szigorú rendelkezések szabályozták a kutyák tartását, részben egészségügyi, részben biztonsági okokból, Kutyát sétáltatni csak az éjszaka meghatározott óráiban, a kijelölt körletek ösvényein, csak pórázon, gazdájuk felügyelete alatt lehetett. Ellenőrizték a kötelező védőoltások beadását, de a higiéniai szabályokat is, a kutya ürülékét, vizeletét sétáltatás közben is be kellett gyűjteni s az erre kijelölt ládába elhelyezni. Kirándulásra, tengerpartra kutyát vinni tilos volt, Vad Földről akár tengeralattjáróval, akár légi úton ejtőernyővel is letehettek veszedelmes szerkezetekkel ellátott, idomított kutyákat, az örök, ha tilos helyen láttak kutyát, azonnal agyonlőtték s a tetemeiket részletes vizsgálatra laboratóriumokba szállították.

Mindezek miatt a Metropoliszban nagyon ritkán lehetett kutyát látni. Edináék lakásához közel tanárember tartott egy nagytestű, sötétszürke Labradort, amikor éjszakai sétájára vitte a gazdája, Edina odament hozzájuk, megsimogatta, arcát odanyomta a kutya pofájához, kedves, barátságos állat volt, szívesen tartott volna egyet ő is, de Alex hallani sem akart róla.

Itt az étteremben eszébe villant Edinának, hogy mostanában nem látta a Labradort, pedig gyakran jött haza szomszédja a késő esti órákban a munkahelyéről. Elhatározta, alkalomadtán megkérdezi a tanárt, mi van a kutyájával?

– Nem gyilkolásról, nem emberölésről van szó – tiltakozott Alex. – Felesleges erről beszélni, te is tudod, mi a háború. Éppen az életek védelmében a megelőzésért van

szükség a mindig tökéletesebb fegyverekre. Ami meg a kutyákat illeti, mégsem lehet egyenlőségjelet tenni a kutya és az ember élete közé...

Néhány nap múltán Edina, amikor egyedül volt még otthon a késő esti órákban, kiment a házból levegőzni. A parkban sétálgatott, a Labrador jutott eszébe, remélte, hogy gazdája most is viszi sétálni. Valami aggodalom is motoszkált benne, csak nem érte valami baj az állatot, vagy gazdáját? Hiszen mindketten megbetegedhettek, bár az is lehet, hogy elkerülték egymást.

Várt jó ideig, a szomszéd házban semmi nem mozdult. Bár nem voltak összejáró barátok, becsöngetett. Kisvártatva megjelent az ajtóban pizsamában és házikabátban a tanár.

– Bizonyára felkeltettem, kérem, bocsásson meg – mentegetőzött Edina. – Régen láttam a kutyáját, a kedves, barátságos Labradort. Valamiképp nagyon megszerettem...

– Fáradjon beljebb, ne ácsorogjon itt a hidegben, estére mindig lehül a levegő.

– De a világért se zavarnám...

– Ugyan, mindig késő éjszakába nyúlóan olvasok. Őszintén szólván a képfal nem érdekel, a nagyszüleimtől rám maradt régi könyvekkel múlatom az időt...

– Csak néhány percre...

– Menjünk talán a munkaszobámba, itt javítgatom a diákjaim dolgozatait... A hálóban és a társalgóban pokoli rendetlenség van, egyedül élek itt, mióta a feleségemet elvitte egy galoppozó tüdőrák, amely egyébként gyógyítható, ha idejében felismerik, de ő, szegénykém elhanyagolta, hiába könyörögtem, nem ment orvoshoz, csak a végső stádiumban... Talán öt éve történt, nem is tudom, az idő gyorsan megy ki alólam.

Elhelyezkedtek az íróasztallal szemben, a kerek asztalka melletti bőrfotelekben. A falakat könyvespolcok borították, a könyvek java-része elrongyolódott, megkopott borítóval mutatta, valamikor nemzedékek forgatták lapjait.

– Az én koromban az ember már nem keres másikat maga mellé.

Edina a tanárra nézett. Eddig csak a sötétben találkozott vele, amikor a kutyával sétára indult, akkor magas, sovány férfit látott, ki a pórázt helyezte Labrador nyakára, most a lámpa fénye előadta összeszorított, keskeny száját, a halántékától lefelé futó mély ráncokat, a koponyáját borító rövidre nyírt, fehérre őszült haját s a mindezzel ellentétben levő lágyan sugárzó, barna szemét. Arra gondolt, erre a típusra mondják: meghatározhatatlan korú.

S mint az ilyenkor szokás, ha valaki a korát emlegeti, ő is megjegyezte:

– De hát maga még igazán nem panaszkodhat...

– Arra gondol, korai még a magányra berendezkedni. Hanem, az igazság az, hogy már elmúltam hatvan éves. Közel fél évszázadot éltünk együtt Szonjával, igen jó feleség volt, az a bizonyos gondoskodó, megóvó asszonytípus, de a fiúnk katasztrófája beárnyékolta az életünket. Gyanítom, hogy a nála kifejlődő rákba ez is belejátszott.

– Mi történt a fiúval?

– Tizennyolc éves volt, szenvedélyesen sportolt. Még akkor nem zárták le a Land légterét a Vad föld elleni biztonságból, motornélküli, vitorlázó repülőekkel szabadon lehetett repdesni a hegyek között. A barátai mondták el, váratlan tornádó tört be a gyakorló terepükre, a fiam épp fönt volt, talán hat-hétszáz méteren lehetett, a tornádó felkapta, felvitte húsz kilométeres magasságba, s onnan a földhöz csapta – elhallgatott. Edina nem merte megzavarni, a tanár maga elé bámult, nehezen tudott kibújni a múlt terhe alól, időbe telt míg újra megszólalt: – Tudja, ez a kettő sok volt, a fiam is, az asszonyom is. A kollegáim rábeszéltek a kutyára, akkor vettem magam mellé a

Labradort. Igazuk volt, sokat enyhített a magányon. A lakás rendben tartását, porszívózást, ablaktisztítást meg hasonlókat elvégzi a szolgálat, este házhoz hozzák a vacsorámat az étterem futárai, de amit a Labradortól kaptam, a húséget, az odaadó ragaszkodást, azt semmi más nem pótolhatta.

– Tulajdonképpen a kutya után akarok érdeklődni. Nem látom itt sem, a lakásban. Mi van a Labradorral? Kutyaklinikára került, megbetegedett?

A tanár sóhajtott:

– Nem, nem. Ennél sokkal rosszabb. Nem volt beteg, talán két hete a szokásos késő esti sétára mentünk a megszokott helyünkre, amikor teljesen váratlanul, minden előzmény nélkül a hátára fordult, égneket vetette a lábait, nem mozdult. Lehajoltam hozzá, fülemet a mellkasára tapasztottam, nem volt szívverése. Egy pillanat alatt múlt.

– Mi történt vele?

– Nem tudom. A legkülönösebb az volt, hogy minden értesítés nélkül, szinte azonnal ott voltak az egyenruhás emberek, oldalára fordították Labradort, egyikük a koponyáját vizsgálta, a feje tetejét, aztán hozzám fordult, s azt mondta, villámcsapás érte, valami kóbor villám, talán laboratóriumi kísérletekből szabadult el, mostanában sok van ilyen. Rám nézett, még azt is mondta, szerencse, hogy nem magát érte. A kutyámat betették egy alumíniumládába, azzal, hogy még további vizsgálatok szükségesek, és elvitték. Hát így maradtam újra egyedül, most már kutya nélkül.

Nagy csönd nehezedett rájuk, Edinát megbénította a szörnyű gyanú, hogy a kutya Alex kísérleteinek áldozata lett. Erről azonban nem mert mondani semmit, nem is lehetett, hisz ez csak egy feltételezés volt a sok lehetőség közül. Annyi féle-fajta kísérletezés folyt, Alex is régebben fénytani kísérletekről beszélt, s legutóbb a lézerrel kapcsolatban is említett valami elektromos sugarat.

Edina szólalt meg először:

– Borzasztó, rettenetes. Én csak ritkán láttam, mégis a szívemhez nőtt a Labrador... Átérezem a maga veszteségét.

– Köszönöm. De csak beszélek és magáról nem tudok semmit. Mivel foglalkozik? Ha csak nem fedi valami titokzárvány a tevékenységét...

– Génkutatásokkal. Az emberi szervezet génállományát, a gének tevékenységét vizsgálom. Ez maga nem titok, hiszen sokszáz intézmény foglalkozik ezzel, az újszülöttek génállományának, a szervezet várható irányultságának kiderítésével, mint tudja, a Land egész gazdálkodásának tervezésében ez nélkülözhetetlen. Az alkalmazott technikákat, módszereket s az eredményeket védi a titokzárvány, de feltételezem, ezek a részletek magát úgysem érdeklik.

– Így igaz. Csak annyit hadd jegyezzek meg, hogy a kutatások bizonyára nem korlátozódnak csak az újszülöttekre. A génekről annyi mindent összeírtak, publikáltak a tudományos folyóiratokban, hogy talán jogos a feltételezésem, hogy ön is valamely speciális ágazatban munkálkodik...

– Így van, de ez már védett, titkos, őrzött kutatási terület. Beszéljünk inkább magáról. Tudom, hogy tanár, a névtáblájára is ki van írva az azonosító kódja mellé. Mit tanít?

Edina gyorsan el akarta vinni a beszélgetést már irányba, feszülten figyelt, nem szólal-e meg a figyelmeztető Hang a koponyájában, hogy óvakodjék, nehogy tilos területre tévedjen.

A tanár kicsit megvonta a vállát unott fintor kíséretében:

– Ókori őstörténet, az Első Nagy Jégkorszak előtti országok. Népek, nemzetek

zűrzavara a társadalmi berendezkedésben, egymás közötti kapcsolatokban. Vallások, fantasztikus téveszmék, háborúk az akkori technika, a tudományok fejletlensége következtében. Mindaz, amit összefoglalóan őskori anarchiának nevezünk.

– Valami olyasmi volt ez, mint ami ma is létezik Vad Földön?

– Téveszmékben hasonlatos, de Vad Föld technikai fejlettsége összehasonlíthatatlanul nagyobb. Akkor még szó sem lehetett vonatokról, villamosokról, tankokról, repülőgépekről, a hadseregek lovon közlekedtek, a kard és a nyíl korszaka volt ez. Rejtelmes isteneké, kik valahol a világűrben trónoltak, ezek intézték az emberek, nemzetek, országok sorsát, ha megfelelő imákkal fordultak hozzájuk. Vad Föld mai állapotához csak a Második Nagy Jégkorszak után létrejött civilizációk hasonlíthatók. De ez már a mi múltunk is. Amikor a nagy harcot megvívtuk Vad Földdel, amikor csapataikat legyőztük és visszaszorítottuk őket a maguk kontinensére, körülbelül akkor voltunk mi is a mai Vad Földdel azonos technikai színvonalon. Aztán a fúziós energia birtokba vételével, a BANK uralomra lépésével, a Land megszervezésével elképesztő gyorsasággal magunk mögött hagytuk Vad Földet. A lemaradásuk behozhatatlan, hacsak nem egyesülnek velünk, erről azonban ők hallani sem akarnak. Ez már közismert tény, hiszen a tárgyalások után sokat foglalkoztak ezzel a témával a hírközlő szerveink.

– Való igaz. A férjem, Alex történelem-szakon is végzett, jelenlegi munkája, fénytani kísérletei mellett történelmi kurzusokat vezet főiskolákon, de amennyire én ismerem ezirányú tevékenységét ő a Naprendszer s benne Földünk múltjával, kialakulásával foglalkozik. Mindemellett barátaink társaságában, de kettesben is gyakran beszélgettünk Vad Földről, a fejletlen civilizációkról.

– Pillanatra türelmét kérem, hozok valami innivalót... Talán konyakot, jó lesz?

Edina beleegyezően bólintott, a tanár felállt, kisvártatva tálcára tett konyakos üveggel, poharakkal tért vissza. Koccintottak.

– Hajdanában ilyenkor azt mondták „egészségére”... – a könyvespolcok felé intett a fejével. – Azokban a régi irományokban olvastam a letűnt társadalmakról, emberekről, életformájukról, szokásaikról...

– Kedves jókívánság – mondta Edina. – Valóban aligha van értékesebb tulajdona az embernek, mint a jó egészsége, bár ma már nálunk aligha jöhet szóba valamifajta nehezen kezelhető, szokványos betegség. Kivéve természetesen a rákot... Egészségére tehát, kedves tanár úr!

– A tanár úrnak Róbert a neve, kedves szomszéd-asszonyom...

– Akinek a neve Edina...

Kiitták a konyakjukat, Róbert újat töltött, bár Edina tiltakozott:

– Már eddig is sokáig maradtam, nem akarok visszaélni a türelmével.

– Maradjon még, megszínesíti az unalmas estémet.

Kiitták a második konyakot is. Edina a poharát lefelé fordította:

– Eddig és ne tovább. Inkább valamit kérdeznék azokról a régi emberekről, régi társaságokról. Hogy érezték magukat a bőrükben?

– Ha jól értem a kérdést, arra keres választ, mikor volt jobb az élet, azokban a letűnt századokban vagy most?

A tanár újra töltött magának, ivott egy kortyot.

– Nézze kérem – s most tanárosra színeződött a hangja. – Bármelyik oldalról vizsgáljuk is a történelmet, mindig találunk benne olyan embereket, esetleg csoportokat, akik vagy előbbre akarnak menni az általuk elképzelt, áhított jövőbe, vagy hátrább, a

múltba. Ezek a kitérés kísérletek rendszerint kudarcra vannak ítélve, mert azok, akik uralják a társadalmat, nem hajlandók mozdulni se előre, se hátra. Miért? Mert hozzájuk folynak be az adók, ők építetik maguknak a csodálatos palotákat, az ő kezükben van a hadsereg, minden rendvédő szervezet, őket támogatja az éppen napirenden levő vallás, értük imádkoznak a papok – folytassam még? Nekik nagyon jó az, ami van.

– És a néptömegek? A sokaság? – kérdezte Edina. – A Vad Földről érkező híradásokban koldusokat is látni, éhező gyermekeket, családokat.

– Hát igen, ez így van és így is volt mindig a letűnt évszázadok folyamán. A hatalmasok megtalálták a megfelelő magyarázatokat, a papok, a vallások a nyomort, a szegénységet, a társadalom széttagozottságát annak a bizonyos, rejtélyes istennek az akarataként hirdetik. És ha a tömegeből, a sokaságból valaki a rendszer megváltoztatását követeli, valamiféle igazság felé törekszik, működésbe lépnek a törvények. A lázongó, békétlenkedő polgárra, ki már a határokat feszegeti, lesújt a törvény szigora. A hóhér lecsapja fejét, vagy felkötí egy szál kötélre.

– Igen, ez ismeretes, benne van a tankönyveinkben, tanultunk még az inkvizíciókról is, lángoló máglyákról, ólombörtönökről, kínzókamrákról. Ilyenek még a mi kontinensünkön is voltak, a Második Nagy Jégkorszak utáni civilizációkban, ha ugyan azokat már lehetett civilizációknak nevezni. Már megbocsásson, kedves Róbert, de a kérdésem nem erre irányult.

– Én pedig azt próbáltam felvázolni, hogy régi civilizációkban mi történhetett azokkal, akik nem jól érezték magukat a bőrükben – mondta a tanár mosolyogva. – De mégis érteni vélem a kérdése lényegét. Az ember természeténél, alkatánál fogva hogy érezhette magát a letűnt korok társaságaiban? Könnyű volna azt mondanom, ahány ember, annyiféleképpen. De inkább közelíteném a problémát máshonnan, az ember és a természet viszonyából. Azokban a régebbi, évszázadokkal ezelőtti társadalmakban az ember tevékenysége, élete szorosan kötődött a természethez. Bizonyára olvasott erről is, ha enni akartak, fel kellett szántani a földet, elvetni a búzát, rozsot, mikor a termés beérett, learatni, hazavinni, otthon kicsépelni, a magvakat malomba vinni, megőrletni, aztán kenyeret sütni belőle, tésztát gyúrni az ebédhez, nem akarom részletezni. Az ember rá volt utalva a saját testi erejére, ahogy akkor mondták, fizikai munkát kellett végeznie, mindehhez tudás és tapasztalat is kellett. Munkájában hűséges társa volt a ló, de azt is etetni, gondozni kellett. Az ember életéhez szükség volt a tűzre. Nem tudom, Edina, látott-e maga tüzet? Fahasábokat, melyekből lángnyelvek csapnak ki, melyeket lángok ölelnek körül? Az ember életéhez alapvető szükséglet volt a tűz, mely végigkísérte az ősember porondra lépésétől kezdve évezredek át a fejlett civilizációkban is. A tűzhöz fákat kellett kidönteni, erdőket irtani, ehhez fejsze kellett, fűrész kellett, a favágó ember az erő, a testi erő szimbóluma volt. Talán érti, mire akarok kilukadni? Az ember szimbiózisban élt a természettel, fákkal, bokrokkal, lovakkal, a saját testi erejét, találékonyságát állandóan használni kellett, próbára kellett tenni. A tél hidege ellen kemencéket épített a házába, a tehetősek kandallókat a lakásokba, Vad Földön sok helyütt ma is így hasznosítják a tűz melegét. Tudja, kérem, mikor ezeket a régi könyveket bújom esténként, néha én is kedvet érek, hogy a lábamat egy kandalló füzénél melengessem, hogy belebámuljak a fahasábokon táncoló lángokba. Természetesen ezek botor gondolatok, hiszen itt nincs kandalló, minden lakásban központilag szabályozott padlófűtés van, melyhez a hőt a fűzés energia szolgáltatja.

A tanár újabb kortyot ivott a konyakjából, elgondolkozott. Kisvártatva folytatta a szavait:

– Hogy visszatérjek az alapvető problémához: mikor érezte az ember jobban magát a régebbi társadalomban, társaságokban, vagy most – szavamra nem tudok megbízható

választ adni. Hiszen a Land olyan tökéletesen szervezett, felépített társadalom, hogy ebben csak jól érezheti magát az ember. Egy gondom van és ez pedig az, hogy ez a szuperteknika, ez az abszolút jólét és biztonság nem fog-e ránőni az emberre?... De, azt hiszem, ez még a mi életünkben elhanyagolható probléma.

– Mire gondol?

A tanár elhárította a választ.

– Ez már hosszabb fejtegetést igényelne. Talán majd legközelebb, amikor újra meglátogat...

– Azt hiszem, ez nem lesz mostanában, de ha előkerülök, szívesen jövök egy kis eszmecsere.

Edina arra gondolt, nem öntheti a tanárra minden gondját-baját az első véletlenül összejött találkozásukkor. A fejtegetéseiből az tűnt ki, hogy a Land társadalmával, a BANK által diktált konstrukcióval meg van elégedve, mindabban, amit elmondott, nem érintette a szabadság problematikáját. Talán, mert tanárként kötetlenebb a munkája, őt nem szorítják a titokzárványok, feltehetően nem hallja a Hangot, a szigorú kontrollt a gondolatai felett.

A későbbi napokban is, amikor visszaidézte a tanárnál töltött órákat, úgy érezte, jó emberszaga, ember-íze volt az otthonának, múltat idéző szavainak is.

Alex figyelmeztette, lassan lejár a heti gondolkodási idő, amit Karéitól kért a végső válasz megadásáig, hogy gyógyintézeti kezelés helyett elfogadja a Déli Régióban ajánlott munkát egy állattenyésztő telepen. Röviden döntésre jutott, Robinzonnal megüzente Karelnek, hogy megy szívesen, utazik, amikor az indulás időpontját kitűzik.

Elhatározásába döntően belejátszott Alex, aki szemmel látható büszkeséggel újságolta, hogy kísérleteik teljes sikerrel zárulnak.

– A légtérben hangtalanul veszteglő repülőgéppel meg tudják közelíteni azt a helyet, ahol a kiszemelt ellenfél elérhető. A gép órákat képes időzni földközelen, akár tízméteres magasságban is, éjszaka tökéletesen láthatatlanul. Amikor hazatér a Vad Föld kiszemelt katonai vezetője, a lézerfegyverrel fejbőlövik. Mint már említettem, nyoma sem marad, csak néhány megpörkölt hajsza a koponyája tetején.

Alex lélegzetet vett, habozott, hogy folytassa-e a megkezdett információt, de arra gondolt, Edina úgyis elutazik, a Déli Régióban, az állattenyésztő telepen semmi hasznát nem vehetné annak, ami még hátra van, beszélt tehát tovább:

– A legfontosabb talán a lézerfegyver felhasználását illetően az, hogy nemcsak Vad Földön, de itthon, a Land területén is fel tudjuk, fel fogjuk használni ezt a fegyvert. Arról van szó, hogy a társadalomra káros, javíthatatlan elemeket most már nem kell élve átszállítani Vad Föld valamely sivatagába, hogy ott pusztuljanak el. Bizonytalan, álhumanista intézkedés ez.

Edina nehezen kapott levegőt, mikor végre megszólalt:

– És az Alaptörvény? Az emberi élet sérthetlenségéről, védelméről?

Alex gyorsan válaszolt, mintha már régebben felkészült volna erre a kérdésre:

– És nem érzed, milyen álságosan történt ennek az Alaptörvénynek a megvalósulása? Hozzá kell tennem, eddig. Akit kivontak a Land társadalmából, azt letették Vad Föld valamely néptelen sivatagában. Nem ítélték tételesen halálra, gyakorlatilag igen. Vánszoroghatott éhenhalásra, szomjhalálra ítélve a homokdűnék között. Hosszú kínzás a halálig. Nem sokkal humánusabb a lézerhalál? Az elítélt nem érez semmit. Tegyük hozzá, Vad Földön esetleg a szállítógépet is lelőhetik, sokba kerül így, pilótával együtt.

Alex szemmel látható elégedettséggel beszélt, nem is titkolta, büszke arra, hogy az

ő kutatásai nagymértékben hozzájárultak a lézerfegyver tökéletesítéséhez. Kis szünet után témát váltott:

– Robinzonnal beszéltem, ő keresett. Mondta, Karéitól tudja, ki van tűzve az utazásod időpontja. Még azt is hozzáfűzte: Edinát én viszem ki a repülőtérre, a szükséges iratok, az áthelyezési okmány, a jegyek nálam lesznek, én adom át neki ezeket. Még valamit mondott, ami nagyon figyelemreméltó: Karéi is lemegy abba a Déli Régióba, ahol az új munkahelyed lesz, hogy személyesen ellenőrizze, beilleszkedésedet zökkenőmentesen biztosítsák, tökéletesen bizonyos abban, hogy rendbe fogsz jönni, s később folytathatod itt a génkísérleteidet. Karéi téged nem vár meg, továbbutazik, de számomra már ez is világosan mutatja, a munkád, az eddig elért eredmények is mennyire fontosak a Land vezetői számára.

Az indulást a jövő hét elejére jelölték ki, Edinának legyen ideje kollegáitól, főnökeitől elköszönni, poggyászát megfelelően előkészíteni, függőben levő adminisztratív ügyeit elrendezni.

Edina szeretett volna szomszédjuktól, a tanártól is búcsút venni, arra gondolt, talán egy meghitt, barátságos beszélgetésre is sor kerülhet, amikor megkérdezheti, mit ért azon, hogy ez a szuperteknika, ez az abszolút jólét ránőhet az emberre, így valahogy mondta, s hozzátette, ez már hosszabb fejtegetést igényelne...

Nem volt szerencséje, egyszer-kétszer becsöngetett hozzá, de a sötét lakásban semmi nem mozdult. Bizonyára elutazott valahová, talán rokonokat keresett fel, vagy téli szabadságot vett ki.

Az idő gyorsan telt. Kollegái, főnökei, kiktől elbúcsúzott, mintha már mindenről informálva lettek volna, nem mutattak meglepetést. Úgy tűnt, Edina áthelyezése a Déli Régió valamely állattenyésztő gazdaságába az élet legtermészetesebb fejleménye volna. Lelkére kötötték, adjon hírt magáról, ha már beilleszkedett, akár a képfalon keresztül is üzenhet. Miriam, a doktornő olyan képet kért, amelyen Edina lovagol, hangjából némi gúny is kicsengett, amikor a szavaihoz hozzátette: „lehetőleg széljárta mezőkön...”

Alex intézetét, kutatócsoportját új feladattal bízták meg, de erről nem mondhatott semmit, védte ezt is a titokzárvány. Úgy járt be a munkahelyére, mint korábban, Edina csak este találkozott vele munkanapokon, mint eddig, mióta együtt éltek.

Az idő téliesre fordult, az indulás előtti napon gyöngé porhó esett. Korán sötétedett, Edina még egyedül volt, kiment, mély lélegzeteket vett a hóillatú levegőből. Úgy tűnt, szomszédja háza elé megérkezett a tanár „papucs”, melyet megvilágítottak a belső fények. Jól látható volt a tanár, amint kiszállt a járműből, s utána nyomban kiugrott egy kutya is. A férfi észrevette Edinát, átkiabált: „Jöjjön, nézze meg Dzsonit! ír szetter, gyönyörű barna selyembundája van! Alomszelíd, ezt is szeretni fogja!”

Alex is most jött haza, elhaladt a kerítést jelző sövény mellett, befelé tekintett a lakására, látta, hogy Edina kilépett az ajtón, s elindult a szomszédságukban lakó tanár felé, aki új kutyájával érkezett a parkolóba.

Ő is beállt a tanár „papucs” közelébe. Hallotta, amint a szomszéd hívta Edinát, nézze meg az új kutyáját. Néhány pillanatra a kocsis műszerfalát vette szemügyre, elzárta-e a kapcsolókat, amikor újra Edina felé tekintett, látta, hogy az asszony néhány bizonytalan lépés után elvágódott, mintha még meg akart volna kapaszkodni a levegőbe, ez a mozdulat villanásnyi időre felidézte benne azt a fiatalasszonyt, ki a Megasztár fizető pultjánál előtte halt meg, s kit ő fektetett a sor szélére.

Öles léptekkel rohant be az udvarra, hogy talpra segítse Edinát, vele jött a tanár is, aki mellől nem maradt el a kutyája.

Az asszony mozdulatlanul feküdt előttük, úgy tűnt, elvesztette az eszméletét.

– Emeljük fel, vigyük be a házba – mondta Alex.

Óvatosan megfogták az asszonyt, a nappaliban a kerevetre fektették.

– Hozok egy pohár vizet, meg egy törülközőt...

A tanár Edina csuklóján a pulzust kereste, de nem találta.

– Jobb lenne talán a mentőket hívni – mondta bizonytalanul és rosszat sejtve.

Alex az asszony mellére tette a fejét, hogy szívhangot keressen, de nem hallott semmit. A tanár közben a mentőknek telefonált.

– Néhány percen belül itt lesznek – mondta.

Leültek a fotelokba, a kerevet mellett. Alex a feleségét nézte, az arca még őrizte a szépséget, de felvont szemöldöke, a szája sarkába települt, odafagyott két éles vonás, félig nyitott ajkai, melyekből mintha valami kiáltás szakadt volna ki, megdöbbenést, meglepetést fejeztek ki.

– Bizonyára lesz náluk szükséges műszer, készülék, ami újraélesztéshez szükséges. Lehet, hogy csak múló, átmeneti szív működési zavar, vagy kisebb agyvérzés, amit még ki tudnak védeni – mondta a tanár, talán csak azért, hogy Alexet nyugtassa.

Kis szünet után töprengve hozzátette: – Talán most fogyott el az életideje. Tudja, hogy van ez. A halál bármikor rácsaphat az emberre. Megy az utcán, a földalatti állomása felé, hirtelen összeesik, meghal. Így járt egy barátom is, mindnyájan irigyeltük őt, akik ismertük, makkegészséges, pirospozsgás ember, sportolt, mondhatni, soha nem volt beteg. Elvitték a mentők, boncolás, szívinfarktus. Mások kórházban, megint mások munka közben.

– Húsz éve élünk együtt, soha semmi baja nem volt Edinának. Munkájához tartozóan rendszeres orvosi ellenőrzésen esett át, a vizsgálatok semmit nem jeleztek, abszolút egészséges volt minden porcikája. Talán csak a szellemi tevékenységében mutatkoztak zavarok, rossz vélemények, idegeskedések, nyugtalanságok, de kizártnak tartom, hogy ezek ilyen mértékben befolyásolhatták volna a szervezet működését – töprengött Alex. Kisvártatva folytatta: – Érthetetlen és felfoghatatlan. Jövök haza, a sövényen belátok a házra, a szobákból világosság jön, mondom magamban, Edina itthon van, de jó, mindjárt leülhetünk vacsorázni, látom, amint kilép az ajtón, pár pillanatra szem elől tévesztem, mert ellenőriznem kell a „papucs” műszerfalát, s ezután már csak azt látom, hogy Edina tántorog, elzuhan.

Két kezébe temette az arcát, a szeme tele volt könnyel. Lappangó parázs égette, szörnyű gyanú, de nem merte szabadjára engedni, félt, hogy tűzvész lángjai lobbannak belőle.

A tanár részvétellel nézte Alexet, felállt:

– Keresek valami erőset...

– A tálalóban talál konyakot, meg poharakat... Ne haragudjon, de képtelen vagyok most Edina mellől elmozdulni.

A tanár visszajött az üveggel, poharakkal. Mohón felhajtották az italt mindketten.

– Még – szólt Alex.

A tanár újra töltött, megitták, hallgattak. Végre megérkeztek a mentők, az orvos bemutatkozott.

– Konrád doktor vagyok, személyi kódszámom 33m 872e 19.

Kucsmáját, bundáját letette, hajlott hátú magas sovány férfi volt, jó ötvenes, őszülő, göndör szakállal a mellére ereszkedett, mögötte várakozott műszereivel a két asszisztens.

A doktor a kerevethoz ment, kigombolta Edina blúzát, fülét rátapasztotta mellkasára.

– Kilépett az ajtón és elvágódott. Arcra esett, ennyit láttunk mindketten – mondta Alex, hogy tájékoztassa az orvost, aki már fel is egyenesedett.

– Nincs szívhang – mondta.

– Újraélesztik? – kérdezte a tanár.

A doktor megsimította Edina arcát, aztán óvatosan felhúzta szemhéjait, megnézte pupilláját, lezárta szemét. Keze tovább vándorolt a homlokán, fel a feje búbjára, betapogatott a hajába, odahajolt, közelről, és megnézte a koponyáját, a hajzatot.

– Villámcsapás – mondta, amint felegyenesedett. – Valami elszabadult gömbvillám lehetett, mostanában több hasonló esetem is volt. Nem messze, a másik negyedben van valamiféle elektromossággal foglalkozó nagy kutatóintézet, felteszem, onnan szabadulnak el ezek a kóbor villámok. Már jelentettem az orvostani központban, azt ígérték intézkednek – mintegy mentegetőzve folytatta: – Nem tehetek semmit, nincs segítség. Meghalt. A villám behatolt a koponyájába, azonnal elpusztította a legfontosabb idegközpontokat. Parányi lyuk, körülötte megpörkölődött hajszálok. Teljesen tipikus, ugyanez mutatkozott a többi halálesetnél. Jöjjön, kérem, nézze meg, tapintsa ki a sérülést a koponyatetőn...

Alex nem tudott mozdulni, eszelős félelemmel nézte a feleségét. Tudta, hogyne tudta volna, már akkor, amikor a gyanú parázslani kezdett benne, hogy Edinát lövés érte a lézer-elektromos puskából. Karéi cserbenhagyta a feleségét, elrendezte a likvidálását. De nem mondhatta meg, erről itt nem beszélhetett, a fegyvert, a kivégzéseket még védte a titokzárvány. A tanár lépett oda, megérintette Edina koponyáját, a megégett hajszálok.

– Így van, ahogy a doktor mondja – erősítette meg az orvos szavait, s még hozzátette. – Furcsamódon az előző kutyám, a Labrador ugyanígy végezte egy esti sétánkon. Akkor is azt mondták, gömbvillám...

Kintről, a bejárat felől zaj hallatszott, négy egyenruhás férfi lépett a szobába, hosszú szürke alumíniumládát hoztak magukkal. A doktor a kerevet felé intett, Edinát befektették a dísztelen, egyszerű koporsóba, rácsukták a fedelét, s már vitték is ki, az utcán várakozó szállító járműhöz.

Alex mindezt dermedten nézte, most letépte magáról bénultságát.

– Miért viszik el? Hagyják még itt velem... – kérte gyenge, erőtlen hangon.

Az orvos belebújt bundájába, feltette kucsmáját is.

– Tudnia kell kérem, hogy ez lehetetlen. A Land törvényei szerint halottat nem lehet élő emberek között hagyni egyetlen napig sem.

– Hová viszik?

– A központi orvosszakértő intézetbe. Meg kell állapítani a halál pontos okát, megvizsgálják a körülményeket, s ha minden rendben van, kiadják a temetési engedélyt. Még nekem is meg kell írni jelentésemet. Mindez gyorsan megy, holnap meg fogja kapni a szükséges papírokat.

Orvosi táskájából gyógyszeres dobozt vett elő, átadta a tanárnak.

– Legyen rá gondja, hogy a barátja este bevegyen belőle egy pirulát.

Intett az asszisztenseinek s együtt elmentek.

A tanár még maradt, nem akarta magára hagyni szomszédját.

Alex körülfuttatta szemét a lakáson, még ilyen üresnek soha nem látta. Minden a helyén volt, mégis, a szoba, a bútorok, az ajtók, ablakok minden pórusából süvített az

élettelenség, a lélektelenség, a magány hidege.

Most szakadt rá Edina hiánya.

– Tudja kérem – mondta a tanárnak, de úgy, mintha magának beszélt volna –, rákészültünk, hogy holnap reggel elmegy. Elutazik a déli tartományokba, munkát változtat, munkahelyet cserél. Tudtuk, hosszú ideig lesz távol, hónapokig nem látjuk egymást, én nem mehetek vele, engem ide kötnek a kísérleteim, a magam kutatásai, de ebből a legcsekélyebb gond sem keletkezett közöttünk. Akkor is egyé tartoztunk, ha nem voltunk együtt. Nem tudom, megérti-e ezt?... Talán ehhez ismernie kellett volna Edinát.

– Ismertem, egy este átjött hozzám – vetette közbe a tanár.

– Igaza van, most már emlékszem. Edina beszélt magáról, meg a kutyájáról, a Labradorról is. – Alex kis szünetet tartott. – Mit is akartam mondani? Ja, igen! Azt, hogy egymásnak soha nem hiányoztunk. Természetes és magától értetődő volt, hogy vagyunk, egymáséi vagyunk, egymásért vagyunk, ha nem is töltjük együtt a napjainkat. Betegsége, halálra soha nem gondoltunk, ilyesmiről nem is beszéltünk. Éltünk, olyan természetesen, ahogy levegőt vesz az ember. És most, hogy elvitték, hogy már nincs itt, hogy ez már végleges, hogy ami volt, befejeződött – ezzel minden kiürült. Elveszett belőle a szín, az értelem. Soha nem hittem volna... Edina nagy tudású, édes asszony volt...

Kibuggyant belőle a sírás, két kezébe temette arcát, rázta a zokogás.

A tanár vizet hozott. Barátian, részvétellel megérintette a karját, leült vele szemben.

– A szavak ilyenkor nem jelentenek semmit... Csak közhelyeket mondhatnak. Annyit mégis, jól ismerem ezt az állapotot. Elvesztettem a felnőtt fiamat, légikatasztrófa, utána a feleségemet, gyors tüdőrák, magamra maradtam. Nagyon nehéz volt, most is az. Sokat emésztődtem, gyötrődtem, végül is arra jutottam, az élet egyszeri ajándék. El kell fogadni. A kín, a szenvedés idő múltán enyhül. Vigaszt talál a munkájában, a barátokban.

Hangot váltott.

– Még nem vacsorázott, egyen valamit.

– Nem tudnék egy falatot sem lenyelni... Talán később.

– Legjobb volna, ha most lefeküdné. Vegyen be egy tablettát, de többet ne.

A tanár elment, vele Dzsoni, az ír szetter is.

Most, hogy magára maradt, s nem kellett alakoskodni, úgy tenni, mintha elhinné az elszabadult gömbvillámokat, a lappangó parázsból a harag, a düh, a bosszúvágy lángnyelvei törtek elő. Karéi elárulta őket. De hogy lehetett ilyen aljas?! Tudnia kellett, hogy Edina kivégzésével őt is halálra sebzí. Azt hitte talán, hogy ő végzi tovább a munkáját, mintha mi sem történt volna? Marad rendíthetetlen híve a Landnak, a Land társadalmának, ennek a minden ízében tökéletes, csodálatos konstrukciónak?!... bár az igaz, a Land társadalmi rendszerét Edina is helyeselte, mondta is nem egyszer, hogy ezzel nincs semmi baja, csak a szabadság... Karéi is kijelentette, ezzel a szabadságmaniával nincs gond. Most úgy ítélte meg, hogy Edina szembe ment a Land rendszerével. Megváltoztatta a véleményét; Edina valójában reformokat akar. Ez főbenjáró bűn, ki kell vonni a társadalomból.

... De téged is, Karéi. Van egy kísérleti lézer-elektromos kézfegyver a laboratóriumban, a munkahelyemen. Meg fogsz halni Karéi... De szétlövöm az irodát is.

Fogta az orvosságos dobozt és a vizespoharat, bekapott egy tablettát, üldögélt még, aztán bizonytalan léptekkel betántorgott a hálóba. Ledobálta a ruhát, magára húzta a

paplant. Az élet sok sziklameredélye elsimult, egynemű szürke fátyol borult mindenre. „Ez jó, ez jó” – motyogta. Még vetett egy pillantást az ablakra, látta, megeredt a havazás, laza, himbálózó függönyökben hullt a hó, gyorsan eltakarta az esti porhószőnyegen Edina testének nyomát.

Későn ébredt, a feje még kábult volt, átnyúlt a mellette levő fekhelyre, tapogatta a vánkost, a paplant, Edinát ott találja még, vagy már fölkelt, a fürdőszobában van, talán már a reggelit készíti?...

Az ágy üres volt, keze a gyógyszeres dobozt érintette, akkor szakadozott foszlá-nyokban visszajött az este emléke.

Felvillant előtte, amint Edina arcra zuhan a havas udvaron. Aztán Edina a szobá-
ban, a kereveten. Mozdulatlan arcán a megdöbbenés árnyéka. Arca, füle érzékeli, a test, a mellkas még meleg, de szívhang nincs.

Igen, a tanár is ott volt, meg a Dzsoni kutya. Igen, orvos jött, asszisztensek. Egyenruhások a nagy alumíniumládával.

Edinát elvitték.

A szoba forogni kezdett vele, ritmikusan mormolta maga elé: Edinát elvitték... Edinát elvitték...

Csend, mozdulatlanság.

Később a forgás megszűnt. Kibotorkált a fürdőszobába, magára eresztette a hideg zuhanyt.

Felöltözött, nézte az üres lakást. Hány óra lehet? Nem érdekelte. Edina nélkül ez egyáltalán nem érdekes.

Gépies mozdulatokkal ment a konyhába, elkészítette teáját, felvágottat reggelizett.

Valaki a havat verte a lábtörlőn, Robinzon berobbant a lakásba. Magához ölelte Alexet, szorongatta:

– Szegény, drága barátom! Edina, az a csodálatos asszony! Borzasztó, elviselhetetlen! Micsoda rettenetes tragédia!

Alex kibontakozott Robinzon medvekarjaiból.

– Ülj le te is, egyél velem. Mindjárt csinálok kávé.

Robinzon is evett néhány falatot, ivott egy korty teát, aztán beszélni kezdett:

– A képűtség a hajnali hírekben közölte, hogy Edinát (mondta a kódszámát is) a jeles génkutató tudóst tragikus baleset érte, egy elszabadult gömbvillám megölte. Éppen indultam volna ide, hozzátok Edináért, hogy kivigyem őt a reptérre, ahogy megbeszéltük. Nálam vannak a papírjai, a jegye a gépre, minden, csak az áthelyezési határozat hiányzott. Azonnal felhívtam Karéi titkárságát, bár nem reméltem, hogy őt megtalálom, néhány napja lement Délre, hogy munkáját végezze, de azért is, hogy a helyszínen legyen, amikor Edina megérkezik új munkahelyére, hogy segítségére legyen a beilleszkedésben. Megtudtam, Karéi az éjjel megjött, az ő speciális hírszolgálat azonnal értesítette a tragédiáról, egy katonai gép felhozta.

– Megölöm – mondta Alex.

Robinzon hitetlenkedve, megdöbbenve nézett rá.

– Kit akarsz megölni? – kérdezte.

– Karéit. Ő rendelte el Edina kivégzését. Csak ő tehetta.

– Honnan tudod?...

– Nála volt minden információ. Személyesen is beszélt Edinával, megnyugtatta, áthelyezik Délre, egy állattenyésztő farmra. Csak ő változtathatta meg a saját határoza-

tát. Kivégeztette Edinát. Hazugság volt Edina betegségének nagylelkű elbírálása. Piszkos család, rohadt átverés. De megfizet érte.

Robnizon megtömkölte pipáját dohánnyal, rágyújtott, nagy füstfelhőt fújt maga köré.

– Van valami italod? – kérdezte.

– Menjünk át a nappaliba. Talán még lötyög valami az üveg alján.

Ittak. Alex a kerevetre mutatott:

– Ott feküdt Edina, holtan. Onnan vitték el a hulláját – feljajdult. –Jaj, Robnizon! Megölöm Karéit, aztán magamat is.

– Beszélhetek? – Robnizon higgadtan nézett Alexre. – Benyargaltam Karelhez, az irodájában találtam rá. Örjögött és tombolt. Elutazása előtt elkészítette az iratokat, minden tökéletesen rendben volt, úgy ahogy veletek, Edinával megállapodott és azután elment, a Déli Régióba. Azonban ő, aki mindenben hihetetlenül körültekintő, nagyon okos volt, valamire nem gondolt, valamire nem számított. Hogy világosan megértsd ezt a rettenetes tragédiát, tudnod kell a részletekről is.

– Miféle részletekről? Egy gyalázatosan kitervelt gyilkosságnak miféle részletei lehetnek, amik engem érdekelhetnek?! – vetette közbe a dühtől fuldokolva Alex.

– Engedd meg, hogy folytassam... – kérte Robnizon. – Egy kicsit légy türelemmel, míg mindent elmondok. Tehát, amint az imént említettem, Karéi elkészítette az Edina áthelyezéséről rendelkező iratokat, rábízta a titkárságra, ott kellett volna nekem is átvennem ezeket, miután ő elutazott. Csakhogy a titkárság vezetője, amikor átnézte a papírokat, észrevette, hogy egy pecsét hiányzik az áthelyezési okmányról. Enélkül pedig a titkárság nem adhatja ki azokat.

– Miféle pecsétről van szó?... Miféle átkozott pecsétről?!...

– A Nagy Gazda pecsétjéről, jóváhagyásáról.

– Az ki?! Az Elnökség valamelyik tagja?... Sohse hallottam róla...

– Nem is hallhattál! A Nagy Gazda nem ember. Egy gép, egy szerkezet, a Land legkiválóbb tudósai alkották. Abban a szupertitkos számítógép-birodalomban van elhelyezve, melynek hollétét csak az Elnökség ismeri, meg az a néhány tudós, aki a számítógépek működését felügyeli, de ezek ott is laknak, azon a telepen a Land polgáraival nem érintkezhetnek. Ebben az épületkomplexumban van betelepítve a Nagy Gazda. Ne gondolj valami szobavagy háznagyságú monstrumra, mindössze akkora, mint mondjuk egy éjjeliszekrény az ágy mellett. Tele van mikroszkopikusra kicsinyített alkatrészekkel. A Nagy Gazda mindent tud, mindent megőriz, ha kérdezik, mindenről véleményt mond. Nincsenek érzelmei, ezért a tudása és az ítéletei megbízhatóbbak az emberi agynál. Alkotói nevezték el Nagy Gazdának, teljesítményére, tudására utalva ezzel a névvel. Ennek a szerkezetnek csak az Elnökség tagjai tehetnek fel kérdéseket.

– Na de Karéi már messze járt – vetette közbe Alex.

– Várjál még, valami idetartozik. Az Elnökség régebbi határozata szerint minden áttelepítési, áthelyezési döntést a Nagy Gazdának kell jóváhagynia, vagy megváltoztatni, ugyanez vonatkozik a likvidálásokra is. Karelnek Edinával kapcsolatban meg sem fordult a fejében a Nagy Gazda, Edina orvosi eset volt, áthelyezése a Déli Régióba gyógyulását segítette volna. A titkárság Edina ügyének részleteit nem ismerte, nem is ismerhette, hisz ez Karéi szuverén döntése volt. Csak egy áthelyezési határozatot kaptak a kezükbe, melyről még hiányzott a Nagy Gazda pecsétje. Átküldték tehát az Elnökség titkárságára, onnan automatikusan a Nagy Gazdához továbbították. Karéi már messze járt, az adminisztráció ment a maga megszokott útján. A Nagy Gazda mindent átvizsgált, valamennyi jelentést, észrevételt, ami Edinára vonatkozott. A számítógépek

tárolóiból magához hívta a vitáitokat, azt is, ami a Rózsakő-cseppkőbarlangban elhangzott, de a halászok éttermében lezajlottat is. Megváltoztatta az áthelyezési határozatot, Edinát a Land ellenségének minősítette, részletes indokolással elrendelte azonnali likvidálását. A tudós, aki a Nagy Gazdát szolgálta, továbbította a határozatot a végrehajtó egységnek...

Alex felugrott, két kezével szorította a halántékát, üvöltött.

– Nem bírom!... Ebbe bele kell örülni!... Egy gép... A Nagy Gazda... Mi ez?! Mi ez?!... Te meg tudod érteni? Halálba küldhet embereket?... Akiben nincs szív, érzelem... Szuverén módon meggyilkolhatja a feleségemet, az én asszonyomat?!...

Rádobta magát a kerevetre, zokogott.

– Edina nem volt ellenség. Hűségesen szolgálta a Landot.

Tördelte a szavakat:

– Egy gép... Föléje nő azt embereknek... Rátelepszik az emberi világra... Szörnyű...

Eltökélten ingatta a fejét:

– Gyilkos szerkezet... Szétlövöm, összetöröm egy baltával!...

Robinson csillapította:

– Próbálg megnyugodni... A Nagy Gazdához nem tudsz hozzáférni. Páncélteremben őrzik, mire elégnéd, az őrei tízszer is agyonlőnek... Tudom, nagyon nehéz megérteni. A Nagy Gazda a rábízott feladatot teljesítette. Keserves dolog tudomásul venni, de majd ha józanul tudsz gondolkodni, megérted, valójában senki sem hibázott, mindenki végezte a dolgát előírászerűen. Legfeljebb a rendszert, a konstrukciót hibáztathatod, de akkor szembekerülsz a Land társadalmával...

Felállt.

– Mennem kell. Vegyél be a doktor tablettáiból. Később eljövök, hozok enni-innivalót. Talán az volna a legjobb, ha sétálnál a parkban, a friss levegő, a hó, a fagy jót tesz...

Alex a következő napokban nem járt be a munkahelyére, kollegái-főnökei felhívták, részvétüket nyilvánították a tragikus baleset miatt, néki javulást kívántak, remélik, hamarosan újra munkába áll.

A napok gyorsan sorjázta, hetekké álltak össze. Gyakran kérdezte magában: de hát ki a gyilkos?... Idővel megértette, a Nagy Gazdát nem hibáztathatja. Robinson egy alkalommal elmondta: a Nagy Gazda elképzeltetlenül okos, ő dolgozta ki az új utazásukhoz szükséges anyagok paramétereit, korrigálta a megörökölt tudományos téziseket, bebizonyította, hogy át lehet törni a fény sebességét, így jöhet létre az ikerparadoxon. Ennek működését az ő hármassuk be is bizonyította. A Nagy Gazda nélkülözhetetlen része a Land fejlődésének, ellenőrzi, korrigálja a felhőkarcolók építési terveit, a hidak konstrukcióit.

... Az élet lassan kiürült körülötte. Nem érdekelte a képfalon sugárzott műsor, se a hazai események, a Land élete, se a tudományos-fantasztikus sorozatok, de nem keltette fel érdeklődését a Vad Föld sem, az ottani világról átvett híryanag.

Az esték voltak a legnehezebbek, az elalvás előtti órák. Minduntalan elébukkant a kép, nem tudott szabadulni tőle, Edina arcra bukva fekszik a porhóban. Értzi a parányi lukat a feje tetején, a megpörköldött hajszálak között. Akkor, amikor lehajolt hozzá s ujjhegyei megérintették és leleplezték a szörnyű valóságot, ott, azokban a pillanatokban szakadt szét benne, zuhant alá hegyomlásszerűen, többé fel nem hozható mélységekbe az ő egész hite, bizalma, hűsége a Land rendszere, konstrukciója iránt. De

mindez csak később tudatosult benne.

Az Edinával töltött évek, a múlt minduntalan elé állott. Szabadság a Déli tengerpart üdülőjében, Edina fürdőruhában jön ki a vízből. Gyönyörű, hibátlan alak, karcsú derék, pompásan formált mellek, hosszú combok, finom művű bokája belesüpped a forró homokba, haját leszorítja az úszósapka, arcáról, karjairól csöpög a tengervíz, rá is fröccsent néhány cseppet, vidáman kiabál: „Csodálatos a tenger, Alex! Gyere, ússzunk egyet, ne lustálkodj!”

... Változik a kép, most a szokott baráti társaságukban látja Edinát. Hozza a kávé, kínálja a konyakot. Hallja a hangját, barátságos kedves szavait... A szeméből szívélyes készség világít...

De mindezekre ő egyáltalán nem figyelt. Edina megszokottan ott élt mellette, valamiképp olyan természetesen, ahogy lélegzünk, jószerivel csak akkor hallgatott rá, amikor már megbetegedett, amikor a Land törvényeit kritizálta, bírálta a maga sajátos nézőpontjából, meggondolatlanul, veszélyesen. Amikor ő mindenáron vissza akarta tartani... Meg akarta állítani.

Edina volt az élet melege.

Azután egy este, váratlanul megjelent lezárt szemhéjai mögött a puska. A lézer-elektromos kézifegyver. Az ő találmánya, az ő alkotása. Ott lebegett előtte, függőlegesen, mintha mondani akart volna valamit, közölni valami érdeklegeset, de néma volt, bár elűzhetetlenül makacs. Ha egyszer megjelent, távozni nem volt hajlandó. Mennél inkább szerette volna kikerülni ezt a látomást, annál következetesebben visszatért, csak az altatók által előidézett álomba zuhanás szabadította meg tőle.

Ahogy időben távolodott a tragédiától, úgy koptak benne a bosszúvágó körvonalai, csak a fájdalom maradt meg nem gyógyuló, sajgó sebként s Edina jelent meg halványuló álomképként lezárt szemhéjai mögött, ha alváshoz készülődött. És nagyon gyakran társult ehhez a látomáshoz a puska is.

Azt vette észre magányos gondolkodásai, töprengései közben, hogy Edina halála óta a felháborodás, a harag, a gyűlölet részelemei a Land társadalmi szerkezetének masszív elutasításává álltak össze. Néha felsóhajtott; „ugyan nem akarok lovagolni, de úgy látszik, mégis Edina nyomdokaiba léptem...”

Tulajdonképp nem is bánta ezt a változást, fordulatot eddigi hajthatatlan, szilárd Land-párti meggyőződésében. Várta az elkerülhetetlennek látszó következményt, hogy a Nagy Gazda rá is kimondja az ítéletet és saját felfedezésével, alkotásával, a lézer-elektromos puskával fejbe löjék, hogy osztozzon Edina sorsában. Sötétedés után sokat járkált a szabadban, a parkok ösvényein, álldogált a lakása bejárata előtt, nézett át a szomszédba, hátha látja a tanárt Dzonival, az ír szetterrel, de odaát nem mozdult semmi, mintha a ház lakója vidékre költözött volna. Edina említette amikor a szomszédal folytatott beszélgetése szóba került, hogy a tanár mondott valami olyasmit, hogy ez a szuperteknika ránőhet az emberre... Mire gondolhatott? Talán a Nagy Gazdához hasonló konstrukciókra? Robinzon említette, hogy előbb-utóbb minden kiszivárog, s azután az emberek fecsegnek. Meglehet, a tanár fülébe is eljutott valami.

Nehezen szánta rá magát, de egy alkalommal „papucsában” ült s kiment a temetőbe. Az irodán útba igazították, hamar megtalálta Edina síremlékét. Márvány obeliszk volt, rajta aranybetűs felirat: „Edina 198ezer 275, a Land kiváló tudósa, kit kutatási közben tragikus baleset ért. Munkássága a Land társadalmának fontos építőköve, nem felejtjük.”

Az obeliszk talapzatára piros rózsacsokrot helyezett valaki. Talán valamelyik kollegája, talán Karéi vagy Robinzon?

Ott állt Alex az obeliszk előtt, a fagyos szélben, mely átsüvített a temető fái és

síremlékei fölött.

Ez marad egy életből? Se egy fénykép a síremléken, semmi. A Land törvényei szerint ha valaki átlép az elmúlásba, többé nem tartozik az emberi világba. Az állam hamvasztatja, hozzátartozója a temetők gondnokságán tudhatja meg, melyik parcellában helyezték el a hamvakat, ha egyáltalán érdeklődni akar utána.

Alexben most felidéződött az az emlék, amely Vad Föld fővárosában rögzült beléje, amikor temetési menettel találkozott. Hallani vélte a szomorú-fájdalmas dalt, melyet a koporsót kísérő sokaság énekelt, maga előtt látta a gyászolókat megelőző férfit, ki magányosan lépdelt a halottas kocsi után, zokogott, a fájdalom időnként meghajlította, csaknem a földre lerántotta.

... Emberi világ, emberi gyász. Barátok-rokonok fájdalma, együtt osztoznak a veszteségen. Talán úgy könnyebb elviselni?...

Észre sem vette, hogy már hangosan beszélt, hogy már Edinához intézte szavait. Valakihez, akinek emléke itt lebegett a szürke márvány obeliszk felett.

... Igazad volt, százszor, ezerszer igazad volt mindenben.

A fagyos szél viharosra erősödött, havat hozott, kezdetben finom porhó szitálta be a temetőt. Alex akaratlanul is ott látta az obeliszk mellett Edina testének lenyomatát, felidéződött benne, ahogy ujjai érezték a megpörkölődött hajszálakat.

Szemét elöntötték a könnyek.

... Jaj, jaj, Edinám... Itt áll a gyilkosod... Én alkottam a fegyvert, hogy embereket öljön itt a Landon is... Az életteddel fizettél, hogy megérthesselek.

Nehéz, tántorgó léptekkel ment vissza a „papucsához”.

Robinson gyakran meglátogatta Alexet. Kezdetben vigasztalta, nyugtatta, próbálta elérni, hogy lehiggadjon, hogy visszataláljon a munkájába, tudóstársaihoz, megszokott életformájába, segíteni akarta, hogy áthidalja az űrt, amit Edina elvesztése jelentett, de az utóbbi időben egyre kedvetlenebb, morcosabb lett, hallgatagon bámult maga elé, olyannyira, hogy erre már Alex is felfigyelt s megkérdezte, nincs-e valami baja, nem érte-e váratlan kellemetlenség?

– Az a bajom, ami a tiedé. Edina halála. Edina kivégzése.

– De hisz te magyaráztad nekem, hogy az események láncolata, hogy az adminisztráció, a Nagy Gazda, hogy senki sem vonható felelősségre... Nem mintha ez engem egy pillanatra is megnyugtatót volna. De végül is más a te helyzeted s más az enyém.

– Hozzál valami erőset, konyakot vagy viszkít... Talán el tudom magyarázni...

Ittak. Mintha hosszú monológot folytatna, úgy szólalt meg Robinson:

– Talán említettem is már nektek, amikor az űrutazásunk után visszatértem, már nem volt családom... Az ikerparadoxon. Nem volt rokonom se, akik barátként hozzám tartoztak, mind elmentek, megöregedtek és meghaltak. Csak hárman maradtunk Karéi, Ferdinánd és én. És akkor a jó sorsom összehozott veletek. Veled és Edinával. Ti lettetek a családom, akikhez tartoztam. Ugyan erről soha nem beszéltem nektek, de talán megéreztétek, hogy ti vagytok nékem a legfontosabbak...

– Igen, igen – bólogatott Alex. – Magamban gyakran mondogattam, talán Edinának is említettem, Robinsonban bízni kell... Ebben nyilván benne volt, hogy hozzánk tartozol.

– Eleinte próbáltam racionális oldaláról megközelíteni Edina halálát. Téged is ezzel nyugtattalak, hogy végül is a dolgok kiszabadultak az emberek kezéből. Az adminisztráció, a Nagy Gazda. Nincs bűnös, nem tehet róla senki.

Az asztalhoz csapta konyakos poharát, felordított:

– De Edina meghalt!... A család melege elveszett! A jószág, ami a tekintetéből, minden mozdulatából áradt! A kedvesség, ahogy hozzám szólt...

Elhallgatott, könnyek gördültek végig az arcán.

Idő múltán mondta Robinzon:

– Kiürült az életem. Ahogy teltek a hetek, úgy értettem meg, hogy ő volt számomra a kapaszkodó. Egyre gyakrabban kértem magamtól, mire jó még ez az egész?... Az életem. Hogy egy-egy postajáratot felvigyek a Marsra?

– A Marsra?... – kérdezte Alex. – Mi van a Marson? Egyszer, valamikor említettél valamit a Marsról, de azóta se került szóba közöttünk...

– Nem beszéltem róla, a Marsról szóló minden információt titokzárvány véd. De most már nem érdekel a titokzárvány. Egyszer úgyis elmegyek ebből a „titokországából”... Talán valamelyik űrhajóból kilövöm magam a világűrbe s keringeni fogok én is jégoszoborként, mint egy aszteroida... Lehet ennél gyönyörűbb halála egy űrhajósnak?...

– Miket beszélsz... Képtelenség. Nagyobb realitása van annak, hogy téged is agyonlőnek velem együtt. De a Marsról még mindig nem mondtál semmit...

Robinzon keserűen nevetett:

– Agyonlőni?... Hát persze, te nem tudhatod... Amilyen szigorú titkossággal határozott az Elnökség a lézerpuskás fejbélővésekről a Land területén, most ugyanilyen titkossággal megtiltotta. Maradt a régi bevált módszer, a Vad Föld, a sivatag...

Úgy tűnt, valamelyest megnyugodott. Elővette pipáját, megtömkölte a herezacskóban levő dohányból és rágyújtott.

– Ja, igen, a Mars... Amióta arról a nagy űrutazásról hazajöttünk, bennem az idő összevissza jár. Nem tudnám pontosan megmondani, hány éve volt, hogy a felküldött űrszondák vizet találtak, a felszín alatti jégtengereket. Aztán ment az ember is, a Land tudósai. A mindaddig csak a Földre csapódó meteoritokból ismert, különleges értékes fémeket, érceket a Marson könnyen hozzáférhetően, felszíni bányászattal lehet megszerezni. Ilyen fémekből épült a mi űrhajónk is, amivel hármasban kimentünk a világűrbe... Tucatnyi tudós tartózkodik most is a Marson, ők irányítják, felügyelik annak a többszáz robotnak a munkáját, amelyek az ércek kitermelését végzik. Néki viszek meghatározott időközökben élelmet, postát, utasításokat, merre irányítsák a robotok tevékenységét. A kitermelt érceket automata űrhajók hozzák...

– De miért is mondd ezeket most nekem? – kérdezte Alex.

– Megfordult a fejemben, oda menekülhetnénk... Mind a ketten... Edina halála óta magam is úgy érzem, egyre jobban szembekerülök a Land törvényeivel. Egy napon a Nagy Gazda rám is kimondhatja a likvidálást. A Marson nem érvényesek a Land törvényei. Talán tizenkét tudós, egymástól országnyi távolságban. Hamar beilleszkednék közéjük... Azt mondanánk, speciális kutatásokat végzünk. Engem már ismernek a postajáratok révén.

Fölállt, búcsúzott:

– Gondold át, fontold meg, amit mondtam...

– De... És ha közbelépnek?... Hiszen téged is megfigyelnek...

Robinzon legyintett:

– Karéi parancsnoksága alá tartozom... Kívül esek a hatáskörükön...

Alex kikísérte. Robinzon még kiszólt a „papucsából”:

– Két-három nap és jövök. Ha maradsz, néked a Vad Föld, a sivatag. Nékem a világűr, mindenképpen megyek...

Már másnap este megjelent.

– Jössz ugye?... Sietnünk kell, téged megfigyelhetnek, és ebből megtudhatják, mire készülünk.

Alex az éjjel eldöntötte, megy Robinzonnal. Úgy tűnt, a Mars érdekes kaland lesz, a sivatag a biztos halál. Sokat vívódott, töprengett, Edina likvidálása után van-e valami értelme egy elképzelt, bizonytalan életnek? Hisz nincs társa, Edina halála után magára maradt. Azután arra gondolt, Robinzon itt áll mellette, Robinzon a segítőkész igaz barát. Robinzonban bízni kell.

– Ne csomagoljál élelmet, ott fenn mindennel elleszünk látva. Meleg felsőkabátot hozzál, meg könnyű sapkát. Legfeljebb két üveg vizet tegyél egy válltáskába, ezekre szükség lehet, amíg megtaláljuk valamelyik tudóst. Gyakran előfordul, hogy nincsenek a leszállópálya közelében. A doktor tablettáit is hozd!

A katonai repülőtér egyik félreeső hangárjához irányította Robinzon a „papucsát”. Odabent várakozott egy ezüstösen csillogó, henger alakú magas, hosszú szerkezet. Könnyű fémlétra vezetett a pilótafülke ajtajához, amely most nyitva volt, mintha csak órájuk várt volna. Meghajolva léptek az alacsony, szűk helyiségbe, a mellmagasságig érő műszerfal fölötti üveglakon jó kilátás nyílt az előttük nyújtózó kifutópályára s az oldalt magasodó épületre, melyből egy férfi lépett ki. A hangárig vezető út fölötti erősfényű ívlámpák megvilágították a vastag bundába burkolózott, kucsmás férfit, kinek arcát gondosan nyírt szakáll keretezte, jobb lábára erősen bicegett, járását ezüstoffényű sétabotja segítette, bal vállára akasztva viselte lézer-elektromos karabélyát.

– Ferdinándtól nem kell tartanod, mindenbe be van avatva, ő a mi szövetségeseink, most a biztonságunkra felügyel – mondta Robinzon.

Ferdinánd megállt a hangár bejáratánál. Robinzon bekapcsolta a gép reflektorait, melyek megvilágították a kifutópályát, egyidejűleg a műszerfalon is fény derengett. Alex mellkasát két acélkar ölelte át, combjain is átnyúlt egy kar: bele volt szorítva az ülésbe.

– Csak a biztonságod miatt van, ha esetleg manőverezni kell – mondta Robinzon és nevetett: – Az ember könnyen kerülhet a súlytalanság állapotába...

A műszerfal kapcsolóin dolgozott, a motorok beindultak, a gép megemelkedett majd a betonpadozat fölött lassan kisiklott a hangárból. A bejáratnál álló Ferdinánd kucsmájához emelve kezét tisztelgett, Robinzon intett neki. A gép, miután már a szabadban volt, megállt, majd oroslánordítást hallatva nekilendült, orrát felemelve fúrta magát a hófelhők fölé. Motorjainak hangját nem lehetett hallani.

– Ez az egyetlen konstrukciós hibája van a madárkának – mondta Robinzon. – Induláskor ez a rettenetes hang. Helyből startol, fent már tökéletesen hangtalan. Olyan magasságban repül, hogy Vad Föld radarjai nem észlelhetik.

– Vad Föld? – kérdezte Alex. – De hiszen a Land fölött megyünk a Mars felé...

– Ez igaz. De utánunk küldhetnek egy elfogórakétát a világűrbe is.

– Most milyen magason vagyunk?

– Tizenháromezer méter. De maradj csöndben, koncentrálnom kell, pillanatra sem lazulhat a figyelmem. Majd később minden megbeszélünk...

Alex a fölējük boruló égboltot nézte. Csillagok milliárdjai, olyan erős fénnel ragyogtak, amilyenek a földről soha nem látta őket. Csodálatos élmény volt ez a hangtalan száguldás az éjszakában.

Nem figyelte az idő múlását, nem tudta, hány óra vagy hány perc telt el, de úgy tűnt neki, mintha a gép orra lefelé irányult volna. Ez még nem lehet a Mars. Kizárt dolog, akármilyen gyorsan megy ez az űrhajó, ha át is lépi a fénysebességet, az utazás tovább

tart. Eszébe jutott az is, hogy a „lázongó ifjúságnak” tartott előadásaiban említette; a Földnek a Naptól mért átlagos távolsága 150 millió kilométer, ezt használják a csillagászok mértékegységnek, ezt nevezik CsE-nek, a Mars 1,524 CsE távolságra van a Naptól. A fény terjedési sebessége 300 ezer kilométer másodpercenként, az annyi mint... Gondolatai megszakadtak.

Ahogy az orr-ablakon kinézett, az űrhajó leszálló reflektorainak fénykévájében hullámos dombokat látott alattuk elrohanni, majd sebességük észrevehetően csökkent, sík terepre értek, a gép megállt. Az öt ölelő acélkarok leváltak róla, a mellette levő kabinajtó is felnyílt. Robinzon intett neki:

– Lépj le. A gép a homokon fekszik, ide nem kell létra.

Alex habozva szólalt meg:

– Hol vagyunk? Mi ez az egész?

– Vad Földön vagyunk, a sivatagban. Kiszállsz és megtörtént a likvidálásod.

– És te? Jössz te is?...

Robinzon lenyújtotta a táskát a két üveg vízzel és a doktor tablettáival, aztán még két tábla csokoládét is ledobott.

– Fogd csak, a víz az én személyes ajándékom, meg a csokoládé is. A többieket, akik ide kerülnek, víz nélkül teszik ki.

Leült a gép ajtónyílásában, lábai kinyúltak a homok fölé. Alex kezében a táskájával állt a homokon, megdöbbenve nézett fel és gyámoltalanul sürgette:

– Robinzon... Mondj már valamit...

A barátja elővette zubbonyából a pipáját és a herezacskót, kényelmesen megtömte a pipát, rágyújtott, kifújta a füstöt.

– Nem hosszú ez a történet, Alex. A Land belső elhárításának tisztje vagyok, személyi kódomban 130 per 98 és 29.

– Robinzon, a legjobb barát... Robinzonban bízni kell, mondtam ezt Edinának is – kutatva nézett a pipázó férfire. – Annyira szerettünk, tiszteltünk és becsültünk mindketten... Az első szóra elhittem, hogy megyünk a Marsra. Nem latolgattam, nem mérlegettem, hogy van-e ennek esélye, megszökni a Landról... Vakon bíztam benned.

Sóhajtott, leült a homokba.

– Elárultál minket, Robinzon. Ennél jobb lett volna, ha fejbe lönek engem is.

A leszálló reflektorokból hátra is szitált a fény, a kabinban világította mennyezetlámpa, a műszerfal is derengett, mindketten látták egymást.

– Nem árultam el senkit, se Edinát, se téged – Robinzon kis szünetet tartott, fújta a füstöt. – Mondom neked, nem hosszú ez a történet, Alex. Amikor mi hárman visszaérkeztünk az űrutazásból, Karéit kinevezték Aligazgatónak és beemelték az Elnökségbe. Őrá bízták a Land belső védelmét, a hírszerzést és elhárítást, odavett maga mellé engem is, tisztii rangban. Kezdetben végeztem megfigyeléseket, jelentettem a Landra veszélyes elemeket. Ti ketten Edinával nem voltatok azok. Akiket likvidálni kellett, azok valóban szervezkedtek, összeesküdtek a Land társadalmi rendjének megdöntésére. Edina magatartását, nézeteit Karéi személyesen vizsgálta, ő döntött arról, hogy számára kedvező munkahelyre kell küldeni. Ismered a fejleményeket, Karéit nem terheli felelősség. Az Elnökség Karéi javaslatára állította le a Landon belüli fejbőlövéseket. Veled másként alakult a helyzet. Edina halála téged megfordított, szembeállított a Land társadalmával. Megtagadtad és bosszút akartál állni. Hiába figyelmeztettelek, hiába óvtalak, hogy veszélybe sodrod magad. Megtörtént, a Nagy Gazda eldöntötte a sorsodat.

Kiveregette pipájából a hamut.

– Már hosszú ideje nem figyelek senkit, nem jelentek. Amióta a technikai hálózat kiépült, erre nincs szükség, mindenkiről tudnak mindent. Más beosztást kaptam, úrutazási tapasztalataimat hasznosítom. Meg akartalak téged menteni, ezért gondoltam a Marsra. Karéi meggyőzött, ellenség lettél, de hozzájárult, hogy én vigyelek a sivatagba. Másokat a Társadalmi Védelem emberei visznek, ejtőernyővel dobják ki őket. Nem kapnak vizet. Mindegy, itt a sivatagban így is halálra vagy ítélve.

– És te ezt ilyen könnyű szívvel vállalod?

– Nem. Egyáltalán nem. De ha választanom kell, kinek a pártjára álljak, a Land mellett a helyem. A Land ellenségeinek pusztulni kell. Nemcsak azért, mert elhárító-tisztként is esküt tettem. A Land a szülőhazám, mindent a Landnak köszönhetek. Az iskoláimat, az úrutazást Karellel és Ferdinánddal, hogy láttam az úr csodavilágát. Hogy élvezem én is azt, amire a Land minden polgára jogosult, lakást, amilyent én akarok, a „papucsot”, a vákuumos alagutak hálózatát és mindazt, amit a Land nyújt a polgárainak. Részesen vagyok a fúziós energia áldásainak, amivel ezen a bolygón rajtunk kívül egyetlen állam sem rendelkezik. De hát miért is beszélek? Mindezeket a magad tántoríthatatlan meggyőződésésként mondtad az Edinával folytatott vitáidban. Csakhogy... Karéi megmutatta nekem a Nagy Gazda analízisét, melyet rólad készített. A Nagy Gazda a vitáidból elemezte idegrendszeredet, agyműködésedet. Bizonyította, hogy a bosszúállást gerjesztő sejtek jelentős részben elnyomták, megölték a társadalmilag hasznos kreativitást indukáló géneket. A társadalomra veszélyes emberré váltál, Alex. Érted, ugye? A Land ellensége az én ellenségem is. Ennyi.

Felállt a gép ajtajában. Maga mögé nyúlt, egy üveg konyakot dobott Alex lábaihoz.

– Megkönnyíti majd az agonizálást. Ha a doktor tablettáira iszod, gyorsan véged lesz. Húzódj felre, messzebb a géptől, indulásnál óriási homokvihart gerjeszt. Mennem kell...

Becsapta a kabin ajtaját, visszaült a pilóta helyére, bekapcsolta a motorokat. A gép felfelé emelte orrát, oroszlánordítást hallatva meglódult, s nekirohant a csillagos égnek. A légörvény Alexre is rákavarta a port. A reflektorok fénye kialudt, a motorok hangja elcsendesedett.

Alex egyedül maradt a sivatagban.

Felnézett, a csillagok milliárdjai között egyre távolodó, halványuló fénycsík jelezte Robinzon úrhajóját. Mintha egy üstökös száguldott volna át az égbolton.

... Hát igen, ha bevinné a doktor tablettáit, s meginná rá az üveg konyakot... Szokásos módja ez az öngyilkosságnak, Miriam beszélt erről valamelyik baráti összejövetelükön, amikor a kórházukban kezelt depressziós betegek terelődött a szó.

Robinzon könnyörületességével, hogy itt hagyta az üveg konyakot, most könnyedén, készségesen végrehajthatná a Nagy Gazda ítéletét.

Valami dac lobbant benne. Nem és nem! Itt már nincs hatalma a Nagy Gazdának. Ez itt már Vad Föld, valamelyik ország sivataga.

Fázott. A sivatagokban éjjel néha fagypontra is lehül a levegő. Nappal az elviselhetetlen forróság, a gyilkos ultraibolya sugárzás, éjjel a dideregtető hideg, még a középiskolai tananyagban olvasott erről. Most személyesen is ellenőrizheti a tanultak hitelességét. A Landon erre nem nyílt mód, ott régen megszüntették, termővé tették a sivatagokat.

Felvette a magával hozott meleg kabátot, fejére húzta a kapucniját. Átvillant fején, Robinzon biztatta indulásuk előtt, hozzon meleg holmit is, lehet, hogy a Marson hideg lesz. Pedig akkor már tudta, hogy nem a Marsra mennek. Talán baráti jótétemény ez is,

mint a víz és a konyak. Igaz, itt a sivatagban már azt mondta, megkönnyíti majd az agonizálást. Talán azért, mert a kabinban még őt is lehallgathatták... Ki tudja? Lehet, hogy valóban segíteni akart neki?...

Leült, nézte az éjszakát, a színeit. A feketét átszínezte a sötétkék, s az egészen átde-rengett a mélylila lehetőfinom árnyalata. És ezen a felhőtlen égboltozaton, a sivatag tiszta légkörében óriási csillagok ragyogtak, villódtak.

Lefeküdt, feje alá tette táskáját a két palack vízzel s konyakkal. Most rátört a fáradság, a mögötte levő nap, a repülés, a sok izgalom az egész testét béklyózta.

Alomtalan mély alvásából a reggeli fény ébresztette. A Nap átmenet nélkül jelent meg a horizonton, azonnal ontotta a hőséget. Alex egyforma színű, halványsárga homokdűnéket látott maga körül. Berakta kabátját a palackok mellé, fejére tette a könnyű sapkát, vállára akasztotta a táskát és elindult.

Felment az előtte emelkedő homokdombra s körülnézett. Ahogy a tengervíz hullámokba gyúri a vihar, úgy sorakoztak a szemhatárig a homokdűnék. Sehol út, ösvény, sehol egy lábnyom.

Most aztán merre? A Nap irányába nem mehetek, kiégeti a szememet, kellett volna sötét szemüveget is hozni, tehát nyugatra, háttal a Napnak. De ha delelőre kapaszkodik, s nem lesz árnyékod, akkor merre?... – kérdezte magától, s intette is: – Kövesd a lábnyomaid vonalát, hogy egyenesen haladj, nehogy körbe-körbe járd. Bár az is tökéletesen mindegy...

Ment, gyalogolt eltökélten, előre, háttal a Napnak. Gyötörte az éhség, már régen kellett volna reggelizni. De ez egy röhej, ilyesmire gondolni. Megivott egy kortyintásnyi konyakot, tört egy falat csokoládét, az is erőt ad, elveri a mardosó éhséget.

... Hiszen ha léteznének még tevekaravánok... Ifjúsági regények, hajdanvolt felfedezőkről... A teve a sivatag hajója...

Ha felért egy homokdomb tetejére, újra és újra körülnézett, de életnek nyomát se látta. A sivatag néma volt. Mintha oroszánokat is említettek volna a régi leírások, meg más ragadozókat. De hogy élhetnének meg a homoktengerben?...

... Itt csak egy ellenség van, a hőség.

Az idő múlását sem tudta mérni, karórája még a Land-időt mutatta. A Vad Föld másik kontinens, az órák itt másképp járnak.

Észrevette, hogy eltűnt az árnyéka, eszerint a Nap delelőre hágott. Tántorogva, buk-dácsolva ment tovább, míg úgy érezte, a lábai cserbenhagyták. Lerogyott, a táskájából kivette az egyik palack vizet, meleg volt, de még így is ellenállhatatlan, nem tudta letépni a szájáról, míg egy csepp is volt benne. Csokoládét majszolt, ráfeküdt a kabátjára, szemébe húzta a kapucnit, hogy ne vakítsa a Nap a szemét, de a homok átizzott a kabátján, feküdni lehetetlen volt, a táskáján üldögélt, míg visszatért az ereje, a lábai engedelmesen vitték tovább.

Újra megjelent az árnyéka, egy ideig oldalt kísérte őt, lassan-lassan eléje került. Világosan érezte, ha tartani akarja a kijelölt irányt, akkor most már szembe kell mennie a Nappal, nyugat felé. Vajon miért? Erre nem tudott magának feleletet adni. De ha már ezt választotta, ki kell tartania...

Ment, remegő inakkal, meg-megtántorodva. A második palackhoz csak holnap lehet hozzányúlni – mondogatta magában. – Inkább egy korty konyakot...

Káprázó szemekkel lépdelt tovább, a Nap már-már a horizonton volt, amikor úgy rémlett, valamilyen hegycsúcs mered föl előtte. Sivatagi délibáb gondolta – vagy a képzelőereje játszik vele. A Nap és a szomjúság együttesen... De azért csak ment és a

Nap búcsúugarainál elérte a sziklafalat. Tapogatta, hogy az ujjai érezzék a kő barázdáit, aztán nyílást talált, mintha barlangbejáratra bukkant volna. Elesett, négykézláb mászott tovább. Árnyékban volt, hűvösben. Itt fog éjszakázni, határozta, de elvesztette öntudatát.

Még sötét volt, tartott az éjszaka. Meleg kabátján feküdt, valamely félig eszméletlen állapotban, gépies mozdulatokkal vehette ki táskájából s tette maga alá. Ujjai megérintették a palackokat, a víz örületbe hajszólo szomjúságot ébresztett benne, ennek a rohamnak nem tudott ellenállni, megitta a vizet. Most már nem maradt egy csepp sem. Befalta az egyik tábla csokoládét, ivott rá konyakot – most már könnyebben volt. Ült a sziklahasadék bejáratánál s a Landra gondolt, a lakására, a hálósobájára, a „papucsáraf-”- és a vákuumalagutak hálózatára, a kényelmére, a munkájára, a kollegákra, barátokra, mindez gyors forgásban, viliódzva jelent meg a tudatában. S nyomban látta Edinát is, arcra borulva a porhóban, aztán az Intézetet, ahol ő dolgozta ki a lézer-elektromos kézifegyvert, érezte a diadalt, amikor az első kutyát lelőtte a parkban a hangtalan repülőről, hallotta Edina szenvedélyes tiltakozását, aztán az ujjai felidéztek a kicsiny seb nyílását, a körülötte megpörkölődött hajszálakat Edina koponyáján.

... De lehetett ez másképpen is? Történhetett volna más menetrenddel, más végállomással?...

Nem, nem, mindenkinek már születésekor, vagy talán még magzatkorában megállapítják – ahogy Edina mondta: beprogramozzák – életútját. Edina valósággal kétségbeesetten tiltakozott és bizonyosságot is talált, hogy a gének mutálódnak. Az ember hajlamai, tehetsége változhat, akár többször is változhat élete során.

Ám, ha nem úgy van, ahogy a Land törvényei előírják, akkor nem létezhet precíz és pontos tervezése a társadalom egészének. Ami van, sokmillió ember helyeslésével találkozunk. Ez a legjobb rendszer, ami a földkerekségen létezik. Robinzon az életét is adná érte, hogy megvédelmezze. Még nemrég ő maga is hevesen tiltakozott a Land bírálata ellen.

Csakhogy Edina teteme keresztbe fekszik előtte. Edina halála a bizonyosság, hogy ez a konstrukció nem jó. És most már a Nagy Gazda, a gép az úr... Talán valamikor majd születik valami új vallás, olyasmi, amilyenek léteztek a Második Nagy Jégkorszak előtti civilizációkban, s a Nagy Gazdát fogják imádni mindent eldöntő, uralkodó istenként.

Felemelte öklét s vad dühvei, szitkozódva fenyegetőzött valahová, a távolba, amerre a Landot sejtette.

– Pizskos gazemberek! Banditák! Rohadjatok meg a lézer-elektromos fegyvereitekkel együtt!

Aztán lehorgasztott fejjel, magába roskadva ült.

– Megérdemeltem sorsomat, a halálos ítéletet... Edina ártatlan életéért a magaméval kell fizetnem...

A Nap nagy, vörös korongja felemelkedett a horizonton. Lassan láthatóvá váltak, kirajzolódtak a homokdombok körvonalai.

Elmajszolta a maradék csokoládét, kikortyolta a konyakot, kabátját összehajtogatva táskájába tette, fejébe nyomta sapkáját, feltápászkodott és elindult, háttal a Napnak.

Homokdombra föl, homokdombról le. A Nap már teljes fényével és hőjével sugárzott.

Megmagyarázhatatlan, vak ösztön vezette, sarkallta. Menetközben mindegyre vizslatta, fürkészte maga körül a tájat, talán-talán valami életnek nyomára bukkant. Úgy rémlett, alacsonyabbak lettek a dombok, mintha gyorsabban, könnyebben felért volna

egynek-egynek a tetejére.

Váratlanul úgy tűnt, mintha sátrakat látna a távolban. Kerek, barna sátrak, fű zöldell körülöttük.

Lehet káprázat is, képzelgés. De a magas sziklacsúcsról is azt gondolta először.

Körülhordozta tekintetét a homokdombokon. Oldalt is, háta mögött is a sivatag. Előre nézett, a kép a sátrakkal nem mozdult, de még mindig messze volt.

Oda kell érnie, se vize, se konyakja, se csokoládéja. Ereje is nagyon fogyott, már csak aprókat, rövideket tudott lépni.

... Valóságos sátrak, valóságos fű. Itt vannak előtte, nem káprázat, nem képzelgés.

Háta mögött lódobogást, kiáltozást hallott. Megfordult, lovasok vágattak, kivont görbe kardjaikat a fejük felett forgatták. Egyenesen feléje közeledtek. Azonnal megértette, őt akarják lekaszabolni.

Átfutott a fején a gondolat; még mindig jobb, mint víz, táplálék nélkül haldokolni az égő Nap poklában, a homokon. Maradék erejét összeszedve tántorgott a sátor felé. Térdre zuhant, aztán arcra borult, elérte a sátor kötelét, megragadta, belekapaszkodott, várta a halálát.

A sátorból kilépett egy férfi, megállt mellette, a kezében ósdi, régimódi géppisztolyt tartott. Pokoli dörgéssel ólomlövedék-sorozatot lőtt a közlő lovasok felé, a homok apró szökőkutakként szökelt föl a lovak lábainál.

A harcosok leeresztették szablyáikat, megfordultak és elvágattak, amerről jöttek. A férfi lehajolt, talpra segítette Alexet.

– Lép be a sátramba, Idegen.

Bent hűvös volt, a szikrázó napsütés után Alex nem látott semmit, idő kellett, míg szeme megszokta a homályt és megmentőjét is látta. Magas, göndörszakállú férfi volt, humuszát hátra lökte a tarkójára, fegyverét a tartóállványra helyezte, s odafordult Alex felé, aki a kerevetre rogyva nézett fel rá, s egy szót tudott csak kinyögni:

– Miért?...

– Az írás azt tanítja, ha egy üldözött, menekülő ember megkapaszkodik a sátrad kötelébe, köteles vagy őt az életed árán is megvédeni.

Vége

ISBN 978-963-6984-9

Felelős kiadó Szevácius I.

Felelős szerkesztő: Tabák András

**2009 Vasas-Köz kft nyomda
Felelős vezető Badó Géza**